

Πρόγραμμα SFC2021 που υποστηρίζεται από το ΕΤΠΑ (Στόχος «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη»), το ΕΚΤ+, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΘΑ — άρθρο 21 παράγραφος 3

CCI	2021EL16FFPR003
Τίτλος στα αγγλικά	Environment and Climate Change
Τίτλος στην εθνική γλώσσα ή γλώσσες	EL - Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή
Έκδοση	1.2
Πρώτο έτος	2021
Τελευταίο έτος	2027
Επιλέξιμο από	1 Ιαν 2020
Επιλέξιμο έως	31 Δεκ 2029
Αριθμός απόφασης της Επιτροπής	
Ημερομηνία απόφασης της Επιτροπής	
Περιφέρειες NUTS που καλύπτονται από το πρόγραμμα	<p>EL - Ελλάδα</p> <p>EL3 - Αττική</p> <p>EL30 - Αττική</p> <p>EL301 - Βόρειος Τομέας Αθηνών</p> <p>EL302 - Δυτικός Τομέας Αθηνών</p> <p>EL303 - Κεντρικός Τομέας Αθηνών</p> <p>EL304 - Νότιος Τομέας Αθηνών</p> <p>EL305 - Ανατολική Αττική</p> <p>EL306 - Δυτική Αττική</p> <p>EL307 - Πειραιάς, Νήσοι</p> <p>EL4 - Νησιά Αιγαίου, Κρήτη</p> <p>EL41 - Βόρειο Αιγαίο</p> <p>EL411 - Λέσβος, Λήμνος</p> <p>EL412 - Ικαρία, Σάμος</p> <p>EL413 - Χίος</p> <p>EL42 - Νότιο Αιγαίο</p> <p>EL421 - Κάλυμνος, Κάρπαθος – Ηρωική Νήσος</p> <p>Κάσος, Κως, Ρόδος</p> <p>EL422 - Άνδρος, Θήρα, Κέα, Μήλος, Μύκονος, Νάξος, Πάρος, Σύρος, Τήνος</p> <p>EL43 - Κρήτη</p> <p>EL431 - Ηράκλειο</p> <p>EL432 - Λασιθί</p> <p>EL433 - Ρέθυμνο</p> <p>EL434 - Χανιά</p> <p>EL5 - Βόρεια Ελλάδα</p> <p>EL51 - Ανατολική Μακεδονία, Θράκη</p> <p>EL511 - Έβρος</p> <p>EL512 - Ξάνθη</p> <p>EL513 - Ροδόπη</p> <p>EL514 - Δράμα</p> <p>EL515 - Θάσος, Καβάλα</p> <p>EL52 - Κεντρική Μακεδονία</p> <p>EL521 - Ημαθία</p> <p>EL522 - Θεσσαλονίκη</p> <p>EL523 - Κιλκίς</p> <p>EL524 - Πέλλα</p> <p>EL525 - Πιερία</p>

	<p>EL526 - Σέρρες EL527 - Χαλκιδική EL53 - Δυτική Μακεδονία EL531 - Γρεβενά, Κοζάνη EL532 - Καστοριά EL533 - Φλώρινα EL54 - Ήπειρος EL541 - Άρτα, Πρέβεζα EL542 - Θεσπρωτία EL543 - Ιωάννινα EL6 - Κεντρική Ελλάδα EL61 - Θεσσαλία EL611 - Καρδίτσα, Τρίκαλα EL612 - Λάρισα EL613 - Μαγνησία, Σποράδες EL62 - Ιόνια Νησιά EL621 - Ζάκυνθος EL622 - Κέρκυρα EL623 - Ιθάκη, Κεφαλληνία EL624 - Λευκάδα EL63 - Δυτική Ελλάδα EL631 - Αιτωλοακαρνανία EL632 - Αχαΐα EL633 - Ηλεία EL64 - Στερεά Ελλάδα EL641 - Βοιωτία EL642 - Εύβοια EL643 - Ευρυτανία EL644 - Φθιώτιδα EL645 - Φωκίδα EL65 - Πελοπόννησος EL651 - Αργολίδα, Αρκαδία EL652 - Κορινθία EL653 - Λακωνία, Μεσσηνία ELZ - Extra-Regio NUTS 1 ELZZ - Extra-Regio NUTS 2 ELZZZ - Extra-Regio NUTS 3</p>
Οικείο/-α ταμείο/-α	ΕΤΠΑ Ταμείο Συνοχής
Πρόγραμμα	☐ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» μόνο για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες

Πίνακας περιεχομένων

1. Στρατηγική του προγράμματος: βασικές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής.....	12
Πίνακας 1.....	23
2. Προτεραιότητες.....	28
2.1. Προτεραιότητες εκτός της τεχνικής βοήθειας.....	28
2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Αξονας Προτεραιότητας 1: «Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές».....	28
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΤΣ).....	28
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	28
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	28
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	29
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	29
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	29
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	30
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	30
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	30
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	30
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	31
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης.....	31
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	31
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	31
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	32
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	32
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	32
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΤΠΑ).....	33
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	33
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	33
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	34
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	34
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	35
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	35
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	36
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	36
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	36
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	37
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης.....	38
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	38
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	39
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	39

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	39
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	39
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.2. Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΕ) 2018/2001[1] συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σ' αυτήν (ΕΤΠΑ)	40
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	40
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	40
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	41
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	41
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	42
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	42
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	42
2.1.1.1.2. Δείκτες	42
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	42
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	43
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	43
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	43
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	44
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	44
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	44
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	45
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.3. Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης εκτός ΔΕΔ-Ε (ΕΤΠΑ)	46
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	46
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	46
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	46
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	47
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	47
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	47
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	48
2.1.1.1.2. Δείκτες	48
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	48
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	49
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	49
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	49
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	49
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	50
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	50
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	50

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.3. Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης εκτός ΔΕΔ-Ε (ΤΣ).....	51
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	51
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	51
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	51
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.	52
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	52
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	53
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	53
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	53
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	53
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	53
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης.....	54
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	54
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	54
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	54
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+.....	54
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	55
2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Άξονας Προτεραιότητας 2: «Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή».....	56
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα (ΤΣ).....	56
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	56
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	56
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	57
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.	57
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	58
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	58
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	58
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	58
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	58
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	59
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης.....	59
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	59
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	60
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	60
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+.....	60
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	60
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα (ΕΤΠΑ).....	62

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	62
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	62
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	62
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.	63
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	63
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	64
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	64
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	64
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	64
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	65
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης.....	66
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	66
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	67
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	67
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+.....	68
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	68
2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Άξονας Προτεραιότητας 3: «Αστική Αναζωογόνηση».....	69
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης (ΕΤΠΑ).....	69
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	69
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	69
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	70
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.	70
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	70
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	71
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	71
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	71
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	71
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	72
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης.....	73
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	73
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	73
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	74
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+.....	74
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	74
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης (ΤΣ).....	75
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	75

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	75
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	76
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.	77
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.	77
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.	77
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.	78
2.1.1.1.2. Δείκτες	78
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	78
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	78
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	79
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	79
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	79
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	79
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+.	79
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	80
2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Άξονας Προτεραιότητας 4: «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Μετάβαση στη Κυκλική Οικονομία»	81
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.6. Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία (ΤΣ)	81
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	81
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	81
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	82
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.	83
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.	83
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.	83
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.	84
2.1.1.1.2. Δείκτες	84
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	84
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	84
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	85
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	85
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	85
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	86
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+.	86
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	86
2.1.1. Προτεραιότητα: 5. Άξονας Προτεραιότητας 5: «Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και Υδάτινων Πόρων»	87
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.5. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού (ΤΣ)	87
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	87

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	87
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	89
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	89
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ:	90
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ:	90
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ:	90
2.1.1.1.2. Δείκτες:	90
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	90
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	91
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης:	91
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	91
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	92
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	92
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+:	92
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	92
2.1.1. Προτεραιότητα: 6. Άξονας Προτεραιότητας 6: «Προστασία της Βιοποικιλότητας»:	93
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης (ΕΤΠΑ):	93
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων:	93
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	93
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	94
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	95
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ:	95
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ:	95
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ:	96
2.1.1.1.2. Δείκτες:	96
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	96
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	96
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης:	97
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	97
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	97
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	97
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+:	98
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	98
2.1.1. Προτεραιότητα: 7. Άξονας Προτεραιότητας 7: «Βιώσιμη πολυτροπική αστική κινητικότητα» (Ειδικός στόχος αστικής κινητικότητας που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο viii) του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού για το Ταμείο Συνοχής):	99
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.8. Προώθηση της βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, ως μέρος της μετάβασης σε οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (ΕΤΠΑ):	99

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	99
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	99
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	100
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	100
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	101
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	101
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	101
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	102
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	102
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	102
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	102
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	102
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	103
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	103
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	103
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	103
2.2. Προτεραιότητες της τεχνικής βοήθειας.....	105
2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 8. Αξονας Προτεραιότητας 8: «Τεχνική Βοήθεια», σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ (ΕΤΠΑ).....	105
2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων.....	105
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ.....	105
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:.....	106
2.2.1.2. Δείκτες.....	106
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	106
2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	107
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	107
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	107
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	107
2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 9. Αξονας Προτεραιότητας 9: «Τεχνική Βοήθεια», σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ (ΤΣ).....	109
2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων.....	109
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ.....	109
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:.....	110
2.2.1.2. Δείκτες.....	110
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	110
2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	111
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	111
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	111
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	111
3. Σχέδιο χρηματοδότησης	112
3.1. Μεταφορές και συνεισφορές (1)	112
Πίνακας 15Α: Συνεισφορές στο InvestEU* (κατανομή ανά έτος).....	112
Πίνακας 15Β: Συνεισφορές στο InvestEU* (συνολικά).....	112

Αιτιολόγηση που λαμβάνει υπόψη τον τρόπο με τον οποίο τα ποσά αυτά συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής που έχουν επιλεγεί στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού InvestEU	113
Πίνακας 16Α: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση (κατανομή ανά έτος).....	113
Πίνακας 16Β: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση* (συνοπτικά)	113
Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση — Αιτιολόγηση	113
Πίνακας 17Α: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία* (κατανομή ανά έτος)	113
Πίνακας 17Β: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία (συνοπτικά)	114
Μεταφορές μεταξύ ταμείων επιμερισμένης διαχείρισης, μεταξύ άλλων και μεταξύ των ταμείων της πολιτικής συνοχής — Αιτιολόγηση	114
3.2. ΤΔΜ: κατανομή στο πρόγραμμα και μεταφορές (1).....	114
3.3. Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση..	114
Πίνακας 19Α: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση εντός του προγράμματος (κατανομή ανά έτος)	114
Πίνακας 19Β: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση προς άλλα προγράμματα (κατανομή ανά έτος)	114
3.4. Επιστρεπτέα μεταφορά (1)	115
Πίνακας 20Α: Επιστρεπτέες μεταφορές (κατανομή ανά έτος).....	115
Πίνακας 20Β: Επιστρεπτέες μεταφορές* (συνοπτικά).....	115
3.5. Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος.....	116
Πίνακας 10: Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος.....	116
3.6. Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση.....	117
Πίνακας 11: Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση	117
4. Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι.....	119
5. Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές.....	140
Πίνακας 13: Αρχές του προγράμματος.....	140
Κατανομή των επιστρεφόμενων ποσών για τεχνική βοήθεια κατά το άρθρο 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ, εάν έχουν προσδιοριστεί περισσότεροι του ενός φορείς για τη λήψη πληρωμών από την Επιτροπή ...	140
6. Εταιρική σχέση.....	141
7. Επικοινωνία και προβολή.....	144
8. Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες.....	147
Πίνακας 14: Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες	147
Προσάρτημα 1: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών	148
Α. Σύνοψη των κύριων στοιχείων	148
Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης.....	149
Γ. Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών	149
1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παράγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα, πού αποθηκεύονται τα δεδομένα, προθεσμίες, επαλήθευση κ.λπ.).....	149
2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για τον τύπο πράξης.	149
3. Να προσδιορίσετε τον τρόπο διενέργειας των υπολογισμών, ιδίως περιλαμβάνοντας τυχόν παραδοχές ως προς την ποιότητα ή τις ποσότητες. Κατά περίπτωση, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται και, εάν ζητηθεί, να παρέχονται στατιστικά αποδεικτικά στοιχεία και τιμές αναφοράς, σε μορφότυπο που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την Επιτροπή.	149
4. Να εξηγήσετε πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες. ...	149

5. Αξιολόγηση από την ή τις ελεγκτικές αρχές της μεθοδολογίας υπολογισμού και των ποσών, καθώς και των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της επαλήθευσης, της ποιότητας, της συλλογής και της αποθήκευσης των δεδομένων.....	150
Προσάρτημα 2: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες.....	151
Α. Σύνοψη των κύριων στοιχείων	151
Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης.....	152
Προσάρτημα 3: Κατάλογος σχεδιαζόμενων πράξεων στρατηγικής σημασίας με χρονοδιάγραμμα	153
ΕΓΓΡΑΦΑ	154

1. Στρατηγική του προγράμματος: βασικές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημεία i) έως viii) και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο x) και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (ΚΚΔ)

1.ΓΕΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με το νέο Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία (Νοέμβριος 2020), ο κεντρικός στόχος, κατά τα επόμενα χρόνια, πρέπει να είναι η συστηματική αύξηση της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας, καθώς και η στενότερη διασύνδεση της παραγωγής με την τεχνολογία και την καινοτομία με όρους αειφορίας και βιωσιμότητας. Πυλώνας προτεραιότητας για την Ελλάδα αποτελεί επίσης η προώθηση της γαλάζιας ανάπτυξης, σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με μια νέα προσέγγιση για τη βιώσιμη γαλάζια οικονομία στην ΕΕ - Μετασχηματισμός της γαλάζιας οικονομίας της ΕΕ για ένα βιώσιμο μέλλον. Μέσω του στρατηγικού προσανατολισμού του παρόντος προγράμματος, υπηρετούνται οι επιμέρους στόχοι της της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, και των περιβαλλοντικών και κλιματικών πολιτικών που συνδέονται με αυτή (π.χ. Ευρωπαϊκός Κλιματικός Νόμος, Νέα Στρατηγική της Ε.Ε. για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή, Νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα, Νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Δάση).

Σε επίπεδο Εθνικών Στρατηγικών και Εθνικών Σχεδίων Δράσης, η περιβαλλοντική διάσταση είναι κυρίαρχη στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) και σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό είναι διάχυτη και στο σύνολο των υπολοίπων στρατηγικών, όπου προωθούνται δράσεις με σημαντικά θετικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο.

Παράλληλα, υπάρχει ένα σύνολο σχετιζόμενων πολιτικών για το Περιβάλλον, την βιοποικιλότητα (Εθνική Στρατηγική), τα νερά (Σχέδια Διαχείρισης Υδάτων Λεκανών Απορροής Ποταμών), τις πλημμύρες (Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας), τα Δάση (Εθνική Στρατηγική για τα Δάση), την διαχείριση αποβλήτων και την κυκλική οικονομία (Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία, Εθνικό και Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων), την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (Εθνική Στρατηγική και τα Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή) και το πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού Εθνικού και Περιφερειακού Επιπέδου. Το Πρόγραμμα «**Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή**» (ΠΕΚΑ) της περιόδου **2021-2027** σχεδιάζεται στο πλαίσιο του **Στόχου Πολιτικής 2 του ΕΣΠΑ 2021-2027** για την προώθηση μιας πιο πράσινης Ευρώπης θέτοντας ως στρατηγικούς στόχους:

- Την προώθηση της ενεργειακής μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας και χρήση ΑΠΕ για ελαχιστοποίηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- Την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την πρόληψη και τη διαχείριση κινδύνων που συνδέονται τόσο με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, αλλά και με τις ανθρώπινες παρεμβάσεις στα οικοσυστήματα
- Την αστική αναζωογόνηση με έμφαση στο δομημένο και φυσικό αστικό περιβάλλον
- Τη βιώσιμη πολυτροπική αστική κινητικότητα-μικροκινητικότητα
- Την ικανοποίηση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της ΕΕ στην διαχείριση των στερεών αποβλήτων και υδάτων, ενσωματώνοντας τις παραμέτρους της κυκλικής οικονομίας
- Τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων

Το πρόγραμμα συμβάλλει με πόρους 1,2 δισ. € Κ.Σ., μέσω δράσεων ΕΤΠΑ (37,42% του ΕΣΠΑ) και 353,2 εκ. € Κ.Σ. μέσω δράσεων ΤΣ (32,55% του ΕΣΠΑ), στην επίτευξη των στόχων της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Παράλληλα συμβάλλει με πόρους 187,4 εκ., € Κ.Σ. μέσω δράσεων ΕΤΠΑ και 290,1 εκ. € Κ.Σ. μέσω δράσεων ΤΣ, στην επίτευξη των στόχων διατήρησης και προστασίας της βιοποικιλότητας.

Εξάλλου, προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι συνέργειες και να διασφαλιστεί ο έγκαιρος σχεδιασμός των προτεραιοτήτων του Προγράμματος που έχουν συμπληρωματικότητα με σχετικές συνιστώσες/μέτρα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων θα εκπονεί σε ετήσια βάση ή και νωρίτερα

εφόσον κρίνεται απαραίτητο, Έκθεση εντοπισμού των συμπληρωματικοτήτων μεταξύ του ΤΑΑ και του παρόντος Προγράμματος. Η Έκθεση θα δίνει τη δυνατότητα στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος να βελτιώσει τον σχεδιασμό του προγραμματισμού εργασιών του Προγράμματος λαμβάνοντας υπόψη τα έργα και τα αποτελέσματα του ΤΑΑ, εστιάζοντας στην ανάπτυξη αντίστοιχης σειράς συμπληρωματικών ενεργειών στο Πρόγραμμα. Στόχος είναι οι συμπληρωματικότητες να αφορούν σωστά σχεδιασμένες και χωρίς επικαλύψεις παράλληλες δράσεις ή διαδοχικές ενέργειες που εξυπηρετούν τη στοχοθεσία του Προγράμματος. Η έκθεση θα κοινοποιείται και θα παρουσιάζεται στις συνεδριάσεις της ετήσιας αναθεώρησης και στις επιτροπές παρακολούθησης, διασφαλίζοντας ότι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη ενημερώνονται.

Σημειώνεται τέλος ότι θα διασφαλιστεί πρόσβαση σε ανοικτά δεδομένα και θα τηρείται η οδηγία Open Data Directive (Directive (EU)2019/1024).

Διασφάλιση Οριζόντιων Αρχών

Το πρόγραμμα με τις κατάλληλες συνέργειες, δύναται να υποστηρίξει επενδύσεις που συνδυάζουν επιτυχώς τις αρχές της αειφορίας, της αισθητικής και της συμμετοχικότητας της πρωτοβουλίας **New European Bauhaus**, με σκοπό την εξεύρεση προσιτών, χωρίς αποκλεισμούς, βιώσιμων και ελκυστικών λύσεων για τις κλιματικές προκλήσεις.

Επίπλέον η **διασφάλιση της ισότητας ευκαιριών, της ένταξης και της καταπολέμησης κάθε μορφής διακρίσεων** καθώς και η **διασφάλιση της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ** διατρέχει οριζόντια το Πρόγραμμα, αφενός μεν σύμφωνα με το άρθρο 9 «Οριζόντιες αρχές» του ΚΚΔ, αφετέρου δε σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αλλά και με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης.

Για το πρόγραμμα έχει ήδη εγκριθεί η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (αρ. Πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/54517/3753/30-5-2022).

2.ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ Η ΧΩΡΑ:

1. Ενέργεια

- i.Εξοικονόμηση ενέργειας στις υποδομές του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα σύμφωνα και με την αρχή “energy efficiency first” που υιοθετεί και το Green Deal.
- ii.Αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού αποθέματος
- iii.Η υποστήριξη προγραμμάτων ανακαίνισης και λειτουργικής επανένταξης κτιρίων με υψηλό ανθρακικό αποτύπωμα και ταυτόχρονα μεγάλη αρχιτεκτονική αξία.
- iv.Αύξηση της διείδυσης ΑΠΕ σε όλους τους τομείς της οικονομίας
- v.Εξασφάλιση ενεργειακής ασφάλειας (διασυνδεσιμότητα νησιών, συστήματα αποθήκευσης, έξυπνα ενεργειακά δίκτυα, κ.α.).
- vi. Η χρηματοδότηση υποδομών φυσικού αερίου, μόνον για την παρέμβαση, που αφορά στην αποδοτική τηλεθέρμανση του Δήμου Κοζάνης από την Μονάδα ΣΗΘΥΑ της ΔΕΗ στην θέση του ΑΗΣ Καρδιάς, που θα κλείσει.

2. Περιβάλλον

i. Διαχείριση στερεών αποβλήτων

Η Ελλάδα έχει υιοθετήσει την **Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία** και εναρμόνισε τη νομοθεσία της με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας.

Βασικές προκλήσεις είναι:

- i.Η ολιστική προσέγγιση της διαχείρισης των αποβλήτων προκειμένου να αντιστραφεί η κύρια πρακτική της χώρας που εξακολουθεί να είναι η υγειονομική ταφή

- ii Το χαμηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών, το οποίο λειτουργεί αποτρεπτικά στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων, διαλογής στην πηγή, ανακύκλωση.
- iii. Τα ανεπαρκή δίκτυα χωριστής συλλογής διακριτών ρευμάτων αποβλήτων συμπεριλαμβανομένων των βιοαποβλήτων,
- iv. Οι ελλείψεις σε απαιτούμενες υποδομές για την κατάλληλη επεξεργασία των αποβλήτων ώστε να ελαχιστοποιείται το ποσοστό αποβλήτων που οδηγείται σε ταφή.
- v. Η απουσία οικονομικών κινήτρων για την προώθηση της χωριστής συλλογής, της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωσης και συνεπώς για την εκτροπή αποβλήτων από την ταφή.
- vi. Η απουσία ισχυρού κεντρικού φορέα εποπτείας αξιολόγησης και συντονισμού της εφαρμογής των περιφερειακών σχεδίων διαχείρισης στερεών αποβλήτων
- vii. Η μη επαρκής διοικητική και επιχειρησιακή ικανότητα των φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων.
- viii. Η μη επαρκής διοικητική και επιχειρησιακή ικανότητα των δήμων για τη διασφάλιση της παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών χωριστής συλλογής ρευμάτων αστικών αποβλήτων της περιοχής ευθύνης τους.

ii. Διαχείριση αστικών λυμάτων και υδάτων

Ο τομέας των υδάτων επηρεάζεται από πολλές παραμέτρους (περίοδοι αιχμής ζήτησης, αρδευτικές ανάγκες κλπ). Σημαντικές προκλήσεις στον τομέα διαχείρισης αστικών λυμάτων εν όψει της συμμόρφωσης της Ελλάδας με την ενωσιακή οδηγία 91/271/ΕΟΚ αποτελούν :

i. Πρωτίστως η ολοκλήρωση των εναπομεινάντων μονάδων επεξεργασίας λυμάτων στους οικισμούς Β (Ανατολική Αττική) και Γ' προτεραιότητας,

ii. Η διαχείριση λυμάτων που επιβαρύνουν αποδέκτες σε οικισμούς Δ προτεραιότητας με ιδιαίτερα φυσικά, περιβαλλοντικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά, λαμβάνοντας υπόψη το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Σχέδιο Λυμάτων, για τους Οικισμούς Δ προτεραιότητας της χώρας.

Σημαντικές προκλήσεις στον τομέα διαχείρισης των υδάτων είναι:

i. Η αντιμετώπιση του ζητήματος της αποτελεσματικής διακυβέρνησης του τομέα υδάτων (πόσιμο νερό, αστικά λύματα, κ.λ.π.) και η εφαρμογή μιας αποδοτικής, βιώσιμης και ορθολογικής τιμολογιακής πολιτικής ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των επενδύσεων & του φυσικού πόρου.

ii. Η «έξυπνη» διαχείριση του γλυκού νερού είτε αυτό αφορά την ανθρώπινη κατανάλωση, είτε τα φυσικά ενδιαίτηματα και ταυτόχρονα η παρακολούθηση τόσο της άντλησης υδάτων για την αποφυγή μόλυνσης των υπόγειων υδροφορέων, όσο και της ποιότητάς τους.

iv. Η εφαρμογή πιλοτικά σε 4 εντοπισμένες γεωγραφικές περιοχές ενός ολιστικού προγράμματος διαχείρισης των Υδάτινων Πόρων συμπεριλαμβανομένων των αστικών λυμάτων

v. Η ανάπτυξη ενεργειακά αυτόνομων συστημάτων αφαλάτωσης με χρήση ΑΠΕ και τεχνολογιών ολικής εξάλειψης της παραγόμενης άλμης (εφαρμογή της αρχής μηδενικής απόρριψης), (συμμετοχή και μέσω της πρωτοβουλίας GReco Islands).

iii. Αστική αναζωογόνηση

Η αστική αναζωογόνηση θεωρείται ένα από τα πιο αποτελεσματικά εργαλεία πολιτικών αστικού σχεδιασμού.

Σημαντικές προκλήσεις αναδεικνύονται για τη χώρα σε αυτόν τον τομέα, όπως :

i. Η ολοκληρωμένη παρέμβαση για την ανάπλαση του Φαληρικού όρμου η οποία αποσκοπεί στην περιβαλλοντική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής του νότιου παραλιακού μετώπου της πρωτεύουσας.

ii. Η εξυγίανση, απορρύπανση και αποκατάσταση μολυσμένων αστικών και περιαστικών περιοχών

iii. Η ανάπτυξη πράσινων και μπλε υποδομών (GBI) εστιάζοντας στο νερό και την βλάστηση συγχρόνως,

iv. Η ενίσχυση προσβασιμότητας σε κτιριακές υποδομές και στον περιβάλλοντα αστικό χώρο και η βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας με έλεγχο ταυτόχρονα του θορύβου σε αστικές περιοχές.

iv. Κλιματική αλλαγή μετριασμός και προσαρμογή, πρόληψη για την αντιμετώπιση κινδύνων

Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, αποτελείται από όλες τις αναγκαίες ενέργειες και προγραμματισμένες δράσεις που πρέπει να ληφθούν, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αρνητικές επιπτώσεις και να μειωθεί η τρωτότητα υποδομών, προστατευόμενων περιοχών, και οικοσυστημάτων από το μεταβαλλόμενο κλίμα.

Οι προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η χώρα είναι:

i. Ιεράρχηση και αποτελεσματική προτεραιοποίηση υλοποίησης έργων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων, και παρεμβάσεων, όπως έχουν προσδιοριστεί στην Εθνική Στρατηγική για την Κλιματική Αλλαγή, στην Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, στην Εθνική Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνου, κλπ διαχειριστικά σχέδια (πχ πλημμυρών, δασικές πυρκαγιές κλπ).

ii. Εκτίμηση της τρωτότητας και της ανθεκτικότητας των κατοίκων, κρίσιμων υποδομών, προστατευόμενων περιοχών και οικοσυστημάτων και περιορισμός των επιπτώσεων των φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων, προωθώντας κυρίως λύσεις βασισμένες στη Φύση (Nature-based solutions) και στα οικοσυστήματα (ecosystem-based approaches).

iii. Ανάπτυξη διασυνοριακής συνεργασίας, με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων, στις περιπτώσεις που υπάρχει αλληλεπίδραση

v. Διατήρηση της βιοποικιλότητας και αειφόρος χρήση των φυσικών πόρων

Στο πεδίο αυτό, προκλήσεις για τη χώρα αποτελούν :

i. Ο καθορισμός των Στόχων Διατήρησης των Ειδών για περιοχές κοινοτικού ενδιαφέροντος

ii. Η θέσπιση ενός ολοκληρωμένου εθνικού συστήματος παρακολούθησης της βιοποικιλότητας.

iii. Η ενσωμάτωση σε όλους τους οικονομικούς κλάδους, της αρχής διατήρησης της βιοποικιλότητας.

iv. Η υιοθέτηση οικονομικών εργαλείων ώστε να διοχετεύονται πόροι στην διατήρηση της βιοποικιλότητας.

vi. Βιώσιμη πολυτροπική αστική κινητικότητα

Η βιώσιμη πολυτροπική αστική κινητικότητα αποτελεί ένα από τα βασικά εργαλεία πολιτικών αστικού σχεδιασμού, η οποία ενσωματώνει λύσεις κινητικότητας στον αστικό ιστό με βάση τη φύση.

Η πρόκληση για τη χώρα σε αυτόν τον τομέα είναι η ενθάρρυνση της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας μέσω υποδομών (π.χ. δίκτυα ποδηλατικών διαδρομών, και μέσων (π.χ. ηλεκτρικά κοινόχρηστα ποδήλατα) ώστε να καταστεί ελκυστική η μετακίνηση πχ με το ποδήλατο συνδυαστικά με το βάδισμα.

vii. Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι

Η Ελλάδα αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια αύξηση των κινδύνων - πλημμύρες, δασικές πυρκαγιές, ακραία καιρικά φαινόμενα, κατολισθήσεις - ως αποτέλεσμα μεταξύ άλλων και της κλιματικής αλλαγής. Επίσης, παρατηρείται αύξηση των περιβαλλοντικών κινδύνων ως αποτέλεσμα ανθρωπογενών παρεμβάσεων απώλειας της βιοποικιλότητας, ανόδου της στάθμης της θάλασσας, ερημοποίησης, θαλάσσιας ρύπανσης και διάβρωσης ακτών.

3. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΗΣΙΑ "GR-eco Islands"

Το Πρόγραμμα ΠΕΚΑ 2021-2027 θα διαχειριστεί την υλοποίηση των δράσεων του Αναπτυξιακού Στρατηγικού Πλαισίου για τα ελληνικά νησιά “GR-eco Islands”, όπως θεσπίστηκε στον Κλιματικό Νόμο (ν. 4936/2022) και επικεντρώνεται στην ολοκληρωμένη μετάβαση των νησιών της χώρας (κατά προτεραιότητα σε αυτά με το μικρότερο πληθυσμό, τα πιο απομακρυσμένα ή/και χωρίς ηλεκτρική διασύνδεση με το ηπειρωτικό σύστημα) προς την κλιματική ουδετερότητα με παράλληλη τόνωση των τοπικών οικονομιών. Έτσι η οικονομική τους ανάπτυξη επιχειρείται να διασυνδεθεί άμεσα με την αξιοποίηση της πράσινης ενέργειας διασφαλίζοντας έτσι την ενεργειακή τους αυτάρκεια, με την αειφορική διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την κυκλική οικονομία, κ.ο.κ.. Οι βασικοί τομείς παρέμβασης θα περιλαμβάνουν την ενέργεια, την κυκλική οικονομία, το περιβάλλον, το ψηφιακό μετασχηματισμό των νησιών, τη συνδεσιμότητα καθώς και τον τουρισμό. Η διασφάλιση της συνοχής του προγραμματισμού θα εξασφαλιστεί με την ενεργοποίηση ενός πλαισίου συντονισμού / διακυβέρνησης που θα υποστηρίξει την εφαρμογή της γενικότερης στρατηγικής με συμμετοχή όλων των συναρμόδιων φορέων. Έτσι προβλέπεται η σύσταση σχετικής επιτελικής Επιτροπής Καθοδήγησης (Steering Committee) η οποία θα αποτελείται από τους Γενικούς Γραμματείς των συναρμόδιων Υπουργείων, τον Ειδικό Γραμματέα διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ-ΤΣ και τους αρμόδιους Περιφερειάρχες. Ο σχεδιασμός θα βασίζεται σε bottom up προσέγγιση με αποδοχή της στρατηγικής από τοπικές κοινωνίες και διαμόρφωση ειδικών δράσεων ανά νησί. Οι διαθέσιμοι πόροι για την Πρωτοβουλία αυτή ανέρχονται σε 100Μ€ Δημόσιας Δαπάνης. Στη δράση αυτή θα συμβάλλουν χρηματοδοτικά και το ΠΔΑΜ, καθώς και τα ΠΕΠ.

4.ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η μέχρι σήμερα εμπειρία στην υλοποίηση έργων στερεών αποβλήτων – είτε πρόκειται για υποδομές ή/και δράσεις ανακύκλωσης - υπογραμμίζει την ανάγκη ενίσχυσης της διοικητικής, διαχειριστικής και οργανωτικής ικανότητας των ΦοΔΣΑ και των Δήμων. Αυτό επιβεβαιώνεται επίσης από τη μελέτη που διεξήγαγε η Γενική Διεύθυνση Περιφερειών της ΕΕ το 2019.

Για το σκοπό αυτό εκπονείται εμπειρογνωμοσύνη για την αποτίμηση της ικανότητας των Δικαιούχων και την πρόταση για εφαρμογή μέτρων ενίσχυσής τους.

Παράλληλα εκπονούνται εμπειρογνωμοσύνες από το Jaspers για αποτίμηση της ικανότητας συγκεκριμένων Δικαιούχων, όπως οι ΔΕΥΑ και οι ΦοΔΣΑ στους τομείς των στερεών αποβλήτων και των υδάτινων Πόρων, με την περαιτέρω ενδυνάμωση του συστήματος διακυβέρνησης σε σημαντικούς τομείς (διαχείριση στερεών αποβλήτων και αστικών λυμάτων).

Διεθνείς Οργανισμοί θα έχουν επίσης σημαντικό ρόλο όπως για παράδειγμα η ΕΤΕπ (EIB), ιδίως μέσω δράσεων PASSA. Επιπλέον η ΜΟΔ Α.Ε. ή/ και η ΕΕΤΑΑ (ως ο θεσμοθετημένος τεχνικός και επιστημονικός σύμβουλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, καθώς και φορέων της Κεντρικής Διοίκησης σε θέματα που αφορούν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και στην Τοπική Ανάπτυξη, βάσει του Ν. 2190/20), θα συνδράμουν με δράσεις ενδυνάμωσης της διοικητικής ικανότητας των φορέων υλοποίησης (capacity building), σε τομείς που έχουν παρατηρηθεί ελλείψεις καθώς και σε νέους τομείς που παρουσιάζουν δυνατότητες ανάπτυξης, μέσω και της νεοσύστατης Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ Α.Ε. και της στελέχωσης με εξειδικευμένα στελέχη της ΕΕΤΑΑ.

Σημαντική συμμετοχή στην ενίσχυση της Διοικητικής Ικανότητας των Δικαιούχων θα έχει το Πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Οι διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, σε συνεργασία με τις Εθνικές Αρχές, θα υποστηριχθούν από δράσεις όπως η εκπαίδευση δημοσίων φορέων δικαιούχων του ΕΣΠΑ σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, για την καλύτερη αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης και την περαιτέρω προώθηση της καινοτομίας σε δημόσιες συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων και των «Πράσινων Συμβάσεων», που θα περιλαμβάνουν όπου είναι εφικτό περιβ/κά, κοινωνικά, καινοτόμα κριτήρια. Κατά την υλοποίηση του Προγράμματος, η ΕΥΔ θα συμπεριλαμβάνει στις προσκλήσεις της την εκάστοτε ισχύουσα Εθν. Στρατ. για τις Δημόσιες Συμβάσεις και θα ενθαρρύνει τους Δικαιούχους να χρησιμοποιούν κατά το σχεδιασμό των έργων τους κριτήρια σχετικά με την ποιότητα και το κόστος του κύκλου ζωής. Παράλληλα εκπονούνται εμπειρογνωμοσύνες για καθορισμό του «εύλογου και ρεαλιστικού» κόστους διάφορων δράσεων και Υποδείγματα Τευχών Δημοπράτησης σε σημαντικούς Θεματικούς Τομείς (π.χ. έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων).

Εξάλλου σε συνεργασία με την ΕΑΣ, η απλοποίηση των διαδικασιών θα στηριχθεί και στην χρήση απλοποιημένου κόστους, τη διασύνδεση με άλλα πληροφοριακά συστήματα του Δημοσίου.

5.ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΠ 2014-2020

Κατά τη λήξη της τρέχουσας χρηματοδοτικής περιόδου αναμένεται να έχουν επιτευχθεί τα παρακάτω:

- Υλοποίηση σημαντικού αριθμού έργων βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης και αξιοποίησης ΑΠΕ, κυρίως σε κατοικίες και δημόσια κτίρια (Νοσοκομεία, Α.Ε.Ι., αθλητικές υποδομές), αυξάνοντας της ενεργειακή αποδοτικότητα του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος.
- Υλοποίηση έργων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου σε κατοικίες
- Ενεργοποίηση σημαντικών έργων αντιπλημμυρικής προστασίας στις Περιφέρειες Αττικής, Πελοποννήσου και Κεντρικής Μακεδονίας
- Σχεδιασμός και σταδιακή υλοποίηση δικτύου υποδομών ανάκτησης και διάθεσης υπολειμματικών σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων δράσεων ανακύκλωσης και χωριστής συλλογής στην πηγή διακριτών ρευμάτων (Πράσινα Σημεία, Γωνιές Ανακύκλωσης, κ.λ.π.), καθώς και εγκαταστάσεων επεξεργασίας υπολειπόμενων συμμεικτων και προδιαλεγμένου οργανικού (ΜΕΑ – ΜΕΒΑ)
- Υλοποίηση σημαντικών έργων στην ύδρευση, συμπεριλαμβάνοντας δράσεις Τηλεμετρίας – Τηλεχειρισμού για ανίχνευση διαρροών του δικτύου.
- Υποδομές αφαλάτωσης σε νησιωτικές, κυρίως, περιοχές, εξασφαλίζοντας πόσιμο νερό με επάρκεια και ποιότητα, οι οποίες λειτουργούν με αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα.
- Ολοκλήρωση του μεγαλύτερου ποσοστού των έργων συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων στους οικισμούς Γ' προτεραιότητας και ενεργοποίηση των αντίστοιχων έργων στους υπολειπόμενους οικισμούς Β' προτεραιότητας στην Αττική.
- Η πιλοτική εφαρμογή ενός μοντέλου πολυεπίπεδης διακυβέρνησης για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των αναγκαίων έργων για τη διαχείριση και επεξεργασία λυμάτων, μέσω Επιτελικής Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ των συναρμόδιων υπουργείων και των συλλογικών φορέων της αυτοδιοίκησης και της δημιουργίας ενιαίου καθοδηγητικού οργάνου και επιχειρησιακού μηχανισμού συντονισμού της εφαρμογής
- Αλλαγή μοντέλου διοίκησης και διαχείρισης των περιοχών του δικτύου Natura 2000 (Κεντρική Δομή ΟΦΥΠΕΚΑ). Επισημαίνεται ότι ήδη έχουν ήδη ενσωματωθεί οι αντένες του ΟΦΥΠΕΚΑ στην Κεντρική Δομή, η οποία έχει στελεχωθεί, οι δε αντένες στελεχώνονται με προσωπικό, από τους ήδη λειτουργούντες Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ), το οποίο είναι έμπειρο, λόγω ενασχόλησης επί χρόνια με το αντικείμενο αυτό
- Ολοκλήρωση της σύνταξης ΕΠΜ και Σχεδίων Διαχείρισης Προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 με ενεργοποίηση της εκπόνησης της μελέτης παρακολούθησης Ειδών και Οικοτόπων.
- Παρεμβάσεις για την αστική αναζωογόνηση, περιλαμβάνοντας δράσεις e-mobility

6.ΜΑΚΡΟΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΛΕΚΑΝΕΣ

Το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα υλοποίησης δράσεων που ενσωματώνουν προτεραιότητες των μακροπεριφερειακών στρατηγικών και των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες στο πλαίσιο του σχεδιασμού ΕΣΠΑ 2021 – 2027, όπως η Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική (Ν. 4770/2021).

Το Πρόγραμμα συμβάλλει κατά το δυνατόν και στα όρια των διαθέσιμων πόρων, στην αναπτυξιακή πρόκληση της προώθησης των στόχων του Πυλώνα 2 – Υποομάδα Ενέργεια και του Πυλώνα 3 της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη Μακροπεριφέρεια της Αδριατικής-Ιονίου (EUSAIR), με δράσεις και έργα, όπως θα εξειδικευτούν στο ΕΣΠΑ 2021-2027 και στο Πρόγραμμα. Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά

το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους.

Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3.(δ)(vi) του ΚΚΔ.

7.ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΩΡΑ

Το παρόν πρόγραμμα λαμβάνει υπόψη τις ειδικές συστάσεις για τη χώρα όπως αυτές αποτυπώθηκαν στο σχετικό έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Βρυξέλλες, 23.5.2022 COM(2022) 609 final). Ειδικότερα, η συμβολή του προγράμματος στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας στην μετά covid-19 εποχή εστιάζεται:

- Στο να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, σε συνέργεια με τη χρήση του μηχανισμού RRF, του RePowerEU και άλλων κονδυλίων της ΕΕ.
- Στη μείωση της συνολικής εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και της διαφοροποίησης των εισαγωγών ορυκτών καυσίμων επιταχύνοντας την ανάπτυξη της ανανεώσιμης ενέργειας και υποδομών που καθιστούν δυνατή τη χρήση ανανεώσιμου υδρογόνου.
- Στην αντιμετώπιση της εξάρτησης μέσω της εξασφάλισης επαρκούς δυναμικότητας των δικτύων και διασυνδέσεων ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και των διασυνδέσεων αερίου και της διαφοροποίησης των οδών εφοδιασμού με αέριο.
- Στην ενίσχυση του πλαισίου της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών και της υιοθέτησης μέτρων ενίσχυσης της ενεργειακής απόδοσης μέσω μεταρρυθμίσεων και κινήτρων της αγοράς για τη στήριξη της απανθρακοποίησης του οικοδομικού τομέα και την προώθηση της ηλεκτρικής κινητικότητας.

8.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

Η χώρα χαρακτηρίζεται από μειούμενες, αλλά επίμονες χωρικές ανισότητες, καθώς η αστικότητα εξακολουθεί να είναι υψηλή. Τα αστικά κέντρα παρουσιάζουν έλλειμμα σε πράσινες και μπλε επιφάνειες/ υποδομές, πυκνή και άναρχη δόμηση, κυκλοφοριακή συμφόρηση, συσσώρευση ατμοσφαιρικών ρύπων και αύξηση έκθεσης του πληθυσμού στον θόρυβο.

Επίσης, καταγράφονται σημαντικές ανισότητες εισοδήματος, απασχόλησης και παραγωγικού δυναμικού. Ο ρυθμός ανεργίας εξακολουθεί να παραμένει υψηλός, αν και την τελευταία 5-ετία η απασχόληση ανακάμπτει αργά. Η ελαφριά ανάκαμψη της περιόδου 2015-2019 ανακόπηκε το 2020, λόγω της πανδημίας της νόσου COVID-19, η οποία επιδείνωσε και πάλι την κοινωνική κατάσταση μεγάλων τμημάτων του πληθυσμού και αύξησε την εισοδηματική ανισότητα και τον κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, ιδίως σε περιοχές που εξαρτώνται σημαντικά από τον τουρισμό.

Με βάση τους διαθέσιμους πόρους, το ΠΕΚΑ θα προσπαθήσει να συμβάλει θετικά στην εξισορρόπηση των περιφερειακών ανισοτήτων και της μονοκεντρικότητας του οικονομικού και κοινωνικού χώρου, στην αντιμετώπιση της αστικής διάχυσης και των ανισοτήτων, που σχετίζονται με τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά, και στο μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

9.ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ, ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Για τη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης, θα είναι σημαντικό να επισπευσθούν (ώριμα) έργα δημοσίων

επενδύσεων και να προωθηθούν οι ιδιωτικές επενδύσεις. Για το μετασχηματισμό της Ελλάδας σε κλιματικά ουδέτερη οικονομία θα απαιτηθούν, επίσης, σημαντικές ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις για παρατεταμένο χρονικό διάστημα.

Συμπληρωματικότητα του ΠΕΚΑ 2021-2027 θα υπάρξει, κυρίως, με:

- πρόγραμμα «Ελλάδα 2.0» για το οποίο η χώρα θα λάβει χρηματοδότηση περίπου 32 δις € από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Ο καταμερισμός των πόρων προβλέπει τη διάθεση του 37,5% της χρημ/σης για επενδύσεις στην πράσινη ανάπτυξη και του 23% για επενδύσεις στον ψηφιακό μετασχηματισμό,
- Πρόγραμμα «Πολιτική Προστασία 2021-2027», το οποίο θα αναλάβει τον εξοπλισμό αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών, τα συστήματα παρακολούθησης καιρικών φαινομένων, την αντιμετώπιση επιπτώσεων ανθρωπογενών κινδύνων - προστασία Δημόσιας Υγείας και την αναβάθμιση δεξιοτήτων,
- ΠεΠ όσον αφορά δράσεις Διαχείρισης Λυμάτων-Υδάτων, δράσεις Αστικής Κινητικότητας, έργα Ενεργειακής Αναβάθμισης Κτιρίων στην τοπική αυτοδιοίκηση
- ΠΔΑΜ όσον αφορά στον πράσινο μετασχηματισμό των Επιχειρήσεων σε συγκεκριμένες χωρικές ενότητες
- Horizon Europe (για τη συστηματική απορρύπανση υδάτων), Interreg και Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR)

10.ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ

Τα διδάγματα της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, ανέδειξαν προβλήματα και αδυναμίες αποτελεσματικής εφαρμογής πολιτικών, σχεδιασμού και υλοποίησης περιβαλλοντικών έργων. Ειδικότερα :

Οριζόντια θέματα σχεδιασμού & υλοποίησης

- i. Πολυπλοκότητα θεσμικού πλαισίου γνωμοδοτήσεων, αρμοδιοτήτων, ελέγχων.
- ii. Συχνή τροποποίηση νομοθετικού πλαισίου υλοποίησης δημοσίων έργων χωρίς ταυτόχρονη έγκαιρη παραγωγή εγκυκλίων οδηγιών ή/και εξουσιοδοτικών διατάξεων εφαρμογής του.
- iii. Καθυστερήσεις διαδικασιών περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων, αλλά και υλοποίησης έργων εξαιτίας δικαστικών εμπλοκών.
- iv. Αδυναμία δικαιούχων να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων έργων αλλά και σε αποτελεσματική ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών πολιτικών στο σχεδιασμό τους.
- v. Μη ρεαλιστικός σχεδιασμός, υποκείμενος σε συχνές εκ των υστέρων τροποποιήσεις.
- vi. Χαμηλός βαθμός συνεργειών και ενσωμάτωσης χρηματοδοτικών εργαλείων.
- vii. Έλλειψη εμπροσθοβαρούς σχεδιασμού χρηματοδότησης και υλοποίησης έργων.

Ενέργεια

- i. Έλλειψη εκ των προτέρων στοιχείων πραγματικής ενεργειακής κατάστασης του συνολικού κτιριακού αποθέματος.
- ii. Μελετητική ανωριμότητα και πολεοδομικές εκκρεμότητες νομιμοποίησης υφιστάμενων κτιριακών υποδομών

Διαχείριση στερεών αποβλήτων

- i. Η συνεχής τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου σύστασης και λειτουργίας των ΦοΔΣΑ,
- ii. Κοινωνικές αντιδράσεις σχετικά με την χωροθέτηση, αλλά και κατά την υλοποίηση των έργων

διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

iii. Η ανάγκη για ενίσχυση των δικαιούχων στον σχεδιασμό, ωρίμανση και τη λειτουργία των έργων.

iv. Οι καθυστερήσεις στην περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων.

v. Η ανάγκη επαρκούς στελέχωσης των υπηρεσιών που διαχειρίζονται τις περιπτώσεις περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

vi. Η έλλειψη ενός αποτελεσματικού συντονιστικού οργάνου για την εφαρμογή της πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων.

vii. Η ανάγκη παροχής χρηματοδοτικών εργαλείων στη βάση της ολιστικής προσέγγισης της διαχείρισης των αποβλήτων

viii. Δυσκολία αφομοίωσης κανόνων Κρατικών Ενισχύσεων, ιδίως των Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ), από τους δικαιούχους,

Διαχείριση αστικών λυμάτων – νερού

i. Προβλήματα κατά τη λειτουργία των υποδομών (λόγω μη ρεαλιστικού και συχνά υπερμεγέθους σχεδιασμού, μη επαρκούς σύνδεσης πολιτών στα δίκτυα ή αδυναμίας συντήρησης και αποτελεσματικής λειτουργίας)

ii. Κοινωνικές αντιδράσεις σχετικά με την χωροθέτηση, των έργων εγκατάστασης επεξεργασίας αστικών λυμάτων

iii. Αδυναμία ορθολογικής και κυκλικής διαχείρισης υλός με αποτέλεσμα την μη εφαρμογή βιώσιμων πρακτικών

iv. Ανάγκη εξορθολογισμού του τομέα και ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Ύδατος

Κλιματική αλλαγή και περιβαλλοντικός κίνδυνος

i. Σημαντικά χρονοβόρες διαδικασίες ωρίμανσης, αδειοδότησης και ανάθεσης σημαντικών αντιπλημμυρικών έργων

ii. Έλλειψη στη σύνδεση στρατηγικού σχεδιασμού και ιεράρχησης -υλοποίησης, σημαντικών έργων πρόληψης περιβαλλοντικού κινδύνου

Αστική αναζωογόνηση, βιώσιμη πολυτροπική αστική κινητικότητα & βιοποικιλότητα

i. Αδυναμία δικαιούχων για στρατηγικό σχεδιασμό και για ολοκληρωμένου χαρακτήρα σημαντικές παρεμβάσεις στον αστικό χώρο

ii. Έλλειψη επαρκούς κοινωνικής συμμετοχής και συλλογικής διαβούλευσης για έργα με μεγάλη προστιθέμενη αξία στην αστική αναζωογόνηση

iii. Καθυστέρηση του θεματικού Υπουργείου (ΥΠΕΝ) στις διαδικασίες και την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων θεσμικού και σχεδιαστικού χαρακτήρα για την βιοποικιλότητα

iv. Χαμηλή αποδοτικότητα του συστήματος των φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, λόγω ύπαρξης αδύναμου κεντρικού συντονισμού.

11. ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (DEMARCATIION)

Ο Σχεδιασμός του Προγράμματος «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ» έχει ακριβή καθορισμό στις δράσεις που διαχειρίζεται σε σχέση με τα άλλα Προγράμματα, συμπεριλαμβάνοντας το ΠΔΑΜ, το Πολιτικής Προστασίας και τα ΠεΠ.

Σε σχέση με το «ΠΟΙΟΣ ΚΑΝΕΙ ΤΙ» το πρόγραμμα ΠΕΚΑ ΠΠ 2021-2027 τηρεί τις κάτωθι αρχές:

Τα μικρά αντιπλημμυρικά έργα και τα έργα ομβρίων σε αστικές περιοχές, όπου η ευθύνη και η κυριότητα ανήκει στις Περιφερειακές Αρχές (στις Περιφέρειες είτε με εκχώρηση αρμοδιότητας στους Δήμους), θα τα διαχειρίζονται τα ΠεΠ και τα μεγάλα αντιπλημμυρικά έργα ιδιοκτησίας και ευθύνης του Υπουργείου Υποδομών, ή/και τα Έργα Στρατηγικής Σημασίας, θα τα διαχειρίζεται το παρόν Πρόγραμμα «ΠΕΚΑ». Επισημαίνεται, ότι τα ανωτέρω, Στρατηγικής σημασίας έργα που θα υλοποιηθούν, εκτός από τα phasing έργα του προγράμματος που συγχρηματοδοτείται, την παρούσα ΠΠ 2014-2020 από την ΕΙΒ και την ΣΕΒ, θα προκύψουν με προτεραιοποίηση από τον Φορέα Πολιτικής. Σε κάθε περίπτωση υπάρχει πλήρης διακριτοποίηση από το Πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας (το Πρόγραμμα αυτό διαχειρίζεται δράσεις, ετοιμότητας, ανταπόκριση και βραχεία αποκατάσταση, χωρίς να διαχειρίζεται ουδόλως δράσεις υποδομών, όπως π.χ. κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων).

Οι δράσεις Κυκλικής Οικονομίας θα υλοποιούνται από το Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή», καθώς και οι δράσεις για τον Πράσινο μετασχηματισμό των Επιχειρήσεων, σε χωρικές ενότητες εκτός αυτών που περιγράφονται από τα εδαφικά σχέδια για το ΠΔΑΜ.

Στον Τομέα των Στερεών αποβλήτων, βάσει του ΕΣΠΑ, στο πλαίσιο των ΠΕΠ μπορούν να υλοποιηθούν μόνον μικρής κλίμακας υποδομές, εφόσον συνάδουν με ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την Περιφέρεια (ΠΕΣΔΑ), εξυπηρετούν τους σκοπούς της ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής διαχείρισης και συμβάλλουν τεκμηριωμένα στην επίτευξη των στόχων της ανακύκλωσης. Ειδικότερα, η υλοποίηση των Γωνιών Ανακύκλωσης και των Πράσινων Σημείων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των Δήμων θα πραγματοποιείται από τα ΠΕΠ. Αντιθέτως, κάθε άλλη δράση διαχείρισης αποβλήτων όπως τα διαδημοτικά Πράσινα Σημεία, καθώς επίσης και πράσινα σημεία μόνο στην περίπτωση που αποτελούν ολοκληρωμένη δράση με άλλη δράση στερεών αποβλήτων που χρηματοδοτεί το Πρόγραμμα ΠΕΚΑ και εφόσον ως Δικαιούχος έχει οριστεί ΦοΔΣΑ, όλοι οι Σταθμοί Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (ΣΜΑ), όλες οι μονάδες επεξεργασίας βιολογικών αποβλήτων (ΜΕΒΑ), οι Μονάδες Ανάκτησης – Ανακύκλωσης (RRF), κ.λπ., συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού τους (κάδοι και οχήματα συλλογής) και γενικότερα κάθε δράση που θα υλοποιείται από τους ΦοΔΣΑ και μόνον, είτε λόγω αποκλειστικής αρμοδιότητας, είτε μέσω Προγραμματικών Συμβάσεων με Δήμους, στο πλαίσιο μίας ολοκληρωμένης παρέμβασης, θα υποστηρίζονται από το Τομεακό Πρόγραμμα Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027.

Στον Τομέα της Ύδρευσης το πρόγραμμα θα διαχειριστεί τις δράσεις που αφορούν τα μεταφερόμενα έργα ύδρευσης, ως phasing, τις 2 στρατηγικές παρεμβάσεις στην Τανάγρα και τον Ανάβαλο, τα 4 Πιλοτικά – Ολιστικά προγράμματα Ύδρευσης – Αποχέτευσης και το σύνολο των παρεμβάσεων για υποδομές αφαλάτωσης. Όλα τα άλλα νέα έργα Ύδρευσης θα τα διαχειριστούν τα ΠεΠ. Στον Τομέα των αστικών λυμάτων το παρόν πρόγραμμα θα διαχειριστεί τα phasing έργα από την παρούσα ΠΠ 2014-2020 και κατ' εξαίρεση τα έργα – phasing των Β οικισμών της Ανατολικής Αττικής. Όλα τα υπόλοιπα νέα έργα αστικών λυμάτων θα τα διαχειριστούν τα ΠεΠ.

Όλες οι οριζόντιες Περιβαλλοντικές Δράσεις ευθύνης του Φορέα Πολιτικής (ΥΠΕΝ) θα διαχειρίζονται από το Πρόγραμμα «Περιβάλλον– Κλιματική Αλλαγή».

Έργα ενεργειακής αποδοτικότητας Μεγάλων Δημόσιων Κτιρίων – Φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης, ιδίως αυτά με ιστορική και πολιτιστική αξία, τα υλοποιεί το Πρόγραμμα «Περιβάλλον – Κλιματική Αλλαγή» και τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων σε τοπικό επίπεδο, ήτοι στην Τοπική αυτοδιοίκηση (μικρά κτίρια, σχολεία, κ.λπ.) τα ΠεΠ.

Το πρόγραμμα ΗΛΕΚΤΡΑ υλοποιείται από το ΥΠΕΝ και αφορά στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος κυριότητας ή χρήσης της κεντρικής δημόσιας διοίκησης με στόχο την ετήσια ενεργειακή ανακαίνιση ποσοστού 3% της ωφέλιμης επιφάνειας των κτιρίων. Το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτείται από δάνεια του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και της ΕΤΕπ.

Το Πρόγραμμα «Περιβάλλον – Κλιματική Αλλαγή» θα διαχειριστεί το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» ως κεντρική διαχείριση σε πλήρη διακριτότητα με τις αντίστοιχες δράσεις (κύκλους Εξοικονομώ) του Ταμείου Ανάκαμψης.

Οι δράσεις που αφορούν την βιοποικιλότητα υλοποιούνται εν τω συνόλω από το Πρόγραμμα «Περιβάλλον – Κλιματική Αλλαγή» καθώς και η Κεντρική Δομή ευθύνης «ΟΦΥΠΕΚΑ» είναι υπό τον Φορέα Πολιτικής – ΥΠΕΝ, οι δε δράσεις που προβλέπονται είναι απόλυτα διακριτές από τις δράσεις που έχουν προταθεί στο RRF (Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας) και το EU Programme of

Technical Support Instrument. Παράλληλα, δράσεις βιοποικιλότητας τοπικής εμβέλειας σε αστικές περιοχές υποστηρίζονται από τα ΠεΠ.

Σε ό,τι αφορά δράσεις ενεργειακής απόδοσης, προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ανάπτυξης έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και συστημάτων αποθήκευσης του ΑΠ 1, σχετικά με την παροχή κινήτρων σε ΜΜΕ για ενεργειακή εξοικονόμηση διεργασιών, καθώς και του ΕΣνι του ΑΠ 4 σχετικά με την κυκλική επιχειρηματικότητα, αυτές θα υλοποιηθούν από το Πρόγραμμα “Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή”.

1. Στρατηγική του προγράμματος: βασικές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής

Πίνακας 1

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
<p>2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας</p>	<p>RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου</p>	<p>Η εξοικονόμηση ενέργειας στον τομέα των κτιρίων και η ταυτόχρονη βελτίωση των ενεργειακών προδιαγραφών στις οικιακές συσκευές, θα συμβάλλουν ταυτόχρονα στην προσαρμογή στις νέες κλιματικές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτό, αποκτά ιδιαίτερη σημασία η υποστήριξη προγραμμάτων ανακαίνισης και λειτουργικής επανένταξης κτιρίων με υψηλό ανθρακικό αποτύπωμα και ταυτόχρονα μεγάλη αρχιτεκτονική αξία (πρόγραμμα ΔΙΑΤΗΡΩ), προσφέροντας έτσι σημαντικά οφέλη από την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης του δημόσιου και ιδιωτικού κτιριακού αποθέματος. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού θα δοθεί προτεραιότητα στην Ενεργειακή Αναβάθμιση των Δημόσιων κτιρίων και θα υπάρχει προτεραιοποίηση έργων από τον σχεδιασμό του ΥΠΕΝ, βασιζόμενη σε καθαρά κοινωνικά κριτήρια, τα οποία θα διαμορφώσουν τα ποσοστά επιδότησης (μεθοδολογία παρόμοια με το ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ). Παράλληλα θα είναι υποχρεωτική η αυστηρή τήρηση των αρχιτεκτονικών και αισθητικών απαιτήσεων ανακαίνισης των κτιρίων, όπως ορίζονται από τα ΠΔ χαρακτηρισμού τους, καθώς και η κατά δύο κλάσεις ενεργειακή τους αναβάθμιση, κριτήρια που θα συμπεριλαμβάνονται στις αντίστοιχες Προσκλήσεις.</p>
<p>2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών</p>	<p>RSO2.2. Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΕ) 2018/2001[1]</p>	<p>Η επισφάλεια για τον ενεργειακό εφοδιασμό της Χώρας από εισαγόμενες πηγές ενέργειας μπορεί να υπερκεραστεί, από την ανάπτυξη καινοτόμων</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
<p>εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας</p>	<p>συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σ' αυτήν</p>	<p>τεχνολογικών εφαρμογών για παραγωγή ηλεκτρικής, θερμικής και ψυκτικής ενέργειας από ΑΠΕ (π.χ. αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού για ηλεκτροπαραγωγή, ανάπτυξη θαλάσσιων αιολικών πάρκων, πιλοτικές εφαρμογές ανάπτυξης έργων για την ενεργειακή αξιοποίηση της κυματικής ενέργειας και παραγωγή υδρογόνου από ΑΠΕ, υβριδικά έργα στα νησιά της πρωτοβουλίας Greco Islands, έργα ΑΠΕ για θερμικές χρήσεις, έργα ενεργειακού και εικονικού συμψηφισμού – net metering & net metering virtual, έργα αυτοπαραγωγής, έργα αγοράς, έργα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ με συνδυασμό επενδυτικής και λειτουργικής ενίσχυσης, έργα αποθήκευσης ενέργειας, κ.λ.π.).</p>
<p>2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας</p>	<p>RSO2.3. Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης εκτός ΔΕΔ-Ε</p>	<p>Οι επενδύσεις σε αναβάθμιση ή/και κατασκευή νέων δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, κυρίως για τη διασύνδεση της νησιωτικής με την ηπειρωτική χώρα (ολοκλήρωση του ηλεκτρικού καλωδίου διασύνδεσης Κρήτης – Αττικής), είναι καθοριστικές για την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού παραγωγής ενέργειας της Χώρας, από ανανεώσιμες πηγές, ιδίως στα νησιά, αλλά και στις ηπειρωτικές περιοχές με αξιόλογο αιολικό και ηλιακό δυναμικό. Οι εν λόγω επενδύσεις θα πρέπει να είναι ανθεκτικές στην κλιματική αλλαγή.</p>
<p>2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του</p>	<p>RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα</p>	<p>Η χώρα προκειμένου να καταστεί ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή, θα πρέπει να επιτύχει τους 5 Βασικούς Στόχους (ΒΣ) της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ): 1) συστηματοποίηση και βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων σχετικών με την προσαρμογή 2) σύνδεση της προσαρμογής με την</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας		προώθηση ενός βιώσιμου αναπτυξιακού προτύπου μέσα από περιφερειακά/τοπικά σχέδια δράσης, 3) προώθηση δράσεων και πολιτικών προσαρμογής σε όλους τους τομείς με έμφαση στους πλέον ευάλωτους, 4) δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των δράσεων και πολιτικών προσαρμογής, 5) ενδυνάμωση της προσαρμοστικής ικανότητας της ελληνικής κοινωνίας μέσα από δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.
2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας	RSO2.5. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού	Σύμφωνα με την Τετραμηνιαία αναφορά της τεχνικής Γραμματείας Λυμάτων του ΥΠΕΝ για τον Νοέμβριο του 2021, στη χώρα υφίστανται 482 οικισμοί Α-Β-Γ προτεραιότητας. Από τους ανωτέρω οικισμούς οι 222 Οικισμοί είναι σε συμμόρφωση με την Οδηγία 91/271/ΕΕ (εκ των οποίων 25 χρήζουν ανάγκης μικρών συμπληρωματικών Υποδομών για την εύρυθμη λειτουργία τους και χρηματοδοτούνται από το Εθνικό ΠΔΕ, μέσω του προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης») και περίπου 196 Οικισμοί χρηματοδοτούνται στην παρούσα ΠΠ 2014-2020. Αντιμετώπιση του θέματος της αποτελεσματικής διακυβέρνησης και η εφαρμογή αποδοτικής, βιώσιμης και ορθολογικής Τιμολογιακής Πολιτικής Η εφαρμογή 4 Ολιστικών – Πιλοτικών παρεμβάσεων σε ειδικά επιλεγμένες γεωγραφικές περιοχές με δράσεις διαχείρισης των Υδάτινων Πόρων και των αστικών λυμάτων .Η ανάπτυξη συστημάτων αφαλάτωσης σε συνδυασμό με χρήση ΑΠΕ.
2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και	RSO2.6. Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους	Τα επόμενα χρόνια, η Ελλάδα θα πρέπει να βελτιώσει σημαντικά τη διαχείριση των στερεών

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
<p>καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας</p>	<p>οικονομία</p>	<p>αποβλήτων προκειμένου να συμμορφωθεί με τις νέες αυστηρές απαιτήσεις του Πακέτου Κυκλικής Οικονομίας (CEP) όπως παρουσιάζονται στις Οδηγίες Πλαίσιο για τους ΧΥΤΑ, τις Συσκευασίες και τα Απόβλητα. Έτσι θα πρέπει να υπάρχει ολιστική προσέγγιση της διαχείρισης των αποβλήτων προκειμένου να αντιστραφεί η κύρια πρακτική της χώρας που εξακολουθεί να είναι η υγειονομική ταφή. Εξάλλου θα πρέπει να υιοθετηθεί αποτελεσματική διακυβέρνηση και εφαρμογή ορθολογικής, αποδοτικής και βιώσιμης πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις της δέσμης μέτρων για την κυκλική οικονομία. Τέλος η χώρα ακολουθώντας το ευρωπαϊκό και παγκόσμιου πρότυπο οικονομικό μοντέλο της κυκλικής οικονομίας, διαθέτει πλέον εγκεκριμένη Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία με καθορισμένους άξονες στρατηγικών κατευθύνσεων για την εφαρμογή της.</p>
<p>2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας</p>	<p>RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης</p>	<p>Οι επιλογές του ειδικού στόχου θέτουν ως πρώτη προτεραιότητα ενέργεια για τη χώρα τον καθορισμό των Στόχων Διατήρησης των Ειδών για περιοχές κοινοτικού ενδιαφέροντος και τη δημιουργία και λειτουργία εθνικού συστήματος παρακολούθησης της βιοποικιλότητας Η ενσωμάτωση εξάλλου σε όλους τους οικονομικούς κλάδους, της αρχής διατήρησης της βιοποικιλότητας θα συμβάλλει ώστε να καθορίζονται οι σχέσεις μεταξύ των οικοσυστημικών υπηρεσιών, της προστασίας οικοτόπων και ειδών και της βιώσιμης χρήσης των φυσικών πόρων Έμφαση επίσης θα δοθεί στην εξάλειψη των απειλών στα δασικά οικοσυστήματα καθώς και σε εμβληματικού χαρακτήρα</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>παρεμβάσεων όπως η ολοκληρωμένη παρέμβαση για την ανάπλαση του Φαληρικού σχεδιασμένη στη φιλοσοφία του Bauhaus. Η ανάπτυξη πράσινων και μπλε υποδομών (GBI), η εξυγίανση, απορρύπανση και αποκατάσταση μολυσμένων αστικών και περιαστικών περιοχών και η βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας με έλεγχο ταυτόχρονα του θορύβου σε αστικές περιοχές ολοκληρώνουν την προσέγγιση επίτευξης του ειδικού στόχου.</p>
<p>2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας</p>	<p>RSO2.8. Προώθηση της βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, ως μέρος της μετάβασης σε οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα</p>	<p>Βασική επιδίωξη είναι να καταστούν ελκυστικές οι εναλλακτικές επιλογές μετακίνησης, όπως πχ. το ποδήλατο και το βάδισμα αντικαθιστώντας τη μετακίνηση με αυτοκίνητο. Με αυτό τον τρόπο μειώνονται τα διανυόμενα χιλιόμετρα με ΙΧΕ και οι εκπομπές καυσαερίων. Σύμφωνα εξάλλου με την Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα της Αστικής Κινητικότητας (ELTIS, n.d.), κύριος στόχος της βιώσιμης αστικής κινητικότητας είναι η βελτίωση της προσβασιμότητας των αστικών περιοχών και η παροχή υψηλής ποιότητας μεταφορών με έμφαση στο περπάτημα, το ποδήλατο και τη δημόσια συγκοινωνία, διαμέσου και εντός της αστικής περιοχής. Έτσι μέσω των ΣΒΑΚ η προσέγγιση σχεδιασμού θα εστιάζεται περισσότερο στις ανάγκες της "λειτουργικής πόλης" και της ενδοχώρας της, αντί της δημοτικής διοικητικής περιφέρειας. Η εξυπηρέτηση του εν λόγω ειδικού στόχου θα βασίζεται στα ανωτέρω.</p>

* Ειδικές προτεραιότητες σύμφωνα με τον κανονισμό EKT+

2. Προτεραιότητες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 2 και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του ΚΚΔ

2.1. Προτεραιότητες εκτός της τεχνικής βοήθειας

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Άξονας Προτεραιότητας 1: «Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές»

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου i θα υποστηριχθεί δράση ανακαίνισης και λειτουργικής επανένταξης ιδιωτικών κτιρίων με υψηλό ανθρακικό αποτύπωμα και ταυτόχρονα μεγάλη αρχιτεκτονική αξία (πρόγραμμα **ΔΙΑΤΗΡΩ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ**) που θα στοχεύει σε τουλάχιστον μεσαίας κλίμακας ανακαίνιση ή σε τουλάχιστον 30% μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και σε κάθε περίπτωση με την αναβάθμιση σε 2 ενεργειακές κλάσεις. Το πρόγραμμα **ΔΙΑΤΗΡΩ** θα αφορά σε παρεμβάσεις τόσο σε χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα ιδιωτικά κτίρια ή/και μνημεία ή ιστορικά κτήρια εντός ιστορικών τόπων και παραδοσιακών οικισμών, όσο και σε κτίρια που δεν έχουν ακόμα χαρακτηριστεί ως διατηρητέα ή μνημεία, αλλά φέρουν αρχιτεκτονικά στοιχεία που χρήζουν προστασίας, π.χ. μεσοπολεμικές πολυκατοικίες. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού θα υπάρξει προτεραιοποίηση έργων από τον σχεδιασμό του ΥΠΕΝ, βασισμένη σε καθαρά κοινωνικά και εισοδηματικά κριτήρια, τα οποία θα διαμορφώσουν τα ποσοστά επιδότησης (*μεθοδολογία παρόμοια με το ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ*) των ιδιωτικών κτιρίων. Παράλληλα θα είναι υποχρεωτική η αυστηρή τήρηση των αρχιτεκτονικών και αισθητικών απαιτήσεων ανακαίνισης των κτιρίων, όπως ορίζονται από τα ΠΔ χαρακτηρισμού τους. Στην υλοποίηση αυτών των δράσεων καθοριστική θα είναι η συμβολή του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η δράση έχει εκτιμηθεί ότι συμμορφώνεται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 όπως σχετικά αναλύεται στην Έκθεση Τεκμηρίωσης Εκτίμησης (επισυνάπτεται ως other member state document) συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος στην υποχρέωση συμμόρφωσης των στόχων των Ταμείων με την Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Αρχή DNSH).

Αναμενόμενη συμβολή στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι ο περιορισμός της ενεργειακής ένδειας, η ανάπτυξη ενεργειακών υπηρεσιών, η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η ενδυνάμωση του ρόλου των τοπικών κοινωνιών στην ορθή χρήση της ενέργειας, η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και της χρήσης πετρελαίου για ηλεκτροπαραγωγή, η βελτίωση της επάρκειας ισχύος και της ασφάλειας του ηλεκτρικού συστήματος, η ενσωμάτωση των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, η προώθηση της εγχώριας βιομηχανικής παραγωγής και η ενίσχυση της καινοτομίας.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων & Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ α΄ & β΄ βαθμού
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ερευνητικοί οργανισμοί
- Ιδιώτες, Νοικοκυριά

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ), το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αλλά και με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα δεν συμμετέχει στη χρηματοδότηση δράσεων σε Ολοκληρωμένες Χωρικές παρεμβάσεις (ITI). Υλοποιεί δράσεις που είναι συμπληρωματικές

στις κατά τόπους ΟΧΕ

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα θα ενθαρρύνει την συνεργασία των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο του ΕΣ 2.1 δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία. Οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις δεν μπορούν να αποφέρουν έσοδα που τους επιτρέπουν να επιστρέψουν τα ποσά στα «ανακυκλούμενα μέσα». Οι παρεμβάσεις για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης έχουν περιόδους απόσβεσης άνω των 5 ετών. Οι μη επιστρεπτέες ενισχύσεις μειώνουν την περίοδο απόσβεσης και αυξάνουν τα κίνητρα για την εφαρμογή μέτρων υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης ή με πιο φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο. Εντούτοις η τυχόν χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία καταρτίζεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το Άρθρο 58(3) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.

Ειδικά στο Πρόγραμμα «Διατηρώ» στην παρούσα φάση δεν προκύπτει αστοχία της αγοράς, η οποία θα πρέπει να καλυφθεί με χρηματοδοτικό εργαλείο.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO2.1	ΤΣ		RCO18	Κατοικίες με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	κατοικίες	1.176,00	5.882,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO2.1	ΤΣ		RRC26	Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	MWh/έτος	180.612,00	2021-2029	108.367,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Αρμόδιες Αρχές, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ	Αφορά ενεργειακές αναβαθμίσεις (κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις)
1	RSO2.1	ΤΣ		RRC29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	τόνοι ισοδύναμου CO2/έτος	168.253,00	2021-2029	100.952,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Αρμόδιες Αρχές, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ	Αφορά ενεργειακές αναβαθμίσεις (κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις)

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.1	ΤΣ		042. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	70.000.000,00
1	RSO2.1	Σύνολο			70.000.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.1	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	70.000.000,00

1	RSO2.1	Σύνολο			70.000.000,00
---	--------	--------	--	--	---------------

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.1	ΤΣ		33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	70.000.000,00
1	RSO2.1	Σύνολο			70.000.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.1	ΤΣ		03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	70.000.000,00
1	RSO2.1	Σύνολο			70.000.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου i θα υλοποιηθούν δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στις ΜΜΕ του τριτογενούς (συμπεριλαμβανομένων και των τουριστικών καταλυμάτων) και δευτερογενούς τομέα που αφορούν σε κτιριακές υποδομές (κέλυφος και συστήματα), συστήματα αυτοπαραγωγής και διανομής ενέργειας (ηλεκτρικής και θερμικής). Οι δράσεις θα στοχεύουν σε τουλάχιστον μεσαίας κλίμακας ανακαίνιση ή σε τουλάχιστον 30% μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Επίσης θα υλοποιηθούν δράσεις βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης και ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων κατοικιών (**Πρόγραμμα ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ**).

Το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» αφορά δράσεις για την υλοποίηση παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας σε κατοικίες, δίνοντας έμφαση στη στήριξη των φτωχών και ευάλωτων νοικοκυριών με τη μορφή αυξημένου ποσοστού επιχορηγήσεων και η επιλογή των δικαιούχων γίνεται με βάση κριτήρια που σχετίζονται με την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης της πρότασης και κοινωνικοοικονομικά κριτήρια. Οι παρεμβάσεις και ο ενεργειακός στόχος του κάθε έργου καθορίζονται από την ex ante ενεργειακή επιθεώρηση. Οι εργασίες που χρηματοδοτούνται αφορούν : Α. Κουφώματα/Συστήματα Σκίασης/Αερισμός, Β. Εξωτερική θερμομόνωση τοιχοποιίας/στέγης, Γ. Συστήματα Θέρμανσης/Ψύξης εσωτερικού χώρου, Δ. Συστήματα Παροχής Ζεστού Νερού Χρήσης, Ε. Συστήματα διαχείρισης ενέργειας (Smart home) & Αναβάθμιση φωτισμού (για κοινόχρηστους χώρους). Επίσης καλύπτονται οι ex ante και ex post ενεργειακές επιθεωρήσεις, καθώς και μελέτες και άδειες που απαιτούνται για την υλοποίηση των παρεμβάσεων.

Παράλληλα θα υλοποιηθούν δράσεις συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης με την κατασκευή ή εκσυγχρονισμό δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης για βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητάς τους, καθώς και κατασκευή - αναβάθμιση υποδομών συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης με στόχο την ασφάλεια εφοδιασμού των σχετικών συστημάτων. Στο πλαίσιο αυτό θα χρηματοδοτηθούν έργα για την παρέμβαση αποδοτικής τηλεθέρμανσης στην Κοζάνη, από την Μονάδα ΣΗΘΥΑ στον ΑΗΣ Καρδιάς που κλείνει, λόγω αντικατάστασης του λιγνίτη, ως καύσιμο.

Επιπλέον θα υποστηριχθούν δράσεις Ενεργειακής αναβάθμισης **α.** δημοσίων κτιρίων (μεγάλα δημόσια κτίρια, κτίρια κεντρικής διοίκησης, δημαρχεία, κ.α.), καθώς και **β.** έργα ανακαίνισης και λειτουργικής επανένταξης κτιρίων του Δημοσίου (**ΔΙΑΤΗΡΩ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**) με υψηλό ανθρακικό αποτύπωμα και ταυτόχρονα μεγάλη αρχιτεκτονική αξία που έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέα που θα στοχεύουν σε τουλάχιστον μεσαίας κλίμακας ανακαίνιση ή/και τουλάχιστον 30% μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, **γ.** δράσεις ολοκλήρωσης ενεργειακών αναβαθμίσεων σε νοσοκομεία (από τμηματοποιημένα έργα του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020).

Επισημαίνεται, ότι για όλες τις ανωτέρω δράσεις δεν σχεδιάζεται η χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων. Εν τούτοις προβλέπεται να υλοποιηθούν δράσεις ενεργειακής αποδοτικότητας σε ΜΜΕ σε πιλοτική βάση με εν δυνάμει χρήση χρηματοδοτικού εργαλείου, μετά από εκπόνηση σχετικής μελέτης.

Τέλος, θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις Ενεργειακής αποδοτικότητας σε κατοικίες και Επιχειρήσεις σε νησιά που υπάγονται στο Στρατηγικό Πλαίσιο Πρωτοβουλίας “GR-eco Islands”, κατόπιν αξιολόγησης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους, με στόχο τον μετασχηματισμό του ενεργειακού τους συστήματος και τη στροφή τους προς ένα νέο μοντέλο βιώσιμης – αειφόρου ανάπτυξης, για τη μετάβασή τους προς την κλιματική ουδετερότητα.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προσέμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 όπως σχετικά αναλύεται στην

Έκθεση Τεκμηρίωσης Εκτίμησης (επισυνάπτεται ως other member state document) συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος στην υποχρέωση συμμόρφωσης των στόχων των Ταμείων με την Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Αρχή DNSH).

Αναμενόμενη συμβολή στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι ο περιορισμός της ενεργειακής ένδειας, η ανάπτυξη ενεργειακών υπηρεσιών, η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η ενδυνάμωση του ρόλου των τοπικών κοινωνιών στη χρήση ΑΠΕ, η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και της χρήσης πετρελαίου για ηλεκτροπαραγωγή, η βελτίωση της επάρκειας ισχύος και της ασφάλειας του ηλεκτρικού συστήματος, η βελτίωση της διαλειτουργικότητας του δικτύου, η ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού, η ενσωμάτωση των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, η προώθηση της εγχώριας βιομηχανικής παραγωγής και η ενίσχυση της καινοτομίας.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων & Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ α΄ & β΄ βαθμού
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ερευνητικοί οργανισμοί
- Ιδιώτες, Νοικοκυριά

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεών του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη

χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ), το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αλλά και με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα δεν συμμετέχει στη χρηματοδότηση δράσεων σε Ολοκληρωμένες Χωρικές παρεμβάσεις (ITI). Υλοποιεί δράσεις που είναι συμπληρωματικές στις κατά τύπους ΟΧΕ

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα θα ενθαρρύνει την συνεργασία των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

Το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα υλοποίησης δράσεων που ενσωματώνουν προτεραιότητες των μακροπεριφερειακών στρατηγικών και των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες στο πλαίσιο του σχεδιασμού ΕΣΠΑ της περιόδου 2021 – 2027, όπως η Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική (Ν. 4770/2021).

Το Πρόγραμμα συμβάλλει κατά το δυνατόν και στα όρια των διαθέσιμων πόρων, στην αναπτυξιακή πρόκληση της προώθησης των στόχων του Πυλώνα 2 – Υποομάδα Ενέργεια και του Πυλώνα 3 της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη Μακροπεριφέρεια της Αδριατικής-Ιονίου (EUSAIR), με δράσεις και έργα, όπως θα εξειδικευτούν στο ΕΣΠΑ 2021-2027 και στο Πρόγραμμα. Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό

καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3.(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ). Στις παρεμβάσεις που αφορούν σε Δημόσια Κτήρια, δεν γίνεται χρήση ΧΕ. Στις δράσεις για ΜΜΕ και Κατοικίες οι δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης είναι δράσεις εξοικονόμησης πόρων και όχι δημιουργίας άμεσων εσόδων και επέκτασης του κύκλου εργασιών. Η πιθανή χρήση ΧΕ θα βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία καταρτίζεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το Άρθρο 58(3) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.

- Στις κατοικίες δεν προκύπτουν αστοχίες της αγοράς, ενώ υπάρχει η δυνατότητα της καταβολής δανειακών κεφαλαίων από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που καλύπτει το 100% των συγκεκριμένων αναγκών. Ενδέχεται να απαιτηθεί εγγυοδοτικό εργαλείο για τα ενεργειακά φτωχά νοικοκυριά, δυνατότητα η οποία θα εξεταστεί.
- Σε δημόσια κτίρια δεν προβλέπονται ΧΕ, καθώς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, δεν θεωρούν ελκυστικά τα συγκεκριμένα έργα και τους φορείς υλοποίησης (δημόσιοι φορείς), όπου δε συστάθηκαν για το σκοπό αυτό στην ΠΠ 2014-2020 (π.χ. Ταμείο Υποδομών) δεν λειτούργησαν στη συγκεκριμένη κατηγορία έργων.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	0,00	86,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	0,00	86,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO18	Κατοικίες με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	κατοικίες	1.328,00	6.642,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO19	Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	τετραγωνικά μέτρα	13.395,00	44.650,00

1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	0,00	393,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	0,00	393,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO18	Κατοικίες με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	κατοικίες	8.349,00	41.746,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO19	Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	τετραγωνικά μέτρα	3.171,00	10.571,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO104	Αριθμός μονάδων συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης	μονάδες συμπαραγωγής	0,00	4,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR26	Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	MWh/έτος	242.268,00	2021-2029	150.544,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Αρμόδιες Αρχές, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ	Αφορά ενεργειακές αναβαθμίσεις (κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις)
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	τόνοι ισοδύναμου CO2/έτος	196.921,00	2021-2029	120.750,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Αρμόδιες Αρχές, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ	Αφορά ενεργειακές αναβαθμίσεις (κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις)
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR26	Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια,	MWh/έτος	1.537.582,00	2021-2029	947.748,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Αρμόδιες Αρχές, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ	Αφορά ενεργειακές αναβαθμίσεις (κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις)

					επιχειρήσεις, άλλα)						
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	τόνοι ισοδύναμου CO2/έτος	1.322.248,00	2021-2029	805.976,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Αρμόδιες Αρχές, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ	Αφορά ενεργειακές αναβαθμίσεις (κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις)

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	038. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ και υποστηρικτικά μέτρα	2.000.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	040. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ ή στις μεγάλες επιχειρήσεις και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	4.000.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	042. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	55.796.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	044. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	10.716.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	038. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ και υποστηρικτικά μέτρα	8.000.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	040. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ ή στις μεγάλες επιχειρήσεις και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	35.130.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	042. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	496.773.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	044. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	3.594.200,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	054. Συμπαράγωγή υψηλής απόδοσης, τηλεθέρμανση και τηλεψύξη	14.376.700,00
1	RSO2.1	Σύνολο			630.385.900,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	72.512.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	557.873.900,00
1	RSO2.1	Σύνολο			630.385.900,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	72.512.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	557.873.900,00
1	RSO2.1	Σύνολο			630.385.900,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	72.512.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	557.873.900,00
1	RSO2.1	Σύνολο			630.385.900,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.2. Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (EE) 2018/2001[1] συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σ' αυτήν (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου ii θα υλοποιηθούν έργα ΑΠΕ (Φωτοβολταϊκά, αιολικά κ.λπ.) που αφορούν τα νησιά της πρωτοβουλίας “GR-eco Islands” (υβριδικά έργα, έργα για θερμικές χρήσεις σε κτίρια, έργα αυτοπαραγωγής, ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, έργα αποθήκευσης ενέργειας, κ.λ.π.).

Επίσης θα υποστηριχθούν δράσεις **α.** ανάπτυξης έργων ΑΠΕ από Ενεργειακές Κοινότητες, κατά κύριο λόγο σε νησιά, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές, **β.** προώθησης και ενίσχυσης της γεωθερμίας, **γ.** παραγωγής ενέργειας από πλωτές φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις, υπεράκτιες εγκαταστάσεις αιολικής ενέργειας και τεχνολογίες ωκεάνιας ενέργειας, **δ.** με χρήση βιομάζας (εξαιρουμένων των νησιωτικών περιοχών), σε συμμόρφωση με την Οδηγία RED II, το ΕΣΕΚ, τη στρατηγική κυκλικής οικονομίας και τους στόχους για την κλιματική ουδετερότητα για το 2050, λαμβάνοντας υπόψη βιώσιμες πρακτικές διαχείρισης των δασών.

Επιπρόσθετα θα υλοποιηθούν δράσεις υποστήριξης ΜΜΕ για εγκατάσταση συστημάτων αυτοπαραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, για τις οποίες θα εξετασθεί η τυχόν χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων κατόπιν σχετικής μελέτης.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 όπως σχετικά αναλύεται στην Έκθεση Τεκμηρίωσης Εκτίμησης (επισυνάπτεται ως other member state document) .συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος στην υποχρέωση συμμόρφωσης των στόχων των Ταμείων με την Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Αρχή DNSH).

Αναμενόμενη συμβολή στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα οφέλη είναι η μείωση της εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, με συνεπακόλουθη την μείωση , εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα, και ταυτόχρονα η μείωση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας με σωματίδια, αιθάλη και αέριους ρύπους όπως το διοξείδιο του θείου και τα οξείδια του αζώτου. Ενεργειακά, εκτός της υποκατάστασης του λιγνίτη, η υποκατάσταση των εισαγόμενων ορυκτών καυσίμων με εγχώριους ανανεώσιμους ενεργειακούς πόρους βελτιώνει την ενεργειακή ανεξαρτησία και την ασφάλεια της χώρας. Επιπρόσθετα, η χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την παραγωγή ενέργειας και ενεργειακών προϊόντων δημιουργεί πολλά οικονομικά οφέλη που περιλαμβάνουν, την αύξηση των επενδύσεων σε εγκαταστάσεις αξιοποίησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων στους τομείς αυτούς, τη βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου της χώρας λόγω της μείωσης των εισαγωγών ορυκτών καυσίμων, τη δυνατότητα δραστηριοποίησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ιδιωτών επενδυτών στη παραγωγή ενέργειας που προηγουμένως δεν ήταν δυνατόν. Τα κοινωνικά οφέλη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας περιλαμβάνουν τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών στον τομέα της ενέργειας.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- *Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του*
- *Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ*
- *Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων*
- *Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ*
- *Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)*
- *Αποκεντρωμένες Διοικήσεις*
- *ΟΤΑ*
- *Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης*
- *Ερευνητικοί οργανισμοί*
- *Ιδιώτες, Νοικοκυριά*

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ), το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αλλά και με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα δεν συμμετέχει στη χρηματοδότηση δράσεων σε Ολοκληρωμένες Χωρικές παρεμβάσεις (ΙΤΙ). Υλοποιεί δράσεις που είναι συμπληρωματικές στις κατά τόπους ΟΧΕ

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα θα ενθαρρύνει την συνεργασία των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- *Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).*

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Η τυχόν χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία καταρτίζεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το Άρθρο 58(3) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO22	Πρόσθετη παραγωγική ικανότητα για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	MW	0,00	21,00

1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO22	Πρόσθετη παραγωγική ικανότητα για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	MW	0,00	28,00
---	--------	------	-----------------------------------	-------	--	----	------	-------

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR31	Συνολική παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	MWh/έτος	0,00	2021	31.500,00	Αρμόδιες Αρχές, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής	Μετρήσεις σε εθνικό επίπεδο
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR31	Συνολική παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	MWh/έτος	0,00	2021	42.000,00	Αρμόδιες Αρχές, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής	Μετρήσεις σε εθνικό επίπεδο

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	047. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: αιολική	3.000.500,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	048. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: ηλιακή	6.000.000,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	049. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: βιομάζα	1.500.000,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	051. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: θαλάσσια	1.500.000,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	052. Άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της γεωθερμικής)	3.000.000,00

				ενέργειας)	
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	047. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: αιολική	5.751.684,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	048. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: ηλιακή	11.500.000,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	049. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: βιομάζα	2.875.000,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	051. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: θαλάσσια	2.875.000,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	052. Άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της γεωθερμικής ενέργειας)	5.750.800,00
1	RSO2.2	Σύνολο			43.752.984,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	15.000.500,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	28.752.484,00
1	RSO2.2	Σύνολο			43.752.984,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	15.000.500,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	28.752.484,00
1	RSO2.2	Σύνολο			43.752.984,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	15.000.500,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	28.752.484,00
1	RSO2.2	Σύνολο			43.752.984,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.3. Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης εκτός ΔΕΔ-Ε (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου iii θα υλοποιηθούν δράσεις έξυπνων ενεργειακών συστημάτων μεταφοράς και διανομής ενέργειας, και ψηφιοποίησης των δικτύων. Ειδικότερα θα χρηματοδοτηθούν έργα διασύνδεσης των νησιών με το ηπειρωτικό σύστημα ή/και μεταξύ τους (όπως το ηλεκτρικό καλώδιο διασύνδεσης της Κρήτης με την Αττική), δράσεις έξυπνων ενεργειακών συστημάτων μεταφοράς και διανομής ενέργειας, ψηφιοποίησης δικτύων και δράσεις αποθήκευσης ενέργειας. Επίσης, θα υλοποιηθεί έργο αγωγού φυσικού αερίου (με δυνατότητα μεταφοράς και πράσινου υδρογόνου με αμφίδρομη ροή) προς τη μονάδα ΣΗΘΥΑ στον ΑΗΣ Καρδιάς, για την υποκατάσταση λιγνίτη, προκειμένου να διασφαλισθεί η παραγωγή θερμικής ενέργειας για την τροφοδοσία της τηλεθέρμανσης Κοζάνης και του ενιαίου δικτύου τηλεθέρμανσεων της Δυτικής Μακεδονίας.

Εξάλλου θα υλοποιηθούν δράσεις αποθήκευσης ενέργειας και δικτύων με στόχο την αδιάλειπτη παροχή της σε απομακρυσμένες ηπειρωτικές ή και νησιωτικές περιοχές, εντασσόμενες στην Στρατηγική Πρωτοβουλία των “GR-eco Islands”.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 όπως σχετικά αναλύεται στην Έκθεση Τεκμηρίωσης Εκτίμησης (επισυνάπτεται ως other member state document) συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος στην υποχρέωση συμμόρφωσης των στόχων των Ταμείων με την Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Αρχή DNSH).

Αναμενόμενη συμβολή στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα οφέλη εντοπίζονται στην αξιοπιστία και ανθεκτικότητα των δικτύων καθώς θα υπάρχει η δυνατότητα να εντοπίζονται προβλήματα και αυτόματα να κατευθύνεται τη ροή της ενέργειας ή να απομονώνεται μια περιοχή ώστε να ελαχιστοποιεί την απώλεια παροχής ηλεκτρισμού. (network self-healing). Ενισχύεται η αποδοτικότητα των δικτύων καθώς βελτιστοποιούν και διαχειρίζονται τους πόρους που έχουν αποδοτικά, έχοντας έτσι την ικανότητα να αντιμετωπίζουν αυξημένη ζήτηση ενέργειας κατευθύνοντας αποτελεσματικά τη ροή της χωρίς να απαιτούνται πρόσθετες υποδομές. Βελτιώνεται η ποιότητα της παρεχόμενης ενέργειας για να εξυπηρετήσει ένα μεγάλο εύρος πελατών με διαφορετικές ανάγκες (πχ ευαίσθητος εξοπλισμός όπως υπολογιστικά συστήματα χρειάζεται σταθερή παροχή ηλεκτρισμού απαλλαγμένη από διαταραχές & διακοπές.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων & Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ

- Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ α΄ & β΄ βαθμού
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ερευνητικοί οργανισμοί
- Ιδιώτες, Νοικοκυριά

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ), το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αλλά και με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα δεν συμμετέχει στη χρηματοδότηση δράσεων σε Ολοκληρωμένες Χωρικές παρεμβάσεις (ΙΤΙ). Υλοποιεί δράσεις που είναι συμπληρωματικές στις κατά τύπους ΟΧΕ

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα θα ενθαρρύνει την συνεργασία των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Η τυχόν χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία καταρτίζεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το Άρθρο 58(3) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO23	Συστήματα ψηφιακής διαχείρισης για έξυπνα ενεργειακά συστήματα	στοιχεία του συστήματος	0,00	1,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO105	Λύσεις για την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας	MWh	0,00	56,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO23	Συστήματα ψηφιακής διαχείρισης για έξυπνα ενεργειακά συστήματα	στοιχεία του συστήματος	0,00	2,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO105	Λύσεις για την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας	MWh	0,00	56,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO124	Γραμμές δικτύου μεταφοράς και διανομής αερίου που κατασκευάστηκαν ή βελτιώθηκαν πρόσφατα	χλμ.	0,00	156,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR34	Ανάπτυξη έργων για έξυπνα ενεργειακά συστήματα	έργα	0,00	2021-2029	1,00	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών,	
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR34	Ανάπτυξη έργων για έξυπνα ενεργειακά συστήματα	έργα	0,00	2021-2029	1,00	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών,	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	053. Έξυπνα ενεργειακά συστήματα (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ) και σχετικά συστήματα αποθήκευσης	21.432.076,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	053. Έξυπνα ενεργειακά συστήματα (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ) και σχετικά συστήματα αποθήκευσης	251.594.000,00
1	RSO2.3	Σύνολο			273.026.076,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	21.432.076,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	251.594.000,00

1	RSO2.3	Σύνολο			273.026.076,00
---	--------	--------	--	--	----------------

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	21.432.076,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	251.594.000,00
1	RSO2.3	Σύνολο			273.026.076,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	21.432.076,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	251.594.000,00
1	RSO2.3	Σύνολο			273.026.076,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.3. Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης εκτός ΔΕΔ-Ε (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου iii θα υλοποιηθούν δράσεις υπογειοποίησης εναερίων δικτύων Μέσης και Χαμηλής Τάσης, των νησιών της πρωτοβουλίας “GR-eco Islands” και δράσεις ηλεκτρικής διασύνδεσης πλοίων που ελλιμενίζονται σε μεγάλα λιμάνια, ώστε να μην εκπέμπουν ρύπους από την καύση πετρελαίου.

Η δράση έχει εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 όπως σχετικά αναλύεται στην Έκθεση Τεκμηρίωσης Εκτίμησης (επισυνάπτεται ως other member state document) .συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος στην υποχρέωση συμμόρφωσης των στόχων των Ταμείων με την Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Αρχή DNSH).

Αναμενόμενη συμβολή στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα οφέλη εντοπίζονται στην αξιοπιστία και ανθεκτικότητα των δικτύων καθώς θα υπάρχει η δυνατότητα να εντοπίζονται προβλήματα και αυτόματα να κατευθύνεται τη ροή της ενέργειας ή να απομονώνεται μια περιοχή ώστε να ελαχιστοποιεί την απώλεια παροχής ηλεκτρισμού. (network self-healing). Ενισχύεται η αποδοτικότητα των δικτύων, καθώς βελτιστοποιούν και διαχειρίζονται τους πόρους που έχουν αποδοτικά, έχοντας έτσι την ικανότητα να αντιμετωπίζουν αυξημένη ζήτηση ενέργειας κατευθύνοντας αποτελεσματικά τη ροή της χωρίς να απαιτούνται πρόσθετες υποδομές. Βελτιώνεται η ποιότητα της παρεχόμενης ενέργειας για να εξυπηρετήσει ένα μεγάλο εύρος πελατών με διαφορετικές ανάγκες (πχ ευαίσθητος εξοπλισμός όπως υπολογιστικά συστήματα χρειάζεται σταθερή παροχή ηλεκτρισμού απαλλαγμένη από διαταραχές διακοπές). Εμμέσως εξασφαλίζεται η ενεργειακή ανεξαρτησία αναπτυσσόμενων αλλά και ανεπτυγμένων περιοχών, η οποία έχει αντίκτυπο σε γεωπολιτική ασφάλεια, σε γενικότερη ενίσχυση των οικονομικών συνθηκών, σε ενθάρρυνση της μετάβασης στα ηλεκτρικά μέσα μεταφοράς κ.λπ..

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Επιτελική Δομή Ενέργειας ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων

- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ερευνητικοί οργανισμοί
- Ιδιώτες, Νοικοκυριά

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ), το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αλλά και με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα δεν συμμετέχει στη χρηματοδότηση δράσεων σε Ολοκληρωμένες Χωρικές παρεμβάσεις (ITI). Υλοποιεί δράσεις που είναι συμπληρωματικές στις κατά τόπους ΟΧΕ

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα θα ενθαρρύνει την συνεργασία των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Η τυχόν χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία καταρτίζεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το Άρθρο 58(3) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO2.3	ΤΣ		RCO23	Συστήματα ψηφιακής διαχείρισης για έξυπνα ενεργειακά συστήματα	στοιχεία του συστήματος	0,00	2,00
1	RSO2.3	ΤΣ		RCO105	Λύσεις για την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας	MWh	0,00	28,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
---------------	----------------	--------	-----------------------	------------------------	---------	-----------------	------------------------------	---------------	---------------	----------------	--------------

1	RSO2.3	ΤΣ		RCR34	Ανάπτυξη έργων για έξυπνα ενεργειακά συστήματα	έργα	0,00	2021-2029	2,00	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
---	--------	----	--	-------	--	------	------	-----------	------	---	--

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.3	ΤΣ		053. Έξυπνα ενεργειακά συστήματα (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ) και σχετικά συστήματα αποθήκευσης	39.100.000,00
1	RSO2.3	Σύνολο			39.100.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.3	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	39.100.000,00
1	RSO2.3	Σύνολο			39.100.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.3	ΤΣ		33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	39.100.000,00
1	RSO2.3	Σύνολο			39.100.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.3	ΤΣ		03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	39.100.000,00
1	RSO2.3	Σύνολο			39.100.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Άξονας Προτεραιότητας 2: «Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή»

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου iv θα υλοποιηθούν δράσεις αντιπλημμυρικής προστασίας (πρωτίστως ολοκλήρωση phased έργων ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ) καθώς και νέα έργα διευθέτησης ρεμάτων και χειμάρων σύμφωνα με τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, όπως και έργα προστασίας από τις κατολισθήσεις. Επιπλέον θα υλοποιηθούν έργα πρόληψης και διαχείρισης δασικών πυρκαγιών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, όπως η χαρτογράφηση (Mapping) των ευάλωτων στις δασικές πυρκαγιές γεωγραφικών περιοχών, κατοίκων, ζωνών βλάστησης και προστατευόμενων περιοχών και οικοτόπων.

Επιπρόσθετα, θα δρομολογηθεί η υλοποίηση διαχειριστικών σχεδίων πρόληψης και διαχείρισης δασικών κινδύνων (π.χ. δασικές πυρκαγιές, ασθένειες) που σχετίζονται τόσο με την κλιματική αλλαγή, όσο και με ανθρώπινες παρεμβάσεις στα δασικά οικοσυστήματα. Για το σκοπό αυτό και για την αντιμετώπιση των φαινομένων της Κλιματικής Αλλαγής, λόγω δασικών πυρκαγιών, το ΥΠΕΝ, έχει ήδη δρομολογήσει την εκπόνηση των αντιπυρικών σχεδίων για 103 χαρακτηρισμένες περιοχές της Χώρας. Επιπλέον θα δρομολογηθεί η υλοποίηση διαχειριστικών σχεδίων πρόληψης και διαχείρισης δασικών κινδύνων (π.χ. δασικές πυρκαγιές, ασθένειες) που σχετίζονται τόσο με την κλιματική αλλαγή, όσο και με ανθρώπινες παρεμβάσεις στα δασικά οικοσυστήματα.

Θα διερευνηθεί επίσης η δυνατότητα συμβολής με πόρους και στοχευμένες δράσεις, βάσει των κανονισμών επιλεξιμότητας των ΕΔΕΤ, στο Στρατηγικό Σχέδιο/ΟΧΕ ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας και της Αρχαίας Ολυμπίας που σχεδιάζονται για τις πληγείσες χωρικές ενότητες λόγω των πρόσφατων καταστροφικών πυρκαγιών.

Τέλος θα υποστηριχθεί η υλοποίηση πράσινων υποδομών μέσω προώθησης λύσεων βασισμένων στη Φύση (Nature-based solutions) ή βασισμένων στα οικοσυστήματα (ecosystem – based approaches) - οι παράμετροι και οι τεχνικές λύσεις των οποίων θα εξειδικευθούν κατόπιν σχετικής μελέτης που θα ανατεθεί από το ΥΠΕΝ σε συνεργασία με την ΔΑ - για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την αποφυγή ή μείωση και μετριασμό των επιπτώσεων των κλιματικών και φυσικών κινδύνων. Τέτοιες δράσεις ενδεικτικά μπορεί να είναι «οι πράσινες οροφές», «τα κανάλια συλλογής και φυσικού φίλτραρίσματος νερού», «οι βιότοποι καθαρισμού», «οι κήποι της βροχής», τα έλη και οι λίμνες συλλογής και κατακράτησης του νερού, τα συστήματα διήθησης, η αποκατάσταση φυσικών ροών.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προσέμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 όπως σχετικά αναλύεται στην Έκθεση Τεκμηρίωσης Εκτίμησης (επισυνάπτεται ως other member state document) .συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος στην υποχρέωση συμμόρφωσης των στόχων των Ταμείων με την Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Αρχή DNSH).

Αναμενόμενη συμβολή στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα αναμενόμενα οφέλη από την επίτευξη του στόχου, εστιάζονται αφενός μεν στην κατανόηση και συστηματική παρακολούθηση του φαινομένου της

κλιματικής αλλαγής στη χώρα, αφετέρου δε στην πρόληψη αλλά και την εξίσου αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα. Με τον τρόπο αυτό η χώρα θα είναι σε θέση να αναλάβει την πρόωπη δράση, δηλαδή την υιοθέτηση προληπτικών μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, θα κατανοηθεί το φαινόμενο μέσω ολοκληρωμένης κλιματικής έρευνας και θα μπορεί να επιτευχθεί συντονισμός συνεκτικών πολιτικών και μέτρων προσαρμογής.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Υπηρεσίες ή εποπτευόμενοι φορείς άλλων Υπουργείων
- Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΕΛΓΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ, ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ΓΟΕΒ/ ΤΟΕΒ, ΕΟΤ, ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ α' & β' βαθμού
- ΔΕΥΑ, ΕΥΔΑΠ Α.Ε., ΕΥΑΘ Α.Ε.
- ΟΦΥΠΕΚΑ, Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ερευνητικοί οργανισμοί (ενδεικτικά: ΕΛΚΕΘΕ, Ακαδημία Αθηνών, Εθνικό Αστεροσκοπείο)
- Ιδιώτες

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ), το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αλλά και με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ,

τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα δεν συμμετέχει στη χρηματοδότηση δράσεων σε Ολοκληρωμένες Χωρικές παρεμβάσεις (ITI). Υλοποιεί δράσεις που είναι συμπληρωματικές στις κατά τόπους ΟΧΕ

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα θα ενθαρρύνει την συνεργασία των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν προβλέπεται η χρήση χρηματοδοτικών μέσων. Εντούτοις, η τυχόν χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία καταρτίζεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το Άρθρο 58(3) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
2	RSO2.4	ΤΣ		RCO25	Αντιπλημμυρικά έργα σε ακτές, όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάστηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα	χλμ.	40,00	110,00
2	RSO2.4	ΤΣ		RCO26	Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	εκτάρια	68,00	676,00
2	RSO2.4	ΤΣ		RCO28	Περιοχή που καλύπτεται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές	εκτάρια	26,00	263,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
2	RSO2.4	ΤΣ		RCR35	Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	άτομα	0,00	2021	893.913,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
2	RSO2.4	ΤΣ		RCR36	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές	άτομα	0,00	2021	131.520,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

2	RSO2.4	ΤΣ		058. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	112.224.484,00
2	RSO2.4	ΤΣ		059. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πυρκαγιές (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	12.373.762,00
2	RSO2.4	Σύνολο			124.598.246,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	124.598.246,00
2	RSO2.4	Σύνολο			124.598.246,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΤΣ		33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	124.598.246,00
2	RSO2.4	Σύνολο			124.598.246,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΓΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΤΣ		03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	124.598.246,00
2	RSO2.4	Σύνολο			124.598.246,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου iv θα υλοποιηθούν δράσεις που αφορούν σε δημιουργία θεσμικών εργαλείων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την πρόληψη και διαχείριση κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα (Στρατηγικές, Σχέδια Δράσης, Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, κ.λπ.), δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την πρόληψη και διαχείριση κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα, ή άλλων φυσικών και ανθρωπογενών αιτιών όπως τεχνολογικά ατυχήματα (θαλάσσια και αστική ρύπανση).

Επίσης θα υλοποιηθούν έργα πρόληψης και αντιμετώπισης των φαινομένων ερημοποίησης και διάβρωσης ακτών και εδαφών εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής, βασισμένα στα οικοσυστήματα (ecosystem – based approaches) - οι παράμετροι και οι τεχνικές λύσεις των οποίων θα εξειδικευθούν κατόπιν σχετικής μελέτης που θα ανατεθεί από το ΥΠΕΝ σε συνεργασία με την ΔΑ. Επιπλέον θα χρηματοδοτηθούν έργα ώστε να εκτιμηθεί η τρωτότητα και η ανθεκτικότητα κρίσιμων οικοσυστημάτων (δασικά, υδάτινα και θαλάσσια) και ο περιορισμός των επιπτώσεων των φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων που επιβάλλουν την ανάγκη για αποτελεσματική εφαρμογή μέτρων πρόληψης και διαχείρισης.

Τέλος, θα διερευνηθεί η δυνατότητα συμβολής με πόρους και στοχευμένες δράσεις, βάσει των κανονισμών επιλεξιμότητας των ΕΔΕΤ, στο Στρατηγικό Σχέδιο/ΟΧΕ ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας και της Αρχαίας Ολυμπίας που σχεδιάζονται για τις πληγείσες χωρικές ενότητες λόγω των πρόσφατων καταστροφικών πυρκαγιών.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 όπως σχετικά αναλύεται στην Έκθεση Τεκμηρίωσης Εκτίμησης (επισυνάπτεται ως other member state document) .συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος στην υποχρέωση συμμόρφωσης των στόχων των Ταμείων με την Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Αρχή DNSH).

Αναμενόμενη συμβολή στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα αναμενόμενα οφέλη από την επίτευξη του στόχου, εστιάζονται αφενός μεν στην κατανόηση και συστηματική παρακολούθηση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής στη χώρα, αφετέρου δε στην πρόληψη αλλά και την εξίσου αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα. Με τον τρόπο αυτό η χώρα θα είναι σε θέση να αναλάβει την πρόωπη δράση, δηλαδή την υιοθέτηση προληπτικών μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, θα κατανοηθεί το φαινόμενο μέσω ολοκληρωμένης κλιματικής έρευνας και θα μπορεί να επιτευχθεί συντονισμός συνεκτικών πολιτικών και μέτρων προσαρμογής.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Υπηρεσίες ή εποπτευόμενοι φορείς άλλων Υπουργείων
- Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΕΛΓΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ, ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ΓΟΕΒ/ ΤΟΕΒ, ΕΟΤ, ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ α΄ & β΄ βαθμού
- ΔΕΥΑ , ΕΥΔΑΠ Α.Ε., ΕΥΑΘ Α.Ε.
- ΟΦΥΠΕΚΑ, Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ερευνητικοί οργανισμοί (ενδεικτικά: ΕΛΚΕΘΕ, Ακαδημία Αθηνών, Εθνικό Αστεροσκοπείο)
- Ιδιώτες

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεών του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ), το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αλλά και με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα δεν συμμετέχει στη χρηματοδότηση δράσεων σε Ολοκληρωμένες Χωρικές παρεμβάσεις (ITI). Υλοποιεί δράσεις που είναι συμπληρωματικές

στις κατά τόπους ΟΧΕ

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα θα ενθαρρύνει την συνεργασία των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν προβλέπεται η χρήση χρηματοδοτικών μέσων. Εντούτοις, η τυχόν χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία καταρτίζεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το Άρθρο 58(3) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO25	Αντιπλημμυρικά έργα σε ακτές, όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάστηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα	χλμ.	1,00	8,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO26	Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	εκτάρια	7,00	67,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO27	Εθνικές και υποεθνικές στρατηγικές για την προσαρμογή	στρατηγικές	3,00	9,00

					στην κλιματική αλλαγή				
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO28	Περιοχή που καλύπτεται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές	εκτάρια	15,00	151,00	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO25	Αντιπλημμυρικά έργα σε ακτές, όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάστηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα	χλμ.	1,00	4,00	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO26	Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	εκτάρια	26,00	258,00	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO27	Εθνικές και υποεθνικές στρατηγικές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	στρατηγικές	3,00	9,00	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO28	Περιοχή που καλύπτεται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές	εκτάρια	59,00	586,00	

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR35	Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	άτομα	0,00	2021-2029	138.000,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR36	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές	άτομα	0,00	2021	75.538,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR37	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που	άτομα	0,00	2021	19.954,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό	

					συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών)					Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC35	Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	άτομα	0,00	2021-2029	80.000,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC36	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές	άτομα	0,00	2021	292.941,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC37	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών)	άτομα	0,00	2021	77.383,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	058. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	47.953.313,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	059. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πυρκαγιές (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το	5.016.600,00

				οικοσύστημα)	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	060. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: άλλες καταστροφές, π.χ. θύελλες και ξηρασία (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	17.940.000,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	058. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	25.278.117,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	059. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πυρκαγιές (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	29.060.650,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	060. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: άλλες καταστροφές, π.χ. θύελλες και ξηρασία (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	98.056.100,00
2	RSO2.4	Σύνολο			223.304.780,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	70.909.913,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	152.394.867,00
2	RSO2.4	Σύνολο			223.304.780,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	70.909.913,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	152.394.867,00
2	RSO2.4	Σύνολο			223.304.780,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	70.909.913,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	152.394.867,00
2	RSO2.4	Σύνολο			223.304.780,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Άξονας Προτεραιότητας 3: «Αστική Αναζωογόνηση»

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου vii θα υλοποιηθούν δράσεις απορρύπανσης και αποκατάστασης μολυσμένων αστικών και περιαστικών περιοχών που έχουν περιέλθει στην κυριότητα του δημόσιου και δεν μπορεί να εφαρμοστεί η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» είτε διότι δεν έχει καταστεί γνωστός, είτε διότι εκ των πραγμάτων αδυνατεί να αναλάβει (πτωχευμένος) την οικονομική επιβάρυνση για την αποκατάσταση της περιβαλλοντικής βλάβης που έχει προκληθεί και πλέον η ιδιοκτησία του ρυπασμένου χώρου έχει περιέλθει στο δημόσιο. Οι συγκεκριμένες δράσεις αφορούν σε περιβαλλοντική αποκατάσταση δημόσιου χώρου ή και υποδομών (πχ κτίρια, εγκαταστάσεις) που έχουν περιέλθει στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου ή των ΟΤΑ. Τα έργα θα ιεραρχηθούν και προτεραιοποιηθούν στη βάση σχετικής μελέτης επικινδυνότητας που έχει εκπονηθεί από το ΥΠΕΝ και λαμβάνοντας υπόψη τυχόν καταγγελίες πολιτών και φορέων ή σχετικές εκθέσεις – αυτοψίες που έχουν διενεργηθεί από το Σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ. Παράλληλα θα γίνει αποκατάσταση σημαντικών ρυπασμένων χώρων, χαρακτηριστικό παράδειγμα των οποίων αποτελεί το δημόσιο ανενεργό μεταλλείο της Κίρκης στην Αλεξανδρούπολη και η απορρύπανση του Ασωπού ποταμού.

Επιπλέον θα χρηματοδοτηθούν έργα βελτίωσης της ποιότητας της ατμόσφαιρας σε αστικές περιοχές μεγάλου πληθυσμού, Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πάτρας και Ηρακλείου Κρήτης μέσω πράσινων υποδομών με προσέγγιση σε λύσεις που βασίζονται στη φύση όπως π.χ πράσινες στέγες, κατακόρυφοι κήποι, αστικές δενδροστοιχίες. Τέλος θα υποστηριχθούν δράσεις παρακολούθησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας σε αστικές περιοχές μεγάλου πληθυσμού, Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πάτρας και Ηρακλείου Κρήτης και χαρτογράφησης του θορύβου (συστήματα παρακολούθησης και ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, χάρτες θορύβου).

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 όπως σχετικά αναλύεται στην Έκθεση Τεκμηρίωσης Εκτίμησης (επισυνάπτεται ως other member state document) .συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος στην υποχρέωση συμμόρφωσης των στόχων των Ταμείων με την Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Αρχή DNSH).

Αναμενόμενη συμβολή τους στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η αποκατάσταση ρυπασμένων χώρων, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου στα αστικά κέντρα, η δημιουργία ενός αστικού περιβάλλοντος που θα στηρίζεται στην αειφόρο και ισόρροπη ανάπτυξή του, ο σχεδιασμός με βάση περιβαλλοντικές παραμέτρους και με βελτιωμένες συνθήκες διαβίωσης για τον πληθυσμό, η ανάσχεση της αστικής διάχυσης και η ενίσχυση ευρέων προγραμμάτων αστικών αναπλάσεων, η ανάπτυξη πράσινων και μπλε υποδομών, η βελτίωση του μικροκλίματος και η μείωση των αδιαπέρατων επιφανειών, η δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας και χαμηλών ταχυτήτων κίνησης οχημάτων, η αναβάθμιση της ποιότητας του κτιριακού αποθέματος, και η ενίσχυση της προστασίας της αστικής βιοποικιλότητας.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων & Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Βουλή των Ελλήνων
- Οργανισμοί του Δημοσίου
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ), το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αλλά και με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα δεν συμμετέχει στη χρηματοδότηση δράσεων σε Ολοκληρωμένες Χωρικές παρεμβάσεις (ITI). Υλοποιεί δράσεις που είναι συμπληρωματικές στις κατά τόπους ΟΧΕ

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα θα ενθαρρύνει την συνεργασία των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν προβλέπεται η χρήση χρηματοδοτικών μέσων. Εντούτοις, η τυχόν χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία καταρτίζεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το Άρθρο 58(3) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO38	Επιφάνεια αποκατεστημένου εδάφους για το οποίο δόθηκε στήριξη	εκτάρια	0,10	0,50
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO39	Περιοχή που καλύπτεται από εγκατεστημένα συστήματα παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης	ζώνες ποιότητας του αέρα	0,00	1,00

3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO38	Επιφάνεια αποκατεστημένου εδάφους για το οποίο δόθηκε στήριξη	εκτάρια	1,00	3,10
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO39	Περιοχή που καλύπτεται από εγκατεστημένα συστήματα παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης	ζώνες ποιότητας του αέρα	0,00	1,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR50	Πληθυσμός που επωφελείται από μέτρα για την ποιότητα του αέρα	άτομα	0,00	2020	8.500.000,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR52	Αποκατεστημένα εδάφη που χρησιμοποιούνται για χώρους πρασίνου, κοινωνικές κατοικίες, οικονομικές ή άλλες χρήσεις	εκτάρια	0,00	2020	0,50	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR95	Πληθυσμός που έχει πρόσβαση σε νέες ή βελτιωμένες πράσινες υποδομές	άτομα	0,00	2020	3.500.000,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR50	Πληθυσμός που επωφελείται από μέτρα για την ποιότητα του αέρα	άτομα	0,00	2020	1.000.000,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	

3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR52	Αποκατεστημένα εδάφη που χρησιμοποιούνται για χώρους πρασίνου, κοινωνικές κατοικίες, οικονομικές ή άλλες χρήσεις	εκτάρια	0,00	2020	2,20	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR95	Πληθυσμός που έχει πρόσβαση σε νέες ή βελτιωμένες πράσινες υποδομές	άτομα	0,00	2020	500.000,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	073. Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένου εδάφους	15.016.970,00
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	077. Ποιότητα του αέρα και μέτρα μείωσης του θορύβου	1.501.700,00
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	073. Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένου εδάφους	82.501.780,00
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	077. Ποιότητα του αέρα και μέτρα μείωσης του θορύβου	8.250.180,00
3	RSO2.7	Σύνολο			107.270.630,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	16.518.670,00
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	90.751.960,00
3	RSO2.7	Σύνολο			107.270.630,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	16.518.670,00
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	90.751.960,00
3	RSO2.7	Σύνολο			107.270.630,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	16.518.670,00
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	90.751.960,00
3	RSO2.7	Σύνολο			107.270.630,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου vii θα υλοποιηθεί μεταξύ άλλων, το έργο της αστικής αναζωογόνησης του Φαληρικού όρμου. Η παρέμβαση προβλέπει τη δημιουργία ενός Δημόσιου Μητροπολιτικού Πάρκου - Ορόσημο, με βάση τον αρχικό σχεδιασμό του Renzo Piano, σε μια τοποθεσία 60 εκταρίων εγκαταλελειμμένης γης στην παράκτια ζώνη του κόλπου του Φαλήρου, η οποία εκτείνεται σε περίπου 2 χιλιόμετρα ακτογραμμής. Η περιοχή, η οποία φιλοξενεί μια σειρά από αθλητικές εγκαταστάσεις που κατασκευάστηκαν για τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας, χρειάζεται σήμερα σημαντική αστική και περιβαλλοντική ανάπλαση. Με βάση τις εργασίες που ξεκίνησαν κατά την περίοδο χρηματοδότησης 2014-20, οι οποίες αφορούσαν κυρίως τις γύρω υποδομές μεταφορών και περιβάλλοντος, η δεύτερη φάση αφορά την ανάπτυξη δημόσιων χώρων, χώρων πρασίνου και εγκαταστάσεων αναψυχής.

Το ανωτέρω είναι ένα Στρατηγικό Σχέδιο, που ενσωματώνει τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Bauhaus. Θα προωθεί την βιωσιμότητα, την αισθητική, και την προσβασιμότητα μέσω της ανάπτυξης ήπιων διαδρόμων μεταφοράς και θα αποκαθιστά τη σχέση της πόλης με την θάλασσα.

Το ισχύον γενικό σχέδιο θα πρέπει να αναθεωρηθεί ώστε να αντικατοπτρίζει την πρωτοβουλία για το Ευρωπαϊκό Bauhaus.

Παράλληλα, θα καταρτιστεί Επιχειρησιακό Σχέδιο Ανάπτυξης, το οποίο θα καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο οι πολιτιστικές, εμπορικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες θα υποστηρίζουν τον στρατηγικό πολεοδομικό σχεδιασμό ανάπλασης. Για τη διαρκή λειτουργία του Πάρκου Φαλήρου, ώστε το κοινό να μπορεί να απολαμβάνει το φυσικό περιβάλλον και άλλες κοινωνικοπολιτισμικές λειτουργίες, θα καταρτιστεί επίσης ένα σχέδιο οικονομικής βιωσιμότητας για την εξασφάλιση επαρκούς δημόσιας χρηματοδότησης για τη διατήρηση των εγκαταστάσεων που δημιουργούνται στο πάρκο.

Σε έξι μήνες από την Απόφαση ένταξης για χρηματοδότηση του έργου, ο Περιφερειάρχης Αττικής θα συστήσει μία Επιτροπή Ειδικών, που θα αποτελείται από Επιστημονικούς και Κοινωνικοπολιτικούς Φορείς, συμπεριλαμβανομένων και εκπροσώπων των όμορων Δήμων. Η αποστολή της Επιτροπής αυτής έγκειται στο να συμβουλευεί τον «Κύριο του έργου» (Περιφέρεια Αττικής), στον εκμοντερνισμό της ανωτέρω στρατηγικής παρέμβασης και να εκφράζει γνώμη στην υλοποίηση του σχεδιασμού και τη στρατηγική παρακολούθηση του έργου.

Όσον αφορά την λειτουργία και διαχείρισή του, στον διεθνή διαγωνισμό ανάθεσης του έργου του Μητροπολιτικού Πάρκου θα περιλαμβάνεται η υποχρέωση του Οικονομικού Φορέα, που θα το κατασκευάσει να το λειτουργήσει και διαχειριστεί για 3 έτη. Εντός τριετίας από την ολοκλήρωση κατασκευής του έργου και βάσει διεθνούς διαγωνισμού που θα διενεργηθεί θα έχει ορισθεί Φορέας για τη διαχείριση του Μητροπολιτικού Πάρκου – μετά την πρώτη τριετία λειτουργίας του - με την απαραίτητη εμπειρία, τεχνογνωσία και ικανότητα σε αντίστοιχα έργα.

Προκειμένου να γίνει απολογισμός της προόδου έως τώρα και ανταλλαγή απόψεων για τα επόμενα βήματα, ένα εναρκτήριο εργαστήριο θα λάβει χώρα εντός του 2022 με τη συμμετοχή όλων των βασικών ενδιαφερομένων. Σε αυτό το πλαίσιο, το JASPERS και άλλοι διεθνούς εμπειρίας εμπειρογνώμονες θα συμβάλλουν στην περαιτέρω ενδυνάμωση και διαμόρφωση του έργου.

Επίσης θα υποστηριχθούν πράσινες και γαλάζιες υποδομές για τη μείωση του κατακερματισμού των οικοσυστημάτων και ανάπτυξη πρακτικών και μέτρων φιλικών και υποστηρικτικών προς τα είδη και τους τύπους οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος. Οι πράσινες υποδομές αφορούν σε έργα που

περιλαμβάνουν περιοχές βλάστησης όπως πάρκα, πράσινες οροφές, ζώνες πρασίνου, σοκάκια, κατακόρυφους και οριζόντιους κήπους και παρτέρια, ενώ οι μπλε υποδομές μπορεί να είναι φυσικές διευθετήσεις ροών (π.χ. ρυάκια, εποχικά ρέματα), μικρές λίμνες, κανάλια συλλογής και καθαρισμού βρόχινου νερού, συστήματα διήθησης κλπ, ώστε να παρέχουν λειτουργίες επιβράδυνσης, διαμοιρασμού και εξάπλωσης, διαποτισμού του υπεδάφους, εξάτμισης και εκβολής του νερού στο φυσικό υδάτινο περιβάλλον. Η εξειδίκευση και προτεραιοποίηση των δράσεων θα γίνει στη βάση τεχνικής μελέτης που θα εκπονηθεί από το ΥΠΕΝ.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προσήμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 όπως σχετικά αναλύεται στην Έκθεση Τεκμηρίωσης Εκτίμησης (επισυνάπτεται ως other member state document) συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος στην υποχρέωση συμμόρφωσης των στόχων των Ταμείων με την Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Αρχή DNSH).

Αναμενόμενη συμβολή τους στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η αποκατάσταση ρυπασμένων χώρων, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου στα αστικά κέντρα, η δημιουργία ενός αστικού περιβάλλοντος που θα στηρίζεται στην αειφόρο και ισόρροπη ανάπτυξή του, ο σχεδιασμός με βάση περιβαλλοντικές παραμέτρους και με βελτιωμένες συνθήκες διαβίωσης για τον πληθυσμό, η ανάσχεση της αστικής διάχυσης και η ενίσχυση ευρέων προγραμμάτων αστικών αναπλάσεων, η ανάπτυξη πράσινων και μπλε υποδομών, η βελτίωση του μικροκλίματος και η μείωση των αδιαπέρατων επιφανειών, η δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας και χαμηλών ταχυτήτων κίνησης οχημάτων, η αναβάθμιση της ποιότητας του κτιριακού αποθέματος, η ενίσχυση της προστασίας της αστικής βιοποικιλότητας και σημαντικές παρεμβάσεις στον τομέα της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Υπηρεσίες ή εποπτευόμενοι φορείς άλλων Υπουργείων
- Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΕΛΓΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ, ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ΓΟΕΒ/ ΤΟΕΒ, ΕΟΤ, ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ α' & β' βαθμού
- ΔΕΥΑ, ΕΥΔΑΠ Α.Ε., ΕΥΑΘ Α.Ε.
- ΟΦΥΠΕΚΑ, Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ερευνητικοί οργανισμοί (ενδεικτικά: ΕΛΚΕΘΕ, Ακαδημία Αθηνών, Εθνικό Αστεροσκοπείο)

- Ιδιώτες

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ), το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αλλά και με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα δεν συμμετέχει στη χρηματοδότηση δράσεων σε Ολοκληρωμένες Χωρικές παρεμβάσεις (ITI). Υλοποιεί δράσεις που είναι συμπληρωματικές στις κατά τόπους ΟΧΕ

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα θα ενθαρρύνει την συνεργασία των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν προβλέπεται η χρήση χρηματοδοτικών μέσων. Εντούτοις, η τυχόν χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία καταρτίζεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το Άρθρο 58(3) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
3	RSO2.7	ΤΣ		RCO36	Πράσινες υποδομές που υποστηρίζονται για σκοπούς διαφορετικούς από την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	εκτάρια	2,00	19,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
3	RSO2.7	ΤΣ		RCR52	Αποκατεστημένα εδάφη που χρησιμοποιούνται για χώρους πρασίνου, κοινωνικές κατοικίες, οικονομικές ή άλλες χρήσεις	εκτάρια	0,00	2021-2029	56,00	Τεχνικά Δελτία Πράξεων, Μελέτες έργων	
3	RSO2.7	ΤΣ		RCR95	Πληθυσμός που έχει	άτομα	0,00	2020-	2.500.000,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις	

					πρόσβαση σε νέες ή βελτιωμένες πράσινες υποδομές			2029		Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Μελέτες έργων	
--	--	--	--	--	--	--	--	------	--	---	--

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO2.7	ΤΣ		079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	131.413.779,00
3	RSO2.7	Σύνολο			131.413.779,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO2.7	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	131.413.779,00
3	RSO2.7	Σύνολο			131.413.779,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO2.7	ΤΣ		33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	131.413.779,00
3	RSO2.7	Σύνολο			131.413.779,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO2.7	ΤΣ		03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	131.413.779,00
3	RSO2.7	Σύνολο			131.413.779,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Άξονας Προτεραιότητας 4: «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Μετάβαση στη Κυκλική Οικονομία»

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.6. Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Ο ειδικός στόχος vi συνδράμει την χώρα να πετύχει τους στόχους της κυκλικής οικονομίας και να συμμορφωθεί με το κοινοτικό κεκτημένο σε ό,τι ειδικότερα αφορά τα ποσοστά ανακύκλωσης των στερέων αποβλήτων (60% το 2030 και 65% το 2035) και της εκτροπής από την ταφή.

Οι στόχοι αυτοί θα επιτευχούν μέσω της χρηματοδότησης:

i) σύγχρονων Μονάδων Ανάκτησης και Ανακύκλωσης (ΜΑΑ) που δέχονται και επεξεργάζονται πρωτίστως αστικά απόβλητα που συλλέγονται χωριστά, με σκοπό την ανάκτηση υλικών μέσω μηχανικής και βιολογικής επεξεργασίας,

ii) μονάδων επεξεργασίας προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ),

iii) συστήματος και εξοπλισμού διαλογής στη πηγή και συλλογής αποβλήτων σε διακριτά ρεύματα καθώς και λοιπές διαδημοτικές εγκαταστάσεις (Σταθμοί Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (ΣΜΑ), Πράσινα Σημεία κλπ). Το εν λόγω σύστημα δύναται να υλοποιείται και από τους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) κατόπιν Προγραμματικών Συμβάσεων με τους εξυπηρετούμενους Δήμους.

Επιπλέον, το πρόγραμμα θα χρηματοδοτήσει την ολοκλήρωση των τμηματοποιημένων Μονάδων Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) από την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 και τη μετατροπή τους σε ΜΑΑ καθώς και την μετατροπή των υφιστάμενων, ολοκληρωμένων, ΜΕΑ σε ΜΑΑ.

Φορέας υπεύθυνος τόσο για την υλοποίηση όσο και για την λειτουργία των Μονάδων είναι ο ΦΟΔΣΑ κάθε περιφέρειας.

Όλες οι δράσεις πρέπει να αποτελούν μέρος μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής, να συνάδουν με το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της κάθε περιφέρειας και να επικυρωθούν από τον ΦΟΔΣΑ, βάσει ανάλυσης κόστους-οφέλους του ΠΕΣΔΑ (από συλλογή έως επεξεργασία και διάθεση), ανάλυσης επιλογών, εκτίμησης λειτουργικότητας και βιωσιμότητας. Επιπλέον, για τον καθορισμό της τιμολογιακής πολιτικής, οι δράσεις πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις αρχές «ο ρυπαίνων πληρώνει» και «Πληρώνω όσο πετάω» καθώς και το θεσμοθετημένο τέλος ταφής.

Οι μονάδες ΜΑΑ θα χρηματοδοτούνται με αναλογική μέθοδο (pro-rata), στη βάση των εισερχόμενων ποσοτήτων των χωριστά συλλεγμένων αποβλήτων στην μονάδα στο σύνολο του κύκλου ζωής της. Η μεθοδολογία υπολογισμού της pro-rata χρηματοδότησης καθορίζεται σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Jaspers.

Ο σχεδιασμός των ΜΑΑ αποσκοπεί στην σταδιακά αυξανόμενη εισροή διακριτών ρευμάτων (προδιαλεγμένα ανακυκλώσιμα απόβλητα και βιοαπόβλητα) στις μονάδες με παράλληλη μείωση των υπολειπόμενων αποβλήτων που οδηγούνται σε ταφή. Οι ποσότητες των ανωτέρω αποβλήτων καθορίζονται ex ante και για όλη την περίοδο λειτουργίας των μονάδων. Επίσης κατά τον σχεδιασμό των ΜΑΑ θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η δυναμικότητα των υφιστάμενων ΜΕΒΑ, για την αποφυγή πλεονάζουσας δυναμικότητας των ΜΑΑ. Η διαστασιολόγηση και ο σχεδιασμός των ΜΑΑ και ΜΕΒΑ με σκοπό την επίτευξη των στόχων θα γίνεται σε επίπεδο ΠΕΣΔΑ και σε επίπεδο εγκατάστασης.

Προϋπόθεση για την χρηματοδότηση των ΜΑΑ και ΜΕΒΑ αποτελεί η υποβολή, στη Διαχειριστική Αρχή και πριν την ένταξη του έργου, προγραμματικής συμφωνίας μεταξύ ΦοΔΣΑ και εξυπηρετούμενων Δήμων για τις εισερχόμενες δεσμευτικές ποσότητες /σε διακριτά ρεύματα (διαλογή στην πηγή) και τη συμμετοχή τους στην επίτευξη των στόχων ανακύκλωσης κάθε ΠΕΣΔΑ με ενδιάμεσα χρονικά ορόσημα. Η προγραμματική συμφωνία θα αποτελεί παράρτημα της εγκριτικής απόφασης χρηματοδότησης. Οι προσκλήσεις θα απευθύνονται σε ΦοΔΣΑ, θα είναι ολιστικού χαρακτήρα, μια ανα Περιφέρεια και σύμφωνα με τον εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑ.

Η χρηματοδότηση των επενδύσεων (ΜΕΑ και ΜΕΒΑ) με τους ισχύοντες κανόνες, θα πρέπει να συνοδεύονται, **υποχρεωτικά**, με την αναπτυξη και υλοποίηση παράλληλου και συμπληρωματικού προγράμματος διαλογής στην πηγή διακριτών ρευμάτων. Αυτή η υποχρέωση θα ενσωματώνεται στις αντίστοιχες Προσκλήσεις.

Η μη τήρηση των δεσμεύσεων των Δήμων έναντι των ΦοΔΣΑ, όσον αφορά τις χωριστά συλλεγόμενες ποσότητες αποβλήτων και την συμβολή τους στον τιθέμενο στόχο της ανακύκλωσης, όπως αναφέρεται στην προγραμματική σύμβαση που έχει υπογραφεί, για την περίοδο λειτουργίας των Μονάδων, θα αποτελεί παράβαση των όρων χρηματοδότησης του έργου, βάσει του άρθρου 36 του νόμου 4914/2022 (νόμος ΕΣΠΑ) και συνεπάγεται τις επιπτώσεις του άρθρου 42 του εν λόγω νόμου, (παρακράτηση, διακοπή πληρωμής, ανάκτηση, απένταξη έργου), κατόπιν υπολογισμού της διαφοράς μεταξύ των ποσοτήτων συλλογής διακριτών ρευμάτων που καθορίζονται στην προγραμματική συμφωνία και των ποσοτήτων που έχουν πράγματι συλλεχθεί.

Ο ειδικός στόχος συμβάλει επίσης στην επίτευξη των στόχων της πρωτοβουλίας «GR-eco Islands» στον τομέα της Κυκλικής Οικονομίας.

Συμπληρωματικά, τα Περιφερειακά Προγράμματα θα χρηματοδοτήσουν υποδομές μικρής κλίμακας (γωνιές ανακύκλωσης, πράσινα σημεία) που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των Δήμων.

Στα πλαίσια της ενδυνάμωσης της τεχνικής και διοικητικής ικανότητας των δικαιούχων (capacity building) του τομέα των στερεών αποβλήτων προτείνεται η διάθεση 4% επί της συνολικής κατανομής του Άξονα Προτεραιότητας 4. Ιδιαίτερη μέριμνα θα δοθεί για την υποστήριξη των ΦοΔΣΑ στην νησιωτική Χώρα, με σκοπό την ενισχυμένη διαχείριση στερεών αποβλήτων και ανάπτυξη συστημάτων διαλογής στη πηγή για μια ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 .

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υπηρεσίες του ΥΠΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ

- ΟΤΑ α΄ βαθμού
- ΦΟΔΣΑ
- Ερευνητικοί οργανισμοί
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ιδιώτες

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ), το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αλλά και με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα δεν συμμετέχει στη χρηματοδότηση δράσεων σε Ολοκληρωμένες Χωρικές παρεμβάσεις (ITI). Υλοποιεί δράσεις που είναι συμπληρωματικές στις κατά τόπους ΟΧΕ

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα θα ενθαρρύνει την συνεργασία των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν προβλέπεται η χρήση χρηματοδοτικών μέσων. Εντούτοις, η τυχόν χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία καταρτίζεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το Άρθρο 58(3) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4	RSO2.6	ΤΣ		RCO34	Πρόσθετη ικανότητα για την ανακύκλωση των αποβλήτων	τόνοι/έτος	2.949.002,00	3.226.365,00
4	RSO2.6	ΤΣ		PSO694	Δικαιούχοι που υποστηρίζονται	Αριθμός	5,00	12,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4	RSO2.6	ΤΣ		RCR47	Ανακυκλωμένα	τόνοι/έτος	0,00	2019-2029	1.928.526,00	ΥΠΠΕΝ / Διεύθυνση	

					απόβλητα					Διαχείριση Αποβλήτων ΕΣΔΑ	
4	RSO2.6	ΤΣ		RCR48	Απόβλητα που χρησιμοποιούνται ως πρώτες ύλες	τόνοι/έτος	0,00	2019-2029	1.035.731,00	ΥΠΕΝ / Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων ΕΣΔΑ	
4	RSO2.6	ΤΣ		RCR103	Απόβλητα που συλλέγονται χωριστά	τόνοι/έτος	0,00	2020-2029	1.088.993,00	ΥΠΕΝ / Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων ΕΣΔΑ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO2.6	ΤΣ		067. Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: μέτρα πρόληψης, ελαχιστοποίησης, διαλογής, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης	131.822.334,00
4	RSO2.6	ΤΣ		068. Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: επεξεργασία υπολειμμάτων αποβλήτων	509.880.838,00
4	RSO2.6	ΤΣ		070. Διαχείριση επαγγελματικών, βιομηχανικών αποβλήτων: υπολειμματικά και επικίνδυνα απόβλητα	8.499.900,00
4	RSO2.6	ΤΣ		071. Προώθηση της χρήσης ανακυκλωμένων υλικών ως πρώτων υλών	26.001.000,00
4	RSO2.6	Σύνολο			676.204.072,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO2.6	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	676.204.072,00
4	RSO2.6	Σύνολο			676.204.072,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO2.6	ΤΣ		33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	676.204.072,00
4	RSO2.6	Σύνολο			676.204.072,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO2.6	ΤΣ		03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	676.204.072,00
4	RSO2.6	Σύνολο			676.204.072,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 5. Άξονας Προτεραιότητας 5: «Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και Υδάτινων Πόρων»

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.5. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου ν θα υλοποιηθούν δράσεις ολοκλήρωσης έργων αστικών λυμάτων οικισμών Γ' προτεραιότητας (τμηματοποιημένα έργα), συμπεριλαμβανομένων των αστικών λυμάτων των Β' προτεραιότητας οικισμών (phased) της Αττικής, σύμφωνα με το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Λυμάτων. Με δεδομένα τα χαμηλά ποσοστά ιδιωτικών συνδέσεων με το δίκτυο αποχέτευσης σε ορισμένες περιοχές και τα συνεπακόλουθα ζητήματα λειτουργίας των ΕΕΛ, θα υλοποιηθεί η δράση «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΣΤΗΝ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ» με στόχο την παροχή οικονομικού κινήτρου ως προς τις οικιακές συνδέσεις με το κεντρικό δίκτυο αποχέτευσης. Παράλληλα θα υλοποιηθούν επενδύσεις σε μικρότερους (<2.000 κατοίκων – Δ Προτεραιότητας) οικισμούς που βρίσκονται σε τουριστικές και περιβαλλοντικά ή/και πολιτιστικά ευαίσθητες περιοχές και περιλαμβάνονται στα 4 Πιλοτικά – Ολιστικά Προγράμματα του ΠΕΚΑ.

Επιπλέον θα χρηματοδοτηθούν σημαντικά έργα ύδρευσης που έχουν ήδη ενεργοποιηθεί και θα μεταφερθούν, ως τμηματοποιημένα (phasing) έργα, μέτρα για την αντιμετώπιση της στέρξης νερού λόγω υπερβολικών και παράνομων γεωτρήσεων και άντλησης νερού που θα εφαρμοστούν με έργα εμπλουτισμού του Υπόγειου Υδροφορέα, όπως το έργο εμπλουτισμού του Υπόγειου Υδροφορέα στην περιοχή της λεκάνης του Ασωπού ποταμού (Τανάγρα) που υλοποιείται με μελέτη του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ και το έργο του Ανάβαλου που αξιοποιεί το δυναμικό του Υπόγειου υδροφορέα του Αργολικού πεδίου που χάνεται στην θάλασσα.

Ακόμη θα χρηματοδοτηθούν 4 πιλοτικές δράσεις ολιστικής διαχείρισης του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης. Αυτές θα ακολουθούν την γενική αρχή, ότι οι μελλοντικές επενδύσεις στον τομέα του νερού (πόσιμο νερό και λύματα) θα πρέπει να βασίζονται σε ένα ολιστικό και οικονομικά αποδοτικό σχεδιασμό, που επιτυγχάνεται με ικανούς Δικαιούχους, που είναι οι Δημοτικές Υπηρεσίες Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) και οι Υπηρεσίες Ύδρευσης των Δήμων, ώστε να μπορούν να σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να λειτουργούν τα έργα που εκτελούν, διασφαλίζοντας την 24ωρη εξυπηρέτηση του πολίτη με αποδεκτά οικονομικούς όρους. Ως εκ τούτου οι δράσεις που προτείνονται με τα 4 Πιλοτικά – Ολιστικά Προγράμματα θα αντιμετωπίζουν με ολοκληρωμένο και βιώσιμο τρόπο τις ανάγκες των επιλεγέντων περιοχών (νερό, λύματα, όμβρια ύδατα, διαχείριση λάσπης, επαναχρησιμοποίηση λυμάτων, ψηφιοποίηση/έξυπνη μέτρηση/τηλεμετρία, ενεργειακή απόδοση, συνδεσιμότητα με δίκτυα, ευαισθητοποίηση του κοινού, δράσεις εξοικονόμησης ύδατος στις κατοικίες και τις Επιχειρήσεις, κ.λπ.). Οι προτεινόμενες πιλοτικές ολιστικές παρεμβάσεις, έχουν ενδεικτική - πιλοτική εφαρμογή σε τέσσερις (4) τοποθεσίες (Υγροβιότοπος Έβρου – Αλεξανδρούπολη, Κορινθιακός – Σαρωνικός κόλπος, Κασσάνδρα Χαλκιδικής, Ρέθυμνο).

Θα χρηματοδοτηθούν επίσης έργα αφαλάτωσης (μηδενικής απόρριψης άλμης) στην νησιωτική χώρα, με σκοπό την αντιμετώπιση της έλλειψης πόσιμου νερού στις περιοχές που είναι άνυδρες, αλλά και στις περιοχές που είναι δυσπρόσιτες και η μεταφορά ύδατος επιβαρύνει οικονομικά τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού θα επιλεγούν 2- 3 συμπλέγματα μικρών απομακρυσμένων νησιών (στη βάση μελέτης που θα εκπονηθεί σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή), στα οποία θα προταθούν καινοτόμα συστήματα αφαλάτωσης, μικρής δυναμικότητας, με χρήση ΑΠΕ για μείωση του σημαντικού ενεργειακού κόστους τη διαδικασίας αφαλάτωσης και συντονισμό από Κεντρικό Φορέα που υφίσταται ή/και θα συσταθεί. Η πιλοτική

εφαρμογή στα ανωτέρω συμπλέγματα νησιών θα αποτελέσει παράδειγμα «Καλής Πρακτικής», που σε συνδυασμό με τα «4 Ολιστικά – Πιλοτικά Προγράμματα» και την συνεργασία του Jaspers, θα συμβάλλει στην ορθολογική και αποτελεσματική διαχείριση των Υδάτινων Πόρων, αποφεύγοντας το υπέρογκο κόστος μεταφοράς ύδατος.

Σημαντική παρέμβαση αποτελεί και η διαχείριση από το παρόν πρόγραμμα της πρωτοβουλίας των “GR-eco Islands”, με την οποία θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις διαχείρισης Υδάτινων Πόρων (νερό, λύματα, όμβρια ύδατα, διαχείριση λάσπης, αφαλάτωση με ΑΠΕ, επαναχρησιμοποίηση λυμάτων, Ψηφιοποίηση/έξυπνη μέτρηση/τηλεμετρία, εξοικονόμηση ύδατος, συνδεσιμότητα με δίκτυα, ευαισθητοποίηση του κοινού, δράσεις εξοικονόμησης ύδατος στις κατοικίες και τις επιχειρήσεις, κ.λπ.).

Τέλος προβλέπεται η χρηματοδότηση της αναθεώρησης των σχεδίων διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών καθώς και δράσεις θαλάσσιας στρατηγικής & ολοκλήρωση θαλάσσιων χωροταξικών πλαισίων όπως επίσης και το δίκτυο παρακολούθησης επιφανειακών και υπογείων υδάτων. Ταυτόχρονα θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις σε ευαίσθητες περιοχές με κακή ανταλλαγή νερού όπως σε . λίμνες της Βορείου Ελλάδας (Βόλβη, Καστοριά, Βεγορίτιδα) και δράσεις προστασίας, ανάδειξης και διευθέτησης βασικών υδροκρίτων.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 . όπως σχετικά αναλύεται στην Έκθεση Τεκμηρίωσης Εκτίμησης (επισυνάπτεται ως other member state document) .συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματοςστην υποχρέωση συμμόρφωσης των στόχων των Ταμείων με την Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Αρχή DNSH).

ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Στα πλαίσιο της ενδυνάμωσης της τεχνικής και διοικητικής ικανότητας των δικαιούχων (capacity building) του τομέα υδάτων και λυμάτων στην κατεύθυνση της εφαρμογής της ολιστικής προσέγγισης προτείνεται η διάθεση 4% επί της συνολικής κατανομής του Άξονα Προτεραιότητας 5. Το capacity building θα αφορά δράσεις ενίσχυσης των δικαιούχων και ωρίμανσης έργων και άλλων αναγκαίων αλλαγών που αποσκοπούν στον εξορθολογισμό του τομέα, με απώτερο στόχο την χρηματοοικονομική βιωσιμότητα των επενδύσεων, μεταφορά καλών πρακτικών και ενίσχυση της συνεργασίας με την ομάδα JASPERS.

Αναμενόμενη συμβολή τους στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής για τη θάλασσα με στόχο τη «zero-pollution» και της συνολικής προστασίας των υδάτινων οικοσυστημάτων, η καθολική πρόσβαση σε επαρκές πόσιμο νερό με ιδιαίτερη έμφαση σε απομακρυσμένα και μικρά νησιά και σε περιοχές που αντιμετωπίζουν πρόβλημα ποιότητας πόσιμου νερού, η αξιοποίηση των επιφανειακών νερών και όπου δεν υπάρχει εναλλακτική επιλογή, της στα απομακρυσμένα μικρά νησιά θα αξιοποιούνται οι θαλάσσιοι υδάτινοι πόροι, η κατάρτιση της εθνικού σχεδιασμού για τη διαχείριση και προστασία συνολικά των υδάτινων πόρων, η ενίσχυση των φορέων χάραξης στρατηγικής διαχείρισης των υδάτων και των υδάτινων (και θαλάσσιων) πόρων, η διαμόρφωση της αποτελεσματικού χωροταξικού σχεδιασμού με καθορισμό ζωνών υδατικού ισοζυγίου και κατάλληλων χρήσεων, η ψηφιακή καταγραφή των δικτύων υδροδότησης, η παρακολούθηση της ποιότητας των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, η εφαρμογή «έξυπνων» συστημάτων τηλεελέγχου – τηλεχειρισμού των διαρροών των δικτύων ύδρευσης, η κάλυψη σε υποδομές διαχείρισης λυμάτων θα αφορά σε οικισμούς, Β' (Αττική) και Γ' προτεραιότητας, αλλά και σε μικρότερους οικισμούς, ιδίως σε τουριστικές και περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές με έμφαση σε μικρά νησιά, η διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης της ιλύος και η επαναχρησιμοποίηση του

επεξεργασμένου ύδατος.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ και επιχειρήσεις τους
- ΔΕΥΑ , ΕΥΔΑΠ Α.Ε., ΕΥΑΘ Α.Ε.
- ΓΟΕΒ/ ΤΟΕΒ
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- ΕΛΚΕΘΕ
- Ιδιώτες

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε της της δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ), το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αλλά και με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ,

τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα δεν συμμετέχει στη χρηματοδότηση δράσεων σε Ολοκληρωμένες Χωρικές παρεμβάσεις (ITI). Υλοποιεί δράσεις που είναι συμπληρωματικές στις κατά τόπους ΟΧΕ

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα θα ενθαρρύνει την συνεργασία των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 – 2027 και ειδικότερα με:

- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής – Ιονίου (EUSAIR).

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν προβλέπεται η χρήση χρηματοδοτικών μέσων. Εντούτοις, η τυχόν χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία καταρτίζεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το Άρθρο 58(3) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
5	RSO2.5	ΤΣ		RCO27	Εθνικές και υποεθνικές στρατηγικές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	στρατηγικές	1,00	15,00
5	RSO2.5	ΤΣ		RCO30	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων σωλήνων για τα συστήματα διανομής των δημόσιων δικτύων ύδρευσης	χλμ.	175,00	584,00
5	RSO2.5	ΤΣ		RCO32	Νέα ή αναβαθμισμένη ικανότητα επεξεργασίας λυμάτων	ισοδύναμο πληθυσμού	155.400,00	518.000,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
5	RSO2.5	ΤΣ		RCR41	Πληθυσμός συνδεδεμένος σε βελτιωμένο δημόσιο δίκτυο ύδρευσης	άτομα	0,00	2020	739.000,00	ΥΠΕΝ / ΕΓΥ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής	
5	RSO2.5	ΤΣ		RCR42	Πληθυσμός συνδεδεμένος σε τουλάχιστον δευτερεύον δημόσιο σύστημα επεξεργασίας λυμάτων	άτομα	0,00	2020	518.918,00	ΥΠΕΝ / ΕΓΥ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO2.5	ΤΣ		062. Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (άντληση, επεξεργασία, υποδομές αποθήκευσης και διανομής, μέτρα αύξησης της απόδοσης, παροχή πόσιμου νερού)	237.073.633,00

5	RSO2.5	ΤΣ		064. Διαχείριση υδάτων και διατήρηση υδάτινων πόρων (συμπεριλαμβάνονται η διαχείριση λεκάνης απορροής ποταμού, ειδικά μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επαναχρησιμοποίηση, μείωση των διαρροών)	35.560.643,00
5	RSO2.5	ΤΣ		065. Συλλογή και επεξεργασία λυμάτων	272.172.025,00
5	RSO2.5	Σύνολο			544.806.301,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO2.5	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	544.806.301,00
5	RSO2.5	Σύνολο			544.806.301,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO2.5	ΤΣ		33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	544.806.301,00
5	RSO2.5	Σύνολο			544.806.301,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO2.5	ΤΣ		03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	544.806.301,00
5	RSO2.5	Σύνολο			544.806.301,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 6. Άξονας Προτεραιότητας 6: «Προστασία της Βιοποικιλότητας»

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου vii θα υλοποιηθούν δράσεις βάσει του αναθεωρημένου PAF και θα χρηματοδοτηθούν ενδεικτικά και κατά προτεραιότητα οι παρακάτω δράσεις:

i.Καθορισμός στόχων διατήρησης για τις υπολειπόμενες περιοχές κοινοτικού ενδιαφέροντος προκειμένου να συμμορφωθεί η χώρα με την Οδηγία για τους Οικοτόπους 92/43/ΕΕC.

ii.Εγκαθίδρυση και εφαρμογή ενός εθνικού συστήματος μόνιμης παρακολούθησης ειδών/Οικοτόπων για τη βελτίωση της γνώσης σε εθνικό και τοπικό επίπεδο για την κατάσταση διατήρησης ειδών και τύπων Οικοτόπων

iii.Ολοκλήρωση των Σχεδίων δράσης, ειδών και Οικοτόπων και των Σχεδίων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, για τη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης ειδών και τύπων Οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων και των πτηνών

iv.Υποστήριξη του νέου μοντέλου διοίκησης και διαχείρισης των περιοχών Natura

v.Αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργούνται από τις αλληλεπιδράσεις και τις συγκρούσεις μεταξύ της άγριας ζωής και των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, με έμφαση στην καταγραφή και αντιμετώπιση κινδύνων σε θαλάσσιες περιοχές του δικτύου Natura 2000.

vi.Μετριασμός των συνεπειών και πρόληψη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε προστατευόμενα είδη, οικοτόπους και περιοχές.

vii.Δημιουργία πράσινων υποδομών για τη μείωση του κατακερματισμού των οικοσυστημάτων εντός και εκτός του δικτύου Natura 2000.

viii.Αντιμετώπιση των επιπτώσεων των χωροκατακτητικών ξενικών ειδών (Invasive Alien Species-IAS) με έμφαση στο θαλάσσιο περιβάλλον και σε είδη/τύπους οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος.

ix.Μετριασμός των επιπτώσεων των μεγάλων υποδομών (π.χ. αιολικών πάρκων, έρευνα για εξόρυξη υδρογονανθράκων κ.λπ.) σε περιοχές Natura 2000 και σε είδη/τύπους οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος.

x.Εφαρμογή στοχευμένης ενημέρωσης με σκοπό την κατανόηση των ωφελειών που προκύπτουν από την προστασία και τη διατήρηση των περιοχών του δικτύου Natura 2000.

xi.Ολοκλήρωση της Χαρτογράφησης Θαλάσσιων οικοτόπων καθώς και στην ολοκλήρωση των σχεδίων δράσης ειδών και οικοτόπων (LIFE-IP 4 NATURA).

Τέλος περιλαμβάνονται παρεμβάσεις προστασίας και αποκατάστασης της ελεύθερης ροής σημαντικών ποταμών της Χώρας (π.χ. Αώος) με ανάδειξη του

τοπίου και ενίσχυση της βιοποικιλότητας στην ευρύτερη λεκάνη απορροής τους και πρόληψης και αποκατάστασης ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων (αναδασώσεις) στις περιοχές Natura 2000.

Για την υλοποίηση Πράσινων Υποδομών θα υλοποιηθούν, μεταξύ των άλλων, ενδεικτικά, δράσεις "Greenway" (διαδρομή πρασίνου) που αφορά μία διακριτή διαδρομή για μη μηχανοκίνητη κυκλοφορία, που θα αναπτυχθεί σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές: ενσωμάτωση υπηρεσιών/ εξυπηρετήσεων, περιβαλλοντική αναβάθμιση και βελτίωση της ποιότητας ζωής και ιδανικά συνδυάζει την προσβασιμότητα σε περιοχές φυσικού και πολιτισμικού κάλλους. Τα Greenways που θα υλοποιηθούν θα ενσωματώνουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: καταλληλότητα πλάτους, κλίσης και επιφάνειας ώστε να εξασφαλίζουν τη δυνατότητα χρήσης για ένα μεγάλο εύρος χρηστών, περιλαμβάνοντας τα άτομα με κινητικές δυσκολίες. Τα Greenways θα παρέμβουν σε π.χ. παλιές σιδηροδρομικές γραμμές, παρόχθιες οδοί, αστικές διαδρομές πρασίνου, παράκτια μέτωπα, Ρωμαϊκές οδοί ή παλιές Προσκυνηματικές οδοί, κ.λπ.. Η εξειδίκευση και προτεραιοποίηση των δράσεων θα γίνει στη βάση τεχνικής μελέτης που θα εκπονηθεί από το ΥΠΕΝ.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προσύμμοιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 όπως σχετικά αναλύεται στην Έκθεση Τεκμηρίωσης Εκτίμησης (επισυνάπτεται ως other member state document) συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος στην υποχρέωση συμμόρφωσης των στόχων των Ταμείων με την Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Αρχή DNSH).

Αναμενόμενη συμβολή τους στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η προστασία της βιοποικιλότητας και των δασών, μέσω των θεσμοθετημένων οργάνων του ΥΠΕΝ (Διεύθυνση Βιοποικιλότητας Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας, Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος), και του ΟΦΥΠΕΚΑ η αναβάθμιση της οικολογικής συνοχής του δικτύου Natura 2000, η καλύτερη αντιμετώπιση των ξενικών ειδών, η διατήρηση των γενετικών πόρων, η βελτίωση των οικοσυστημικών υπηρεσιών, η βελτίωση της ικανότητας παρακολούθησης και καταγραφής πιέσεων/ απειλών και αναγκών διαχείρισης, η προώθηση δράσεων ευαισθητοποίησης των πολιτών για τη βιοποικιλότητα και τις περιοχές Natura 2000 και η προστασία ευαίσθητων οικοσυστημάτων και εκτός περιοχών Natura 2000.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

- ΟΤΑ
- Ερευνητικοί οργανισμοί
- Οργανισμοί με αντικείμενο την προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ), το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αλλά και με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα δεν συμμετέχει στη χρηματοδότηση δράσεων σε Ολοκληρωμένες Χωρικές παρεμβάσεις (ITI). Υλοποιεί δράσεις που είναι συμπληρωματικές στις κατά τόπους ΟΧΕ

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα θα ενθαρρύνει την συνεργασία των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και

διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν προβλέπεται η χρήση χρηματοδοτικών μέσων. Εντούτοις, η τυχόν χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία καταρτίζεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το Άρθρο 58(3) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO37	Επιφάνεια των τόπων Natura 2000 που καλύπτονται από μέτρα προστασίας και αποκατάστασης	εκτάρια	4.400,00	14.000,00
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO37	Επιφάνεια των τόπων Natura 2000 που καλύπτονται από μέτρα προστασίας και αποκατάστασης	εκτάρια	17.600,00	56.000,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSR540	Ποσοστό των τόπων Natura που καλύπτονται από μέτρα	Ποσοστό %	0,00	2021-2029	30,00	ΥΠΕΝ, ΟΦΥΠΕΚΑ	

					προστασίας και αποκατάστασης						
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR540	Ποσοστό των τόπων Natura που καλύπτονται από μέτρα προστασίας και αποκατάστασης	Ποσοστό %	0,00	2021-2029	30,00	ΥΠΕΝ, ΟΦΥΠΕΚΑ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	078. Προστασία, αποκατάσταση και βιώσιμη χρήση των περιοχών Natura 2000	2.876.809,00
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	5.753.615,00
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	078. Προστασία, αποκατάσταση και βιώσιμη χρήση των περιοχών Natura 2000	16.803.996,00
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	33.607.992,00
6	RSO2.7	Σύνολο			59.042.412,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	8.630.424,00
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	50.411.988,00
6	RSO2.7	Σύνολο			59.042.412,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	8.630.424,00
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	50.411.988,00
6	RSO2.7	Σύνολο			59.042.412,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	8.630.424,00
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	50.411.988,00
6	RSO2.7	Σύνολο			59.042.412,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 7. Άξονας Προτεραιότητας 7: «Βιώσιμη πολυτροπική αστική κινητικότητα» (Ειδικός στόχος αστικής κινητικότητας που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο viii) του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού για το Ταμείο Συνοχής)

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.8. Προώθηση της βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, ως μέρος της μετάβασης σε οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου viii θα υλοποιηθεί η δράση για τη δημιουργία ποδηλατοδρόμων και δικτύου ποδηλατοδρόμων

Ειδικότερα

Οι δράσεις για τη δημιουργία ποδηλατοδρόμων και δικτύου ποδηλατοδρόμων θα αφορούν κυρίως στις μητροπολιτικές περιοχές Αθήνας, Θεσσαλονίκης και μεγάλων αστικών κέντρων με πληθυσμό πάνω από 100.000 κατοίκους. Πιο συγκεκριμένα για την ευρύτερη μητροπολιτική περιοχή των Αθηνών, θα υποστηριχθεί η δημιουργία ποδηλατικών διαδρομών ως εξής :

Ποδηλατικός διάδρομος « Κατεχάκη – Γουδί – Ζωγράφου – Ευαγγελισμός» . Αφορά σε διαδρομή μήκους **10 χλμ.**, μορφής «πέταλο» που ξεκινάει από τον σταθμό μετρό Κατεχάκη και διατρέχει το Πάρκο Γουδί, την Πολυτεχνειούπολη, την Πανεπιστημιούπολη, το πάρκο Ιλίσια και καταλήγει στο σταθμό μετρό Ευαγγελισμός, προσφέροντας τη δυνατότητα στους πολίτες να μετακινηθεί μεταξύ των campus Πολυτεχνειούπολης και Πανεπιστημιούπολης με τους σταθμούς μετρό Κατεχάκη και Ευαγγελισμός, διαμέσου μεγάλων χώρων πρασίνου, μιας σπάνιας στο εσωτερικό της πρωτεύουσας διαδρομής ποδηλάτου, σε συνθήκες καθαρού αέρα, ησυχίας και πρασίνου, συνδυάζοντας και την μετακίνηση δια μέσου του ποδηλατόδρομου της Πολυτεχνειούπολης, μήκους περίπου 4 χλμ., που είναι μια εξαιρετική υποδομή για ποδήλατο

Ποδηλατικός διάδρομος «Αγ. Ανάργυροι – Λαύριο – Σούνιο». Αφορά σε διαδρομή διπλού ποδηλατικού διαδρόμου μεταξύ Αγ. Αναργύρων και Λαυρίου, που θα αναπτύσσεται σε συνολικό μήκος **62,5 χλμ.**, εντός (αστικό τμήμα) και εκτός λεκανοπεδίου (υπεραστικό τμήμα).

Ο διπλός διάδρομος αξιοποιεί το εύρος απαλλοτρίωσης της παλιάς σιδηροδρομικής γραμμής Λαυρίου, που λειτούργησε για τη μεταφορά στην Αθήνα μεταλλεύματος (από τα ορυχεία Λαυρίου), εμπορευμάτων και επιβατών από το 1885 μέχρι το 1962, όταν διακόπηκε λόγω της κατασκευής της εθνικής οδού Αθήνας – Θεσσαλονίκης. Διέρχεται από 14 δήμους με πλάτος που κυμαίνεται από 6 έως 9μ και σήμερα ανήκει στην Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου.

Τα ανωτέρω θα εναρμονίζονται απολύτως με την Εθνική Στρατηγική για το ποδήλατο για την περίοδο 2020 – 2030 που ολοκληρώνεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος ώστε να ενισχυθεί η χρήση του ποδηλάτου -που αποτελεί βασικό πυλώνα της βιώσιμης κινητικότητας μαζί με τη δημόσια συγκοινωνία και το περπάτημα- αφενός για τη βελτίωση της υγείας των πολιτών, τη μείωση αέριων ρύπων και θορύβου και αφετέρου για την ανάδειξη των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δημόσιου χώρου των πόλεων και οικισμών της χώρας και αφετέρου με τον σχεδιασμό των μεγάλων δήμων όπως αυτός αποτυπώνεται στα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) που εκπονούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εθνική νομοθεσία (Ν. 4784/2021) και την Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα της Αστικής Κινητικότητας (ELTIS, n.d.). Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των υποδομών θα λαμβάνει υπόψη όλους τους κανόνες ασφάλειας της κυκλοφορίας (διακριτή όδευση, οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση, σηματοδότηση, σημεία στάσης κλπ) και η συμμόρφωση σε αυτόν θα

αποτελεί βασικό κριτήριο επιλογής των προς χρηματοδότηση πράξεων.

Η δράση έχει εκτιμηθεί ότι συμμορφώνεται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060 όπως σχετικά αναλύεται στην Έκθεση Τεκμηρίωσης Εκτίμησης (επισυνάπτεται ως other member state document) .συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος στην υποχρέωση συμμόρφωσης των στόχων των Ταμείων με την Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Αρχή DNSH).

Αναμενόμενη συμβολή στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Η αστική κινητικότητα του παρόντος και του μέλλοντος πρέπει να μπορεί να στηριχθεί σε μεγάλο βαθμό στην οικολογική κινητικότητα. Καθώς αναπτύσσονται νέες πρακτικές στις αστικές μετακινήσεις, (όπως ο συνεπιβατισμός) είναι ζωτικής σημασίας να συμπεριληφθούν στην αλυσίδα διατροφικής κινητικότητας μαζί με την ποδηλασία, το περπάτημα και τις δημόσιες μεταφορές, ο προσεχής διπλασιασμός της χρήσης των οποίων θα μπορούσε να δημιουργήσει πράσινες θέσεις εργασίας. Προς αυτή την κατεύθυνση θα συμβάλει η επίτευξη του στόχου δίνοντας ώθηση στη διατροφικότητα, συνδυάζοντας περπάτημα, ποδηλασία και δημόσιες μεταφορές. Η βιώσιμη αστική κινητικότητα θα απαιτήσει ποιοτικές επενδύσεις στην υπηρεσία του γενικού συμφέροντος και με τον τρόπο αυτό μπορεί να συνδράμει στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά στην αποδοτικότητα των πόρων, ιδίως εκείνων που συνδέονται με την κυκλική οικονομία, η οποία δημιουργεί θέσεις εργασίας. Τα οφέλη εξάλλου επεκτείνονται τόσο στην μείωση των εκπνεόμενων αερίων από τα αυτοκίνητα ορυκτών καυσίμων, όσο και την ευεξία και προαγωγή της καλής υγείας των πολιτών που κάνουν χρήση των ανωτέρω μέσων.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ α΄ & β΄ βαθμού.
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ), το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αλλά και με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και τις αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα δεν συμμετέχει στη χρηματοδότηση δράσεων σε Ολοκληρωμένες Χωρικές παρεμβάσεις (ITI). Υλοποιεί δράσεις που είναι συμπληρωματικές στις κατά τόπους ΟΧΕ

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Το Πρόγραμμα θα ενθαρρύνει την συνεργασία των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν προβλέπεται η χρήση χρηματοδοτικών μέσων. Εντούτοις, η τυχόν χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία καταρτίζεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το Άρθρο 58(3) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπ. Κοινοβουλίου και

του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
7	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO58	Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για ποδηλασία	χλμ.	5,00	72,50
7	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO58	Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για ποδηλασία	χλμ.	10,00	280,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
7	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR64	Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία	χρήστες/έτος	0,00	2021-2029	150.000,00	Τεχνικό Δελτίο Έργων, Μελέτες έργων	
7	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR64	Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία	χρήστες/έτος	0,00	2021-2029	290.175,00	Τεχνικά Δελτία Έργων, Μελέτες έργων	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
7	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	083. Υποδομές ποδηλασίας	3.979.500,00
7	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	083. Υποδομές ποδηλασίας	21.862.965,00
7	RSO2.8	Σύνολο			25.842.465,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
7	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	3.979.500,00
7	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	21.862.965,00
7	RSO2.8	Σύνολο			25.842.465,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
7	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	3.979.500,00
7	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	21.862.965,00
7	RSO2.8	Σύνολο			25.842.465,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
7	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	3.979.500,00
7	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	21.862.965,00

7	RSO2.8	Σύνολο			25.842.465,00
---	--------	--------	--	--	---------------

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.2. Προτεραιότητες της τεχνικής βοήθειας

2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 8. Άξονας Προτεραιότητας 8: «Τεχνική Βοήθεια», σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ (ΕΤΠΑ)

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) του ΚΚΔ

2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ

1. Δράσεις Πληροφόρησης και Επικοινωνίας
2. Δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, διάδοσης των αποτελεσμάτων και διάχυσης καλών πρακτικών
3. Δράσεις για την ένταξη, διοίκηση, παρακολούθηση, επίβλεψη, επαλήθευση, έλεγχο και ολοκλήρωση των έργων
4. Δράσεις αξιολόγησης, εκπόνησης ή επικαιροποίησης μελετών και σύνταξης φακέλων μεγάλων έργων
5. Δράσεις συλλογής δεδομένων
6. Δράσεις ενίσχυσης της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων
7. Δράσεις εκπαίδευσης και συμβουλευτικής υποστήριξης εμπλεκόμενων φορέων

Ειδικότερα

Στο πλαίσιο υποστήριξης των δικαιούχων του προγράμματος θα δρομολογηθούν δράσεις ενίσχυσης του Capacity Building των υπηρεσιών τους. Θα επιδιωχθεί η υποβοήθησή τους, μέσω διαμόρφωσης οριζόντιων προτύπων, για διαδικασίες ανάθεσης, επίβλεψης, παραλαβής και λειτουργίας έργων, εσωτερικών διαδικασιών αποτελεσματικής λειτουργίας τους, κατάρτισης και δικτύωσής τους καθώς και διασφάλισης της ικανότητάς τους για ποιοτική ωρίμανση πράξεων. Τέλος θα υποστηριχθούν οι δικαιούχοι ως προς την υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, διάδοσης των αποτελεσμάτων, δημόσιας διαβούλευσης και διάχυσης καλών πρακτικών.

Εξάλλου θα υποστηριχθούν ελέγχοι και επιθεωρήσεις στις πράξεις των προγραμμάτων από τη ΔΑ, συμπεριλαμβανομένων ελέγχων στο πλαίσιο της διαχείρισης καταγγελιών καθώς και προμηθειες και υπηρεσίες, και αφορούν μελέτες, εμπειρογνομosύνες, συμβούλους τεχνικής υποστήριξης, αξιολογήσεις, διοργάνωση τεχνικών συναντήσεων, διοργάνωση Επιτροπών Παρακολούθησης, προμήθεια εξοπλισμού και υλικών κ.ο.κ.

Οι προτεραιότητες στο πλαίσιο της Τεχνικής Βοήθειας και μέτρων capacity building του Προγράμματος ΠΕΚΑ θα λειτουργούν συμπληρωματικά με τις δράσεις του τομεακού προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας 2021-2027. Για τις δράσεις Τεχνικής Βοήθειας θα ληφθούν υπόψη όλα τα στοιχεία της Εθνικής Στρατηγικής Καταπολέμησης της Απάτης του ΕΣΠΑ (κεφ. 9, παρ. «Καταπολέμηση της Απάτης»)

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Επιτελική Δομή Ενέργειας ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ
- ΔΕΥΑ , ΕΥΔΑΠ Α.Ε., ΕΥΑΘ Α.Ε.
- ΦοΔΣΑ
- Ερευνητικοί οργανισμοί
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ιδιώτες, Νοικοκυριά

2.2.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO691	Έλεγχοι και επιθεωρήσεις	Αριθμός	5,00	10,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Συμβάσεις (Αριθμός)	2,00	6,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO694	Δικαιούχοι που υποστηρίζονται	Αριθμός	1,00	2,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO696	Ενέργειες επικοινωνίας και Προβολής	Αριθμός	1,00	2,00

ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO691	Έλεγχοι και επιθεωρήσεις	Αριθμός	10,00	20,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Συμβάσεις (Αριθμός)	1,00	3,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO694	Δικαιούχοι που υποστηρίζονται	Αριθμός	1,00	5,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO696	Ενέργειες επικοινωνίας και Προβολής	Αριθμός	4,00	8,00

2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο iv) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	179. Ενημέρωση και επικοινωνία	263.039,00
8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	350.715,00
8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	350.715,00
8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων	789.110,00
8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	179. Ενημέρωση και επικοινωνία	1.076.423,00
8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	1.435.230,00
8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	1.435.230,00
8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων	3.229.270,00
8	Σύνολο			8.929.732,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	--------	-----------------------	---------	------------

8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	1.753.579,00
8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	7.176.153,00
8	Σύνολο			8.929.732,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 9. Άξονας Προτεραιότητας 9: «Τεχνική Βοήθεια», σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ (ΤΣ)

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) του ΚΚΔ

2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ

1. Δράσεις Πληροφόρησης και Επικοινωνίας
2. Δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, διάδοσης των αποτελεσμάτων και διάχυσης καλών πρακτικών
3. Δράσεις για την ένταξη, διοίκηση, παρακολούθηση, επίβλεψη, επαλήθευση, έλεγχο και ολοκλήρωση των έργων
4. Δράσεις αξιολόγησης, εκπόνησης ή επικαιροποίησης μελετών και σύνταξης φακέλων μεγάλων έργων
5. Δράσεις συλλογής δεδομένων
6. Δράσεις ενίσχυσης της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων
7. Δράσεις εκπαίδευσης και συμβουλευτικής υποστήριξης εμπλεκόμενων φορέων

Ειδικότερα

Στο πλαίσιο υποστήριξης των δικαιούχων του προγράμματος θα δρομολογηθούν δράσεις ενίσχυσης του Capacity Building των υπηρεσιών τους. Θα επιδιωχθεί η υποβοήθησή τους, μέσω διαμόρφωσης οριζόντιων προτύπων, για διαδικασίες ανάθεσης, επίβλεψης, παραλαβής και λειτουργίας έργων, εσωτερικών διαδικασιών αποτελεσματικής λειτουργίας τους, κατάρτισης και δικτύωσής τους καθώς και διασφάλισης της ικανότητάς τους για ποιοτική ωρίμανση πράξεων. Τέλος θα υποστηριχθούν οι δικαιούχοι ως προς την υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, διάδοσης των αποτελεσμάτων, δημόσιας διαβούλευσης και διάχυσης καλών πρακτικών.

Εξάλλου θα υποστηριχθούν ελέγχοι και επιθεωρήσεις στις πράξεις των προγραμμάτων από τη ΔΑ, συμπεριλαμβανομένων ελέγχων στο πλαίσιο της διαχείρισης καταγγελιών καθώς και προμηθειες και υπηρεσίες, και αφορούν μελέτες, εμπειρογνομosύνες, συμβούλους τεχνικής υποστήριξης, αξιολογήσεις, διοργάνωση τεχνικών συναντήσεων, διοργάνωση Επιτροπών Παρακολούθησης, προμήθεια εξοπλισμού και υλικών κ.ο.κ..

Οι προτεραιότητες στο πλαίσιο της Τεχνικής Βοήθειας και μέτρων capacity building του Προγράμματος ΠΕΚΑ θα λειτουργούν συμπληρωματικά με τις δράσεις του τομεακού προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας 2021-2027. Για τις δράσεις Τεχνικής Βοήθειας θα ληφθούν υπόψη όλα τα στοιχεία της Εθνικής Στρατηγικής Καταπολέμησης της Απάτης του ΕΣΠΑ (κεφ. 9, παρ. «Καταπολέμηση της Απάτης»)

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Επιτελική Δομή Ενέργειας ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ
- ΔΕΥΑ , ΕΥΔΑΠ Α.Ε., ΕΥΑΘ Α.Ε.
- ΦοΔΣΑ
- Ερευνητικοί οργανισμοί
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ιδιώτες, Νοικοκυριά

2.2.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
ΤΣ		PSO691	Έλεγχοι και επιθεωρήσεις	Αριθμός	35,00	70,00
ΤΣ		PSO693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Συμβάσεις (Αριθμός)	8,00	27,00
ΤΣ		PSO694	Δικαιούχοι που υποστηρίζονται	Αριθμός	3,00	5,00
ΤΣ		PSO696	Ενέργειες επικοινωνίας και Προβολής	Αριθμός	4,00	8,00
ΤΣ		PSO697	Επικοινωνιακά σχέδια δράσης	Σχέδια (Αριθμός)	1,00	2,00

2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο iv) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
9	ΤΣ		179. Ενημέρωση και επικοινωνία	3.050.235,00
9	ΤΣ		180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	4.066.980,00
9	ΤΣ		181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	4.066.980,00
9	ΤΣ		182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταιρών	9.150.707,00
9	Σύνολο			20.334.902,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
9	ΤΣ		03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	20.334.902,00
9	Σύνολο			20.334.902,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

3. Σχέδιο χρηματοδότησης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημεία i), ii) και iii), άρθρο 112 παράγραφοι 1, 2 και 3, και άρθρα 14 και 26 του ΚΚΔ

3.1. Μεταφορές και συνεισφορές (1)

Παραπομπή: άρθρα 14, 26 και 27 του ΚΚΔ

Τροποποίηση του προγράμματος που αφορά	☐ συνεισφορά στο InvestEU
	☐ μεταφορά προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση
	☐ μεταφορά μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία

1) Ισχύει μόνο για τροποποιήσεις του προγράμματος σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 26, με εξαίρεση τις συμπληρωματικές μεταφορές προς το ΤΔΜ σύμφωνα με το άρθρο 27 του ΚΚΔ. Οι μεταφορές δεν επηρεάζουν την ετήσια κατανομή των χρηματοδοτικών πιστώσεων σε επίπεδο ΠΔΠ για ένα κράτος μέλος.

Πίνακας 15Α: Συνεισφορές στο InvestEU* (κατανομή ανά έτος)

Συνεισφορά από		Συνεισφορά σε	Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Σκέλος InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

* Για κάθε νέο αίτημα συνεισφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Πίνακας 15Β: Συνεισφορές στο InvestEU* (συνολικά)

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βιώσιμες υποδομές (α)	Καινοτομία και ψηφιοποίηση (β)	MME (γ)	Κοινωνικές επενδύσεις και δεξιότητες (δ)	Σύνολο (ε)=(α)+(β)+(γ)+(δ)
Σύνολο						

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις συνεισφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα συνεισφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Αιτιολόγηση που λαμβάνει υπόψη τον τρόπο με τον οποίο τα ποσά αυτά συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής που έχουν επιλεγεί στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού InvestEU

--

Πίνακας 16A: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από		Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Μέσο	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

Πίνακας 16B: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση* (συνοπτικά)

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Σύνολο
Σύνολο		

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις μεταφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα μεταφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά που μεταφέρονται για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση — Αιτιολόγηση

--

Πίνακας 17A: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία* (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από		Μεταφορές προς		Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

* Μεταφορά προς άλλα προγράμματα. Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+ μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο εντός της ίδιας κατηγορίας περιφέρειας.

Πίνακας 17B: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία (συνοπτικά)

	ΕΤΠΑ			ΕΚΤ+			ΤΣ	ΕΤΘΑΥ	ΤΑΜΕ	ΤΕΑ	ΜΔΣΘ	Σύνολο
	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Μετάβαση	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Μετάβαση	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες						
Σύνολο												

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις μεταφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα μεταφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά που μεταφέρονται για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Μεταφορές μεταξύ ταμείων επιμερισμένης διαχείρισης, μεταξύ άλλων και μεταξύ των ταμείων της πολιτικής συνοχής — Αιτιολόγηση

--

3.2. ΤΔΜ: κατανομή στο πρόγραμμα και μεταφορές (1)

3.3. Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση

Πίνακας 19Α: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση εντός του προγράμματος (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος					
		Κατηγορία περιφέρειας*	Κατηγορία περιφέρειας*	2025	2026	2027	Σύνολο

* Ισχύει μόνο για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+

Πίνακας 19B: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση προς άλλα προγράμματα (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος					
		Κατηγορία περιφέρειας*	Κατηγορία περιφέρειας*	2025	2026	2027	Σύνολο

* Ισχύει μόνο για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+

3.4. Επιστρεπτέα μεταφορά (1)

Πίνακας 20Α: Επιστρεπτέες μεταφορές (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από InvestEU ή άλλο μέσο της Ένωσης	Μεταφορές προς		Κατανομή ανά έτος							
	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

(1) Ισχύουν μόνο για τροποποιήσεις του προγράμματος για πόρους που επιστρέφονται από άλλα μέσα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων των ΤΑΜΕ, ΤΕΑ και ΜΔΣΘ, υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση, ή από το InvestEU.

Πίνακας 20Β: Επιστρεπτέες μεταφορές* (συνοπτικά)

Από InvestEU / Μέσο	Προς								
	ΕΤΠΑ			ΕΚΤ+			Ταμείο Συνοχής		
Περισσότερο αναπτυγμένες	Μετάβαση	Ανεπτυγμένες	Περισσότερο αναπτυγμένες	Μετάβαση	Ανεπτυγμένες				

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις μεταφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα μεταφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά που μεταφέρονται για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

3.5. Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρα 3, 4 και 7 του κανονισμού ΤΔΜ

Πίνακας 10: Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Σύνολο
							Χρηματοδοτική πίστωση χωρίς ποσό ευελιξίας	Ποσό ευελιξίας	Χρηματοδοτική πίστωση χωρίς ποσό ευελιξίας	Ποσό ευελιξίας	
ΕΤΠΑ*	Μετάβαση		35.478.827,00	36.346.327,00	37.061.617,00	37.804.124,00	15.815.687,00	15.815.687,00	16.207.197,00	16.207.196,00	210.736.662,00
ΕΤΠΑ*	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες		195.430.975,00	200.209.502,00	204.149.589,00	208.239.618,00	87.118.867,00	87.118.866,00	89.275.450,00	89.275.450,00	1.160.818.317,00
Σύνολο ΕΤΠΑ			230.909.802,00	236.555.829,00	241.211.206,00	246.043.742,00	102.934.554,00	102.934.553,00	105.482.647,00	105.482.646,00	1.371.554.979,00
ΤΣ			270.473.872,00	277.079.664,00	282.516.461,00	288.172.537,00	120.556.271,00	120.556.270,00	123.551.113,00	123.551.112,00	1.606.457.300,00
Σύνολο ΤΣ			270.473.872,00	277.079.664,00	282.516.461,00	288.172.537,00	120.556.271,00	120.556.270,00	123.551.113,00	123.551.112,00	1.606.457.300,00
Σύνολο			501.383.674,00	513.635.493,00	523.727.667,00	534.216.279,00	223.490.825,00	223.490.823,00	229.033.760,00	229.033.758,00	2.978.012.279,00

* Ποσά μετά τη συμπληρωματική μεταφορά στο ΤΔΜ.

3.6. Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημείο ii), άρθρο 22 παράγραφος 6 και άρθρο 36 του ΚΚΔ

Για προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» στα οποία επιλέχθηκε τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ στη συμφωνία εταιρικής σχέσης

Πίνακας 11: Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση

Στόχος πολιτικής / ειδικός στόχος του ΤΑΜ ή τεχνική βοήθεια	Προτεραιότητα	Βάση για τον υπολογισμό της ενωσιακής στήριξης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας*	Συνεισφορά της Ένωσης (α)=(ζ)+(η)	Κατανομή της συνεισφοράς της Ένωσης		Εθνική συνεισφορά (β)=(γ)+(δ)	Ενδεικτική κατανομή της εθνικής συνεισφοράς		Σύνολο (ε) = (α) + (β)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (στ) = (α)/(ε)
						Μικρότερο ποσό ευελξίας (ζ)	Ποσό ευελξίας (η)		Δημόσια (γ)	Ιδιωτικά (δ)		
2	1	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	108.944.576,00	92.389.699,00	16.554.877,00	72.629.720,00	72.629.720,00		181.574.296,00	59,9999991188%
2	1	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	838.220.384,00	710.847.040,00	127.373.344,00	147.921.249,00	147.921.249,00		986.141.633,00	84,9999995893%
2	1	Δημόσιο	ΤΣ		109.100.000,00	92.521.834,00	16.578.166,00	19.252.942,00	19.252.942,00		128.352.942,00	84,9999994546%
2	2	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	70.909.913,00	60.134.665,00	10.775.248,00	47.273.276,00	47.273.276,00		118.183.189,00	59,999999615%
2	2	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	152.394.867,00	129.237.421,00	23.157.446,00	26.893.213,00	26.893.213,00		179.288.080,00	84,9999994422%
2	2	Δημόσιο	ΤΣ		124.598.246,00	105.665.062,00	18.933.184,00	21.987.927,00	21.987.927,00		146.586.173,00	84,9999992837%
2	3	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	16.518.670,00	14.008.545,00	2.510.125,00	11.012.448,00	11.012.448,00		27.531.118,00	59,999970942%
2	3	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	90.751.960,00	76.961.576,00	13.790.384,00	16.015.053,00	16.015.053,00		106.767.013,00	84,9999990166%
2	3	Δημόσιο	ΤΣ		131.413.779,00	111.444.949,00	19.968.830,00	23.190.667,00	23.190.667,00		154.604.446,00	84,999999353%
2	4	Δημόσιο	ΤΣ		676.204.072,00	573.452.255,00	102.751.817,00	119.330.132,00	119.330.132,00		795.534.204,00	84,9999998240%
2	5	Δημόσιο	ΤΣ		544.806.301,00	462.020.883,00	82.785.418,00	96.142.290,00	96.142.290,00		640.948.591,00	84,9999997894%
2	6	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	8.630.424,00	7.318.972,00	1.311.452,00	5.753.617,00	5.753.617,00		14.384.041,00	59,999995287%
2	6	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	50.411.988,00	42.751.540,00	7.660.448,00	8.896.235,00	8.896.235,00		59.308.223,00	84,9999973865%
2	7	Σύνολο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	3.979.500,00	3.374.788,00	604.712,00	2.653.000,00	2.653.000,00		6.632.500,00	60,0000000000%
2	7	Σύνολο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	21.862.965,00	18.540.737,00	3.322.228,00	3.858.171,00	3.858.171,00		25.721.136,00	84,9999976673%
ΤΑ36(4)	8	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	1.753.579,00	1.487.110,00	266.469,00	1.169.054,00	1.169.054,00		2.922.633,00	59,9999726274%

Στόχος πολιτικής / ειδικός στόχος του ΤΑΜ ή τεχνική βοήθεια	Προτεραιότητα	Βάση για τον υπολογισμό της ενωσιακής στήριξης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας*	Συνεισφορά της Ένωσης (α)=(ζ)+(η)	Κατανομή της συνεισφοράς της Ένωσης		Εθνική συνεισφορά (β)=(γ)+(δ)	Ενδεικτική κατανομή της εθνικής συνεισφοράς		Σύνολο (ε) = (α) + (β)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (στ) = (α)/(ε)
						Μικρότερο ποσό ευελιξίας (ζ)	Ποσό ευελιξίας (η)		Δημόσια (γ)	Ιδιωτικά (δ)		
ΤΑ36(4)	8	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	7.176.153,00	6.085.687,00	1.090.466,00	1.266.381,00	1.266.381,00		8.442.534,00	84,9999893397%
ΤΑ36(4)	9	Δημόσιο	ΤΣ		20.334.902,00	17.244.935,00	3.089.967,00	3.588.514,00	3.588.514,00		23.923.416,00	84,9999933120%
Σύνολο			ΕΤΠΑ	Μετάβαση	210.736.662,00	178.713.779,00	32.022.883,00	140.491.115,00	140.491.115,00		351.227.777,00	59,9999988042%
Σύνολο			ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	1.160.818.317,00	984.424.001,00	176.394.316,00	204.850.302,00	204.850.302,00		1.365.668.619,00	84,9999993300%
Σύνολο			ΤΣ		1.606.457.300,00	1.362.349.918,00	244.107.382,00	283.492.472,00	283.492.472,00		1.889.949.772,00	84,9999996719%
Γενικό σύνολο					2.978.012.279,00	2.525.487.698,00	452.524.581,00	628.833.889,00	628.833.889,00		3.606.846.168,00	82,5655473034%

* Για το ΕΤΠΑ: λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, περιφέρειες μετάβασης, περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και, κατά περίπτωση, ειδικά κονδύλια για τις εξόχως απόκεντρες και βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες. Για το ΕΚΤ+, λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, περιφέρειες μετάβασης, περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και, κατά περίπτωση, πρόσθετα κονδύλια για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες. Για το Ταμείο Συνοχής: άνευ αντικειμένου. Για την παροχή τεχνικής βοήθειας, η εφαρμογή των κατηγοριών περιφέρειας εξαρτάται από την επιλογή ταμείου.

** Να αναφερθούν οι συνολικοί πόροι του ΤΑΜ, συμπεριλαμβανομένης της συμπληρωματικής στήριξης που μεταφέρεται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+. Ο πίνακας δεν περιλαμβάνει τα ποσά σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού ΤΑΜ. Σε περίπτωση τεχνικής βοήθειας που χρηματοδοτείται από το ΤΑΜ, οι πόροι του ΤΑΜ θα πρέπει να διαμοιράζονται σε πόρους που σχετίζονται με τα άρθρα 3 και 4 του κανονισμού ΤΑΜ. Για το άρθρο 4 του κανονισμού ΤΑΜ, δεν υπάρχει ποσό ευελιξίας.

4. Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο θ) του ΚΚΔ

Πίνακας 12: Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
1. Αποτελεσματικοί μηχανισμοί παρακολούθησης της αγοράς δημοσίων συμβάσεων			Ναι	Εφαρμόζονται μηχανισμοί παρακολούθησης που καλύπτουν όλες τις δημόσιες συμβάσεις και τις διαδικασίες σύναψής τους στο πλαίσιο των ταμείων σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις Η απαίτηση αυτή περιλαμβάνει: 1. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της συλλογής ουσιαστικών και αξιόπιστων δεδομένων σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια της Ένωσης σύμφωνα με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων κατά τα άρθρα 83 και 84 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και κατά τα άρθρα 99 και 100 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Ναι	Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 341.pdf Νόμος 4412_ΑΡΘΡΟ 45 Νόμος 4412_ΑΡΘΡΟ 277 2018.12.14_6567 Σύμφωνη Γνώμη ΕΑΑΔΗΣΥ ΚΥΑ_Αρ. Πρωτ. 70362_24.06.2021_ΦΕΚ	Η Ελλάδα έχει μεταφέρει στην ελληνική νομοθεσία τις σχετικές διατάξεις των Οδηγιών και έχει προβεί στις επαγόμενες εξ αυτών ενέργειες : Στο άρθρο 340 του ν. 4412/2016 ενσωματώθηκαν οι παρ. 1-5, άρ. 83 της 2014/24 και οι παρ. 1-5, άρ. 99 της 2014/25, ορίζοντας αρμόδιο φορέα παρακολούθησης του συστήματος την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., βάσει των αρμοδιοτήτων της. Περαιτέρω, κατ' εξουσιοδότηση του άρ. 340, έχει εκδοθεί η με αρ. 70362/24.06.2021 Κ.Υ.Α., με την οποία καθορίζονται οι λεπτομέρειες για τη σύνταξη της έκθεσης παρακολούθησης εφαρμογής κανόνων δημοσίων συμβάσεων (ΦΕΚ Β 2802/30.06.21 και διόρθωση στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021). Στο άρθρο 45 του ν. 4412 ενσωματώθηκαν η παρ. 6, άρ. 83 και η παρ. 2, άρ. 84 της 2014/24. Στο άρθρο 277 του ίδιου νόμου ενσωματώθηκαν η παρ. 6, άρ. 99 και η παρ. 2, άρ. 100 της 2014/25. Στο άρθρο 341 του ν. 4412 ενσωματώθηκαν οι παρ. 1 και 3, άρ. 84 της 2014/24 και οι παρ. 1 και 3, άρ. 100 της 2014/25

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				<p>2. Ρυθμίσεις για να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα καλύπτουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>α. Ποιότητα και ένταση του ανταγωνισμού: ονόματα των πλειοδοτών, αριθμός αρχικών υποψηφίων και συμβατική αξία.</p> <p>β. πληροφορίες για την τελική τιμή μετά την ολοκλήρωση και για τη συμμετοχή των ΜΜΕ ως άμεσων πλειοδοτών, εφόσον τα εθνικά συστήματα παρέχουν αυτές τις πληροφορίες.</p>	Ναι	ΚΥΑ_76928_09.07.2021_ΚΗΜΔΗΣ	<p>Τα ζητούμενα στοιχεία μπορούν να ανακτούνται από τα εξής πληροφοριακά συστήματα</p> <p>α) Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)</p> <p>β) Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ)</p> <p>γ) Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΟΠΣ-ΕΣΠΑ)</p> <p>Για την ανάκτηση των ζητούμενων στοιχείων συνεργάζονται τα αρμόδια τμήματα των Υπουργείων Ανάπτυξης & Επενδύσεων και Υποδομών & Μεταφορών καθώς και η Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΕΣΠΑ.</p> <p>Τα στοιχεία των αναδόχων καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ στις καρτέλες καταχώρησης των αποφάσεων ανάθεσης, των συμβάσεων και των πληρωμών</p> <p>Ο αριθμός των υποβληθεισών προσφορών υπάρχει στο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.</p> <p>Η αξία της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ υπάρχει σε κάθε καταχωρημένη σύμβαση στο ΚΗΜΔΗΣ.</p> <p>Η τελική αξία μιας σύμβασης, αποτυπώνεται στην αξία της αντίστοιχης απόφασης ανάθεσης και σύμβασης που καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ.</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							Δεν υπάρχει διαθέσιμη πληροφορία για τη συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων στα ηλεκτρονικά συστήματα δημοσίων συμβάσεων
				3. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της παρακολούθησης και της ανάλυσης των δεδομένων από τις αρμόδιες εθνικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Ναι	Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Νόμος 4013_2011 Οργανισμός λειτουργίας ΕΑΑΔΗΣΥ	<p>Η Ελλάδα προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις περί παρακολούθησης του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων, όπως τίθενται στα άρθρα 83 παράγραφος 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 99 παράγραφος 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, προέβη στις ακόλουθες ενέργειες :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Με τον ν. 4412/2016, άρθρο 340, παράγραφος 1, ορίστηκε ως αρμόδιος φορέας παρακολούθησης του συστήματος η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με τις σχετικές αρμοδιότητές της, όπως περιγράφονται στον ιδρυτικό της νόμο 4013/2016 και στον Οργανισμό Λειτουργίας της (ΦΕΚ Α 52/01.04.2019) • Με την Κ.Υ.Α. 70362/24.06.2021, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β 2802/30.06.21 και η διόρθωση αυτής στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021, καθορίστηκαν οι λεπτομέρειες για τη συλλογή και ανάλυση των δεδομένων
				4. Ρυθμίσεις για τη διάθεση στο κοινό των αποτελεσμάτων της ανάλυσης σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99	Ναι	ΕΑΑΔΗΣΥ - ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΤΟΥΣ 2017 DG-GROW_Country reports	Η έκθεση παρακολούθησης του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 340 του ν. 4412/2016 δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. και στην ιστοσελίδα της

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.		ΕΑΑΔΗΣΥ - ΌΛΕΣ οι ανακοινώσεις ΕΑΑΔΗΣΥ - ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2018 – 2020 Hellenic public procurement monitoring report for the period 2018 – 2020	DG-GROW, στην οποία δημοσιεύονται οι αντίστοιχες εκθέσεις όλων των Κ-Μ (country reports). https://eaadhsy.gr/index.php/category-articles-eaadhsy/347-ek8esh-parakoloy8hshs-toy-systhmatos-twn-dhmosiwn-symvasewn-etoys-2017 και https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/country-reports_en . Σε συνέχεια της έκδοσης της με αρ. πρωτ. 70362/24.06.2021 Κ.Υ.Α. του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β 2802/30.06.2021 και η διόρθωση αυτής στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. παρέλαβε τα προβλεπόμενα στοιχεία από τους υπόχρεους φορείς και συνέταξε την Έκθεση Παρακολούθησης Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2018-2020, η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 1ΕΣ/2022 Απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής. (https://eaadhsy.gr/index.php/category-articles-eaadhsy/671-ekthesi-parakolouthisis-tou-systimatos-ton-dimosion-symvasewn-periodou-2018-2020)
				5. Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν ότι όλες οι πληροφορίες που υποδεικνύουν ύποπτες περιπτώσεις υπόνοιας νόθευσης διαγωνισμών κοινοποιούνται στους αρμόδιους εθνικούς	Ναι	Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Νόμος 3959_2011-antagonismos Ρ43ΤΟΕΤΒ-96Ω_Μνημονιο συνεργασίας με ΕΠ.ΑΝΤ	Η Ελλάδα, για να διασφαλίσει τη διαχείριση των περιπτώσεων αθέμιτου ανταγωνισμού ή νόθευσης του ανταγωνισμού έχει μεταφέρει στην ελληνική έννομη τάξη τις σχετικές διατάξεις των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				φορείς σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.		ΕΑΑΔΗΣΥ - ΑΣΦΑΛΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ (WHISTLEBLOWING) ΕΠ.ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ Ανώνυμη Παροχή Πληροφοριών ΩΡΕ3ΟΕΤΒ-9Ρ5.Κατευθυντήρια Οδηγία 20.cleaned 699ΤΟΕΤΒ-ΜΡ6_Κατευθυντηρια Οδηγια 9.cleaned Οδηγός_Διαχείρισης_Κινδύνων_Διαφθοράς_και_Απάτης_final_ISBN.cleaned Οδηγός Επ. Ανταγων. anixneusi_praktikon.cleaned ΕΑΑΔΗΣΥ - ανακοίνωση ΕΕ 1.4.2021 (1) ΕΑΑΔΗΣΥ - ανακοίνωση ΕΕ 1.4.2021 (2)	2014/25/ΕΕ. Οι διατάξεις αυτές έχουν μεταφερθεί στο άρθρο 340 του ν. 4412/2016. Περαιτέρω, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ως αρμόδια Αρχή για την παρακολούθηση του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων και η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ως αρμόδια Αρχή προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού συνεργάζονται στενά για το σκοπό αυτό Επισημαίνεται ότι οι ύποπτες περιπτώσεις νόθευσης δύνανται να εντοπιστούν μέσω : ☐ Των απευθείας ή υποβαλλόμενων μέσω πλατφορμών ανώνυμων καταγγελιών «whistleblowing» της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ και Επιτροπής Ανταγωνισμού. ☐ Τυχαίας δειγματοληψίας Στην κατεύθυνση ευαισθητοποίησης των αναθετουσών αρχών / αναθετόνων φορέων για την ανίχνευση και διαχείριση των περιπτώσεων αυτών έχουν εκδοθεί: ☐ Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες 20 και 9 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ☐ Ο Οδηγός Διαχείρισης Κινδύνων Διαφθοράς και Απάτης της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας ☐ Ο Οδηγός της Επιτροπής Ανταγωνισμού: «Ανίχνευση και πρόληψη συμπαιγνιακών πρακτικών σε διαγωνισμούς προμηθειών» (2014).
2. Εργαλεία και			Ναι	Οι διαχειριστικές αρχές	Ναι	1. Εγκύκλιος	Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
ικανότητα για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις				<p>διαθέτουν τα εργαλεία και την ικανότητα ώστε να εξακριβώνουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις:</p> <p>1. Για τις προβληματικές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις που υπόκεινται σε υποχρέωση ανάκτησης.</p>		<p>101270/EYKE3633/30-9-2016</p> <p>2. 42649/EYKE5351/10-4-2017</p> <p>3. 64925/EYKE579/9-6-2017</p> <p>4. Εγκύκλιος 122645/EYKE2260/27-11-2019</p> <p>5. Εγκύκλιος 34584/ΕΞ2019/05-04-2019</p> <p>6. https://www.espa.gr/el/Documents/Provlmatiki_epix_Orismos_update_2.pdf</p>	<p>Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ), μετά από συνεργασία με την Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ), έχει εκδώσει προς τις ΔΑ τις εγκυκλίους (1) και (4) που αφορούν έλεγχο προβληματικότητας και έλεγχο σχετικά με επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης έπειτα από απόφαση της ΕΕ.</p> <p>Όσον αφορά τον έλεγχο προβληματικότητας, με τα έγγραφα (2) και (3) προσδιορίζονται τα στάδια που πρέπει να ακολουθηθούν, συγκεκριμένοι αλγόριθμοι και δίνονται περαιτέρω διευκρινίσεις.</p> <p>Στο espa.gr, αναρτήθηκε παρουσίαση για τον έλεγχο προβληματικής (6).</p> <p>Με το (5) παρέχονται οδηγίες για την συμμόρφωση με το θεσμικό πλαίσιο ΚΕ όταν χρησιμοποιούνται ως νομική βάση οι Απαλλακτικοί Κανονισμοί ή οι Καν. ήσσονος σημασίας της ΕΕ.</p> <p>Οι ΔΑ και οι ΕΦ πραγματοποιούν τον σχετικό έλεγχο για την ύπαρξη ΚΕ σε όλη την περίοδο 2014-20 και έχουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία, ενώ ενημερώνονται μέσω εκπαιδεύσεων και οδηγιών για τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου.</p> <p>Σε σχέση με τις επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης, οι δικαιούχοι των ενισχύσεων εξάγουν το σχετικό δικαιολογητικό από το ΤΑΧΙΣ και το επισυνάπτουν στην αίτηση χρηματοδότησης.</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				2. Μέσω της πρόσβασης σε συμβουλές εμπειρογνομόνων και καθοδήγηση σε θέματα κρατικών ενισχύσεων που παρέχονται από εμπειρογνώμονες κρατικών ενισχύσεων τοπικών ή εθνικών φορέων.	Ναι	<ol style="list-style-type: none"> 1. Νόμος 4152/2013 2. Υπουργική Απόφαση 69135/ΕΥΘΥ626/2015 3. Εγκύκλιος 74391/ΕΥΚΕ2634/13-7-2016 4. Έγγραφο 115150/ΕΥΚΕ4023/2-11-2016 5. Κείμενο οδηγιών 139119 ΕΞ2016 ΕΜΠ/9.8.2016 (9α,β). 6. Εγκύκλιος 109658 ΕΞ2019 ΕΜΠ/4.10.2019 7. Εγκύκλιος 00430 ΕΞ 2017 ΕΜΠ/5.12.2017 8. Εγκύκλιος 001879 ΕΞ2016 ΕΜΠ/23.12.2016 9. Έγγραφο ΚΜΚΕ 0004020 ΕΞ 2018/4.12.2018 	<p>Με το Ν. 4152/2013 συστήθηκε σύστημα ελέγχου ΚΕ και οι αρμόδιες υπηρεσίες (ΚΕΜΚΕ, ΑΜΚΕ). Το σύστημα ελέγχου έχει σαν σκοπό την υποστήριξη των φορέων χορήγησης ΚΕ.</p> <p>Με την (2) ΥΑ καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ, ως ΑΜΚΕ του Υπ. Αν.Επ. στις οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται όλες οι συγχρ/μενες πράξεις.</p> <p>Με τα έγγραφα 3- 9 δόθηκαν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - οδηγίες με τις συγκεκριμένες διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούν ανά στάδιο και ανά περίπτωση - λίστες ελέγχου για την αναγνώριση ύπαρξης πιθανής ΚΕ, - οδηγίες διασφάλισης ορθής εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου ΚΕ - οδηγίες για τις διαδικασίες έγκρισης και συντονισμού μέτρων ΚΕ - οδηγίες για τις υποχρεώσεις και τις διαδικασίες δημοσίευσης στοιχείων χορηγούμενων ΚΕ - οδηγίες σχετικά με τις υποχρεώσεις για την καταχώρηση πληροφοριών στο ηλεκτρονικό σύστημα διαφάνειας για τις ΚΕ (Transparency Award Module - TAM). <p>Επιπροσθέτως η ΕΥΚΕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - έχει εκδώσει οδηγούς για έλεγχο ύπαρξης ΚΕ σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας - υλοποιεί μάθημα ασύγχρονης

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							τηλεκπαίδευσης σε θέματα ΚΕ - έχει αναπτύξει Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣΚΕ), με ενσωματωμένες τις απαιτήσεις των κανονισμών ΚΕ το οποίο είναι υποχρεωτικό στα ΕΔΕΤ.
3. Αποτελεσματική εφαρμογή και υλοποίηση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων			Ναι	Εφαρμόζονται αποτελεσματικοί μηχανισμοί για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), οι οποίοι περιλαμβάνουν: 1. Ρυθμίσεις οι οποίες διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των προγραμμάτων που στηρίζονται από τα ταμεία και της υλοποίησής τους με τις σχετικές διατάξεις του Χάρτη.	Ναι	☐ Σχεδιασμός ΕΣΠΑ & Προγραμμάτων 2021-2027 ☐ Διαβουλεύσεις Προγραμμάτων ☐ Νόμος 4914/2022 για τη «Διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2024, ...». ☐ Δήλωση Πολιτικής για το σεβασμό των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ☐ Μνημόνιο Συνεργασίας ΕΑΣ / ΕΕΔΑ ☐ Ν. 4780/2021 «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου...»	<p>Ρυθμίσεις τήρησης του ΧΘΔ σε:</p> <p>Προγρ/σμό: εταιρική σχέση, διαβούλευση με κοινων.εταίρους, εγκύκλιοι με μνεία τήρησης οριζόντιων αρχών ΚΚΔ & Χάρτη. Επικοινωνία με ΕΕΔΑ, Συνήγορο Πολίτη, FRA</p> <p>ΣΔΕ: αρμοδιότητες ΔΑ/ΕΦ, μέλη ΕπΠα, ένταξη & υλοποίηση πράξεων, χειρισμό καταγγελιών & προσωπικά δεδομένα που διασφαλίζουν τήρηση ΧΘΔ: αρχή ίσης μεταχείρισης & μη διάκρισης, προστασία προσωπικών δεδομένων, δικαίωμα προσφυγής</p> <p>Εφαρμογή: σχεδιασμός ΣΔΕ, εφαρμογή & κατάρτισης αρχών/φορέων για ΘΔ υποστηρίζονται συμβουλευτικά από ΕΕΔΑ. Με κατάρτισεις & χρήση οδηγιών & σημείων ελέγχου, οι ΔΑ/ΕΦ διασφαλίζουν την τήρηση ΧΘΔ σε:</p> ☐ προσκλήσεις: τήρηση αρχών διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης ☐ αξιολόγηση πράξεων: on/off κριτήρια τήρησης θεσμικού πλαισίου ☐ υλοποίηση πράξεων: εξέταση τήρησης ΧΘΔ με λίστα επαληθεύσεων & σημεία ελέγχου ☐ δικαίωμα αναφοράς: μέσω

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							<p>ενστάσεων, αντιρρήσεων, προσφυγών & πρόσβασης σε αμερόληπτο δικαστήριο</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ προστασία προσωπικών δεδομένων: εποπτεία DPO ΕΣΠΑ ☐ μη συμμόρφωση με ΘΔ : λήψη διορθωτικών μέτρων - δημοσιονομική διόρθωση ή & ανάκτηση <p>Προβλέπεται έλεγχος ΘΔ από Αρχή Ελέγχου στο ΣΔΕ (σημεία ελέγχου, κατευθύνσεις σε ελεγκτές).</p>
				<p>2. Ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων προς την επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τον Χάρτη πράξεων οι οποίες στηρίζονται από τα ταμεία και καταγγελίες σχετικά με τον Χάρτη που υποβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις κατά το άρθρο 69 παράγραφος 7.</p>	<p>Ναι</p>	<p>Βλ. στο https://www.espa.gr/el/Pages/SDE_Diadiakasies.aspx την «ΔVIII_3 Υποδοχή και Εξέταση Καταγγελιών» στο κεφ. ΛΠ.VIII: Διαχείριση κινδύνων</p>	<p>Εθνική Αρχή υποδοχής καταγγελιών είναι η Ελληνική AFCOS/ ΕΑΔ. Η ΕΑΔ εξετάζει τις εισερχόμενες καταγγελίες και αποφαινεται για το χειρισμό τους. Εφόσον, κρίνει ότι πρέπει να διερευνηθεί μία καταγγελία σχετικά με τον ΧΘΔ την παραπέμπει σε αρμόδια εθνική αρχή έρευνας (Συνήγορο του πολίτη, δικαστικές αρχές, κα) ή στη ΔΑ.</p> <p>Η ΔΑ εξετάζει αναλυτικά με λίστα σημείων ελέγχου. Αν διαπιστωθεί παράβαση του Χάρτη, ακολουθεί χειρισμός αντίστοιχος μίας παρατυπίας, δηλ. λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα στο πλαίσιο του ΣΔΕ και γίνεται ανακοίνωση στην ΕΕ μέσω IMS. Συμβουλευτική υποστήριξη παρέχει η ΕΕΔΑ για τις ρυθμίσεις τήρησης του ΧΘΔ και καταρτίσεις σε ΕΑΔ και αρχές του ΣΔΕ.</p> <p>Η ΔΑ ενημερώνει την ΕπΠα, τουλάχιστον ετήσια, για μη συμμορφώσεις με τον ΧΘΔ που εντοπίζονται από την ΕΕΔΑ ή τις Αρχές του ΣΔΕ και για καταγγελίες για</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							<p>παραβάσεις του Χάρτη με σχετική αναφορά για:</p> <p>☐ αριθμό & πορεία εξέτασης υποθέσεων</p> <p>☐ αποτελέσματα της διερεύνησής τους</p> <p>διορθωτικές ενέργειες στο πλαίσιο του ΣΔΕ σε συνέχεια των οριστικών αποτελεσμάτων εξέτασης της υπόθεσης.</p>
4. Υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCPRD) σύμφωνα με την απόφαση 2010/48/EK του Συμβουλίου			Όχι	Εφαρμόζεται εθνικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της εφαρμογής της UNCPRD, το οποίο περιλαμβάνει:	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				1. Στόχους με μετρήσιμα ορόσημα, συλλογή δεδομένων και μηχανισμούς παρακολούθησης.			
				2. Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν ότι η πολιτική, η νομοθεσία και τα πρότυπα προσβασιμότητας αντανακλώνται δεόντως στην προετοιμασία και την υλοποίηση των προγραμμάτων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				3. Ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων προς την επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με την UNCPRD πράξεων οι οποίες στηρίζονται από τα ταμεία και καταγγελίες σχετικά με την UNCPRD που υποβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις κατά το άρθρο 69	Ναι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				παράγραφος 7.			
2.1. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη στήριξη της ενεργειακής απόδοσης με ανακαίνιση οικιστικών και μη κτιρίων	ΕΤΠΑ ΤΣ	RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου	Ναι	1. Εθνική μακροπρόθεσμη στρατηγική ανακαίνισης για την υποστήριξη της ανακαίνισης του εθνικού αποθέματος οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία:α) ορίζει ενδεικτικά ορόσημα για το 2030, το 2040 και το 2050·β) παρέχει ενδεικτική περιγραφή των χρηματοδοτικών πόρων για την υποστήριξη της υλοποίησης της στρατηγικής·γ) ορίζει αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την προώθηση των επενδύσεων στην ανακαίνιση κτιρίων.	Ναι	<p>– Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την Ανακαίνιση του Κτιριακού Αποθέματος (ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/20334/ 148/01.03.2021, ΦΕΚ Β' 974), στο πλαίσιο εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων (ΟΕΑΚ – 2010/31/ΕΕ) (https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2021/03/YA-20334_148_01.03.2021_ΦΕΚ_974-B-12.03.2021_ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ-ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ-ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗΣ-ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΩΣ-ΤΟ-2050.pdf).</p> <p>□ National Energy and Climate Plan (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf)</p>	<p>Α) Η έκθεση περιλαμβάνει ανασκόπηση του κτιριακού αποθέματος, εξειδικεύει το αναμενόμενο ποσοστό ανακαινισμένων κτιρίων ('30, '40, '50) και τις ενεργειακές παρεμβάσεις στον οδικό χάρτη. Το ποσοστό ανακαίνισης για τη δεκαετία '21-'30, 12-15% των κτιρίων σύμφωνα με το ΕΣΕΚ, είναι με 60.000 κτίρια/κτιριακές μονάδες ετησίως.</p> <p>Β) Η κοστολόγηση των στόχων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ, υπολογίσθηκε σε 9δισ για την ενεργειακή απόδοση, εκ των οποίων περίπου τα 5δισ αφορούν στον κτιριακό τομέα, με μόγλευση 50-60%. Για την χρηματοδότηση τους προβλέπεται η χρήση πόρων από το ΕΣΠΑ 2021-2027, το RRF, τους εκπλειστηριασμούς δικαιωμάτων, την ΕΙΒ και το εθνικό ΠΔΕ.</p> <p>Γ) Περιλαμβάνεται η συμμετοχή των ΕΕΥ μέσω των ΣΕΑ στην υλοποίηση των παρεμβάσεων. Έτσι επιτυγχάνονται καλύτερα ενεργειακά αποτελέσματα στην επίτευξη των στόχων και διευκολύνεται η μόγλευση ιδιωτικών κεφαλαίων λόγω καλύτερης οικονομικής απόδοσης. Παραδείγματα προγραμμάτων είναι το «ΗΛΕΚΤΡΑ» και το σχήμα ανταγωνιστικών διαδικασιών.</p>
				2. Μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης για την	Ναι	– Με την ΔΕΠΕΑ/178581/30.6.2017 κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β'	- Με την ΔΕΠΕΑ/178581/30.6.2017 κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β'

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				επίτευξη της απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας		2367) εγκρίθηκε ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (KENAK) https://www.teepelop.gr/wp-content/uploads/2017/07/FEK-B-2367-12.7.2017.pdf . - Με την ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/85251/27.11.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 5447) εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο αύξησης του αριθμού των Κτιρίων με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ) http://www.opengov.gr/minenv/wp-content/uploads/2018/09/ethniko_sxedio_KSMKE.pdf	2367) εγκρίθηκε ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (KENAK), σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν.4122/2013, ο οποίος ενσωμάτωσε και την Οδηγία 2010/31/ΕΕ. Στον ΚΕΝΑΚ περιγράφεται η βάση μεθοδολογίας για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και των δομικών στοιχείων. - Με την ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/85251/27.11.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 5447) εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο αύξησης του αριθμού των Κτιρίων με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ), σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν.4122/2013, ο οποίος ενσωμάτωσε και την Οδηγία 2010/31/ΕΕ, στο οποίο αναλύονται τα χαρακτηριστικά των ΚΣΜΚΕ, καθώς και πολιτικές, μέτρα και δράσεις για την αύξηση του αριθμού των ΚΣΜΚΕ.
2.2. Διακυβέρνηση του τομέα της ενέργειας	ΕΤΠΑ ΤΣ	RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου RSO2.2. Προώθηση των	Ναι	Το ενοποιημένο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα κοινοποιείται στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και σύμφωνα με τους μακροπρόθεσμους στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού και περιλαμβάνει: 1. Όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από το	Ναι	- National Energy and Climate Plan (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf) - Commission Staff Working Document – “Assessment of the final national energy and climate plan of Greece” 14.10.2020 SWD(2020) 907 final	Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) αποτελεί για την Ελλάδα ένα Στρατηγικό Σχέδιο για τα θέματα του Κλίματος και της Ενέργειας. Στο ΕΣΕΚ παρουσιάζεται ένας αναλυτικός οδικός χάρτης για την επίτευξη συγκεκριμένων Ενεργειακών και Κλιματικών Στόχων έως το 2030, στοιχείο που το χαρακτηρίζει ως κείμενο αναφοράς για την επόμενη δεκαετία. Το ΕΣΕΚ παρουσιάζει και αναλύει Προτεραιότητες και Μέτρα

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΕ) 2018/2001[1] συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σ' αυτήν		υπόδειγμα στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.			<p>Πολιτικής σε ένα ευρύ φάσμα αναπτυξιακών και οικονομικών δραστηριοτήτων προς όφελος της Ελληνικής κοινωνίας.</p> <p>Το ΕΣΕΚ αξιολογήθηκε θετικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2020 (Commission Staff Working Document – “Assessment of the final national energy and climate plan of Greece” / 14.10.2020 SWD(2020) 907 final).</p> <p>Επισημαίνεται ότι το τελικό εγκριθέν ΕΣΕΚ συντάχθηκε σύμφωνα με τον μορφότυπο του Παραρτήματος I του Κανονισμού 2018/1999 και περιέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία του ίδιου Κανονισμού.</p>
				2. Περιγραφή των προβλεπόμενων χρηματοδοτικών πόρων και μηχανισμών για μέτρα προώθησης της ενέργειας με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.	Ναι	- National Energy and Climate Plan (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf)	<p>Οι στόχοι που τίθενται στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ είναι ποσοτικοποιημένοι και κοστολογημένοι. Επίσης, έχουν καθοριστεί ενδιάμεσα χρονικά ορόσημα, τα οποία επιτρέπουν την παρακολούθηση της πορείας επίτευξης των στόχων και σχετίζονται με την επιτυχή υιοθέτηση και λειτουργία ενός μείγματος πολιτικών και μέτρων.</p> <p>Ειδικά, βάσει αυτών των Προτεραιοτήτων και Μέτρων, θα αναγνωρίζεται και θα αναδεικνύεται η ανάγκη για συνέργειες και συμπληρωματικές δράσεις σε όλες τους τομείς/κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας.</p> <p>Επισημαίνεται ότι στο τελικό εγκριθέν ΕΣΕΚ προβλέπονται οι αναγκαίοι χρηματοδοτικοί πόροι και</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							περιγράφονται μηχανισμοί για τα μέτρα προώθησης χαμηλών εκπομπών σε διοξείδιο του άνθρακα (Chapter3 POLICIES and MEASURES).
2.3. Αποτελεσματική προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε όλους τους τομείς και σε ολόκληρη την ΕΕ	ΕΤΠΑ	RSO2.2. Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΕ) 2018/2001[1] συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σ' αυτήν	Ναι	Εφαρμόζονται μέτρα που εξασφαλίζουν:1. Συμμόρφωση με τον δεσμευτικό εθνικό στόχο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας έως το 2020 και με το συγκεκριμένο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ως γραμμή βάσης έως το 2030 ή λαμβάνοντας επιπρόσθετα μέτρα σε περίπτωση που δεν διατηρηθεί η γραμμή βάσης εντός οποιασδήποτε μονοετούς περιόδου σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999.	Ναι	<ul style="list-style-type: none"> – Ν.4414/2016 “Νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης...” – Ν. 4513/2018 (ΦΕΚ Α' 9) εισήχθη πλαίσιο σύστασης και λειτουργίας Ενεργειακών Κοινοτήτων. – Με το άρθρο 14Α του ν.3468/2006 (ΦΕΚ Α' 129), όπως ισχύει, προβλέπεται η δυνατότητα αυτοπαραγωγής με ενεργειακό και εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό. 	<p>Με το νόμο 4414/2016, καθορίζεται το πλαίσιο λειτουργικής ενίσχυσης των ΑΠΕ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο εξειδικεύτηκε με σχετικές αποφάσεις.</p> <p>Επίσης στο θεσμικό πλαίσιο προβλέπονται πρόσθετα μέτρα και πολιτικές για την προώθηση της διείσδυσης των ΑΠΕ, που αφορούν στη δυνατότητα αυτοπαραγωγής με ενεργειακό και εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό, και τον καθορισμό του πλαισίου ένταξης σταθμών ΑΠΕ σε καθεστώς ριζικής ανανέωσης (repowering)</p> <p>Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Eurostat το τελευταίο έτος για το οποίο έχουν δημοσιευτεί στοιχεία είναι το έτος 2019 και η συνεισφορά της ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας ανέρχεται για το έτος 2019 σε ποσοστό 19,68%. Προβλέπεται για το 2020 η επίτευξη του στόχου του 20%.</p>
				2. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον τομέα της θέρμανσης και	Ναι	<ul style="list-style-type: none"> – ΚΥΑ ΔΕΠΕΑ/178581 (ΦΕΚ Β' 2367) Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (KENAK) https://www.teepelop.gr/wp-content/uploads/2017/07/FEK-B-2367-12.7.2017.pdf. 	Στον ΚΕΝΑΚ υπάρχει ελάχιστη απαίτηση για 60% ΑΠΕ σε Ζεστό Νερό Χρήσης (ΖΝΧ). Στην Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την Ανακαίνιση του Κτιριακού Αποθέματος αναλύονται μέτρα και τεχνολογίες για την επίτευξη

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				της ψύξης σύμφωνα με το άρθρο 23 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.		– Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την Ανακαίνιση του Κτιριακού Αποθέματος (ΥΑ ΔΕΠΕΑ/20334/148, ΦΕΚ Β' 974), στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ (https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2021/03/YA-20334_148_01.03.2021_ΦΕΚ_974-B-12.03.2021_ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ-ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ-ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗΣ-ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΩΣ-ΤΟ-2050.pdf).	του στόχου διείσδυσης των ΑΠΕ για ψύξη/θέρμανση στα κτίρια. Όπως προκύπτει από τα στατιστικά της Eurostat εκπληρώνεται ο επιμέρους στόχος για την ψύξη/θέρμανση στα κτίρια.
2.4. Αποτελεσματικό πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών	ΕΤΠΑ ΤΣ	RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα	Ναι	Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών, καταρτισμένο με βάση εκτιμήσεις κινδύνου, το οποίο λαμβάνει δεόντως υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τις υφιστάμενες στρατηγικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και περιλαμβάνει: 1. Περιγραφή των βασικών κινδύνων που εκτιμώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 1 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία αντικατοπτρίζει το υπάρχον προφίλ κινδύνου και την εξέλιξή του σε ενδεικτικό χρονικό διάστημα 25 έως 35 ετών. Η εκτίμηση βασίζεται, για κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα, σε σενάρια και	Ναι	☐ Νόμος 4662/20 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση του συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος και άλλες διατάξεις» ☐ Εθνική Εκτίμηση Κινδύνων (National Risk Assessment for Greece/NRA) 2021 ☐ Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (National Disaster Risk Management Plan/NDRMP)	Η Εθνική Εκτίμηση Κινδύνων (ΚΕΜΕΑ και Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, NRA-GR 2019/επικαιρ.2021) αναδεικνύει ως βασικούς κινδύνους: τους σεισμούς, τις πλημμύρες, τις δασικές πυρκαγιές (ως κύριους κινδύνους), τα ακραία καιρικά φαινόμενα, τα τσουνάμι, τις κατολισθήσεις, τα ηφαίστεια (δυναμικούς), τους κινδύνους στον κυβερνοχώρο (αναδυόμενος), τα βιομηχανικά ατυχήματα και τα ραδιολογικά/πυρηνικά ατυχήματα. Η ΓΓ Πολ.Προ. πρόβη σε ανάλυση υψηλής επίδρασης καιρικών φαινομένων κατά την περίοδο 2000-2020 και ανασκόπηση των μελλοντικών αλλαγών σε έντονα και ακραία καιρικά φαινόμενα λόγω της κλιματικής αλλαγής τα ευρήματα της οποίας ενσωματώθηκαν στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (NDRMP). Το NDRMP εξετάζει σεισμούς, πλημμύρες και δασικές πυρκαγιές,

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				προβλέψεις σχετικά με την κλιματική αλλαγή.			κύματα ξηρασίας και καύσινα, άνοδο της στάθμης της θάλασσας και διάβρωση των ακτών, κατολισθήσεις, ανθρώπινες μολυσματικές ασθένειες – πανδημία, μολυσματικές ασθένειες ζώων και φυτών, χημικά, βιολογικά, ακτινολογικά και πυρηνικά (ΧΒΡΠ) περιστατικά και απειλές, διασυνοριακά γεγονότα, ζητήματα φτώχειας και απειλών ευημερίας και δομημένης ευπάθειας του περιβάλλοντος.
				2. Περιγραφή των μέτρων πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης σε καταστροφές για την αντιμετώπιση των κύριων κινδύνων που εντοπίστηκαν. Τα μέτρα ιεραρχούνται ανάλογα με τους κινδύνους καθώς και τις οικονομικές τους επιπτώσεις, τις ελλείψεις σε επίπεδο ικανοτήτων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα, λαμβανομένων υπόψη των πιθανών εναλλακτικών λύσεων.	Ναι	☐ Νόμος 4662/20 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση του συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος και άλλες διατάξεις» ☐ Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (National Disaster Risk Management Plan /NDRMP) ☐ Σχεδιασμός Αντιμετώπισης Φυσικών Καταστροφών Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (civilprotection.gr)	<p>Το NDRMP περιλαμβάνει προτεραιότητες πρόληψης, ετοιμότητας και μέτρα ανταπόκρισης για τα χρονικά διαστήματα 2025, 2030 και 2040.</p> <p>Τα οριζόντια μέτρα εφαρμόζονται σε πολλαπλούς κινδύνους/γενικούς κινδύνους.</p> <p>Τα ειδικά μέτρα αφορούν πλημμύρες, σεισμούς, δασικές πυρκαγιές, καύσινες και ξηρασία, ακραία καιρικά φαινόμενα, κατολισθήσεις, ανθρώπινες μολυσματικές ασθένειες, τεχνολογικά και ΧΒΡΠ γεγονότα. Τα ειδικά μέτρα κινδύνων τίθενται σε προτεραιότητα μέσω ενός πλαισίου πολλαπλών κριτηρίων ανάλογα με τους κινδύνους και τις οικονομικές επιπτώσεις (NRA), ευαισθησίας στην κλιματική αλλαγή (ανά διαθέσιμη βιβλιογραφία), βιωσιμότητας, κενών δυναμικότητας, αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και επείγοντος (ανά διαγνωστική ανάλυση και κρίση εμπειρογνομόνων) εξετάζοντας πιθανές εναλλακτικές λύσεις.</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							Τα μέτρα προτεραιότητας είναι σε ευθυγράμμιση με τις διαθέσιμες πληροφορίες των εθνικών προγραμμάτων για το πλαίσιο CP/DRM, τα μέτρα που αναδεικνύονται από τις διαβουλεύσεις των αρμόδιων αρχών, και εισηγήσεις και εισροές από τη διαγνωστική ανάλυση του ελληνικού πλαισίου CP/DRM της Παγκόσμιας Τράπεζας (2021).
			3. Πληροφορίες σχετικά με τους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς που είναι διαθέσιμοι για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης που συνδέονται με την πρόληψη, την ετοιμότητα και την απόκριση.		Ναι	☐ Εθνική εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων της Ελλάδας (National Risk Management capabilities assessment) 2018 ☐ Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (National Disaster Risk Management Plan/NDRMP) ☐ Πίνακας με την περιγραφή των χρηματοδοτικών πόρων για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης των επενδύσεων DRM στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ με πληροφορία που επικαιροποιείται (ανάρτηση σε SFC Προγράμματος Πολιτικής Προστασίας ως other MS doc)	<p>Το NDRMP παρέχει πληροφορίες σχετικά με τους πόρους και τους μηχανισμούς που είναι διαθέσιμοι για το κόστος πρόληψης, ετοιμότητας και αντίδρασης, συμπ. της λειτουργίας και της συντήρησης. Αναφέρεται σε παρελθούσες και τρέχουσες χρηματοδοτικές ρυθμίσεις (ΠΠ 2014-20), στην ΠΠ 2021-27 και στα κονδύλια της ΕΕ που σχετίζονται με επενδύσεις σε CP/DRM (2021-27) και τη χρηματοδότηση και ασφάλιση μετά τον κίνδυνο.</p> <p>Παράλληλα, τηρείται πίνακας με την περιγραφή των χρηματοδοτικών πόρων για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης των επενδύσεων DRM στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ που επικαιροποιείται από την ΕΔ ΕΣΠΑ του Υπ.Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, με τη συνεργασία της ΔΑ των Προγραμμάτων «Πολιτική Προστασία» και «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή» και των ΔΑ των ΠεΠ που περιλαμβάνουν επενδύσεις στον τομέα της πολιτικής</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							προστασίας. Ο πίνακας αυτός έχει περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται στα Προγράμματα για την αντιμετώπιση των key risks, των υπεύθυνων δημόσιων αρχών/φορέων για την υλοποίηση των μέτρων, της χρηματοδοτικής πηγής για την κάλυψη της λειτουργίας και της συντήρησης τους και καλύπτει την προγραμματική περίοδο 2021-2027.
2.5. Επικαιροποιημένος σχεδιασμός για τις απαιτούμενες επενδύσεις στους τομείς των υδάτων και των λυμάτων	ΤΣ	RSO2.5. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού	Όχι	Για τον καθένα ή και τους δύο τομείς έχει θεσπισθεί εθνικό σχέδιο επενδύσεων το οποίο περιλαμβάνει:1. Εκτίμηση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				2. Προσδιορισμό και προγραμματισμό των δημόσιων επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικής δημοσιονομικής εκτίμησης:α) που απαιτούνται για την εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ, συμπεριλαμβανομένης ιεράρχησης όσον αφορά το μέγεθος των οικισμών και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, με ανάλυση των επενδύσεων για κάθε συγκέντρωση λυμάτων·β) που απαιτούνται για την εφαρμογή της οδηγίας 98/83/ΕΚ·γ) που απαιτούνται για	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				την ανταπόκριση στις ανάγκες που απορρέουν από την οδηγία (ΕΕ) 2020/2184, όσον αφορά ιδίως τις αναθεωρημένες παραμέτρους ποιότητας που ορίζονται στο παράρτημα Ι της εν λόγω οδηγίας.			
				3. Εκτίμηση των επενδύσεων που απαιτούνται για την ανανέωση των υφιστάμενων υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων, ανάλογα με την ηλικία τους και τα σχέδια απόσβεσης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Ένδειξη των δυνατικών πηγών δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον χρειάζονται για τη συμπλήρωση των τελών χρήσης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
2.6. Επικαιροποιημένος σχεδιασμός για τη διαχείριση των αποβλήτων	ΤΣ	RSO2.6. Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία	Όχι	Εφαρμόζονται ένα ή περισσότερα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τα οποία καλύπτουν ολόκληρη την επικράτεια του κράτους μέλους, και περιλαμβάνουν: 1. Ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά την διαχείριση αποβλήτων στην οικεία γεωγραφική περιοχή, όπου περιλαμβάνονται το είδος, η ποσότητα και η πηγή των παραγόμενων αποβλήτων και αξιολόγηση της μελλοντικής	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				εξέλιξής τους, λαμβανομένων υπόψη των αναμενόμενων επιπτώσεων των μέτρων που προβλέπονται στο ή στα προγράμματα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 29 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.			
				2. Εκτίμηση των υφιστάμενων συστημάτων συλλογής αποβλήτων, όπου περιλαμβάνονται τα συλλεγόμενα υλικά και η εδαφική κάλυψη της χωριστής συλλογής και μέτρα για τη βελτίωση της λειτουργίας της, καθώς και εκτίμηση της ανάγκης για νέα προγράμματα συλλογής.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				3. Εκτίμηση του επενδυτικού κενού που αιτιολογεί την ανάγκη για κλείσιμο των υφιστάμενων εγκαταστάσεων αποβλήτων και πρόσθετες ή αναβαθμισμένες υποδομές αποβλήτων, με πληροφορίες σχετικά με τις πηγές των διαθέσιμων εσόδων για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Πληροφορίες για τα κριτήρια σχετικά με τον εντοπισμό τοποθεσιών για τον τρόπο προσδιορισμού των μελλοντικών τοποθεσιών εγκαταστάσεων και για τη χωρητικότητα των μελλοντικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
2.7. Πλαίσιο δράσης προτεραιότητας για τα αναγκαία μέτρα διατήρησης που περιλαμβάνουν συγχρηματοδότηση από την Ένωση	ΕΤΠΑ ΤΣ	RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης	Ναι	Για παρεμβάσεις που υποστηρίζουν μέτρα διατήρησης της φύσης σε σχέση με περιοχές Natura 2000 οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου. Έχει θεσπιστεί πλαίσιο δράσης προτεραιότητας κατά το άρθρο 8 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από το πρότυπο για το πλαίσιο δράσης προτεραιότητας για την περίοδο 2021-2027, όπως συμφωνήθηκε από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων προσδιορισμού των μέτρων προτεραιότητας και εκτίμησης των χρηματοδοτικών αναγκών.	Ναι	ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ NATURA 2000 στην Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 8 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας («Οδηγία για τους οικοτόπους») για την περίοδο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021–2027 (https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2021/04/PAF-EL_FINAL.pdf)	Τα πλαίσια δράσεων προτεραιότητας (ΠΔΠ) αποτελούν εργαλεία στρατηγικού πολυετούς σχεδιασμού τα οποία έχουν ως στόχο την ολοκληρωμένη παρουσίαση των μέτρων που απαιτούνται για τη διαχείριση και προστασία του πανευρωπαϊκού δικτύου Natura 2000 και της συνδεδεμένης με αυτό πράσινης υποδομής και τον προσδιορισμό των χρηματοδοτικών αναγκών για τα εν λόγω μέτρα τη σύνδεσή τους με τα αντίστοιχα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ. Σύμφωνα με τους στόχους της Οδηγίας της ΕΕ για τους οικοτόπους, τα μέτρα που πρέπει να προσδιορίζονται στα πλαίσια δράσεων προτεραιότητας σχεδιάζονται με κύριο σκοπό «τη διασφάλιση της διατήρησης, ή της αποκατάστασης σε ικανοποιητική κατάσταση των φυσικών οικοτόπων και των ειδών ενωσιακής σημασίας, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών απαιτήσεων, καθώς και των περιφερειακών και τοπικών ιδιομορφιών». Η νομική βάση του πλαισίου δράσεων προτεραιότητας είναι το άρθρο 8 παράγραφος 1 της Οδηγίας για τους οικοτόπους, το οποίο επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να αποστέλλουν, κατά περίπτωση, στην Επιτροπή τις εκτιμήσεις τους.

5. Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ια) και άρθρα 71 και 84 του ΚΚΔ

Πίνακας 13: Αρχές του προγράμματος

Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές	Επωνυμία του φορέα	Όνομα αρμοδίου επικοινωνίας	Θέση	Ηλεκτρονική διεύθυνση
Διαχειριστική αρχή	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία»	Προϊστάμενος ΕΥ		ymerpeaa-perivallon@mou.gr
Ελεγκτική αρχή	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου	Προϊσταμενος ΕΔΕΛ		EAGGF_FIFG@edel.gr
Φορέας που λαμβάνει πληρωμές από την Επιτροπή	Ειδική Υπηρεσία "Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων"	Προϊστάμενος ΕΥ		spa@mou.gr

Κατανομή των επιστρεφόμενων ποσών για τεχνική βοήθεια κατά το άρθρο 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ, εάν έχουν προσδιοριστεί περισσότεροι του ενός φορείς για τη λήψη πληρωμών από την Επιτροπή

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 του ΚΚΔ

Πίνακας 13Α: Το μέρος των ποσοστών που καθορίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 5 στοιχείο β) του ΚΚΔ, το οποίο θα επιστρέφεται στους φορείς που λαμβάνουν πληρωμές από την Επιτροπή σε περίπτωση τεχνικής βοήθειας κατ' εφαρμογή του άρθρου 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ (σε ποσοστιαίες μονάδες)

6. Εταιρική σχέση

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο η) του ΚΚΔ

Η συμμετοχή των εταίρων, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 5 του ΓΚ και εξειδικεύονται στο άρθρο 4 του εξουσιοδοτικού κανονισμού σχετικά με τον κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση, θα είναι ενεργή σε όλα τα στάδια διαμόρφωσης και κατάρτισης του Προγράμματος.

Η εταιρική σχέση εφαρμόζεται στο στάδιο του προγραμματισμού/ σχεδιασμού των πολιτικών και θα εφαρμοστεί περαιτέρω σε επίπεδο διαχείρισης, υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης κατά την περίοδο 2021-2027. Όσον αφορά στη διαβούλευση με τους σχετικούς εταίρους απαιτείται να λαμβάνεται υπόψη: α) έγκαιρης δημοσιοποίησης και εύκολης πρόσβασης στις σχετικές πληροφορίες, β) διάθεσης στους εταίρους επαρκούς χρόνου για την ανάλυση και τη διατύπωση παρατηρήσεων σχετικά με τα βασικά προπαρασκευαστικά έγγραφα, το σχέδιο της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και τα σχέδια των προγραμμάτων· γ) παροχής διαθέσιμων διαύλων μέσω των οποίων οι εταίροι θα μπορούν να υποβάλλουν τα ερωτήματα και τις παρατηρήσεις τους και θα ενημερώνονται σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο έχουν συνεκτιμηθεί οι προτάσεις τους· και δ) διάδοσης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης.

Χρειάζεται να επισημανθεί ότι λόγω της πανδημίας COVID-19 προτείνεται η διενέργεια δημόσιας ηλεκτρονικής διαβούλευσης μέσω διαδικτυακών συναντήσεων και συνομιλιών με την αρμόδια ΟΣΠ σύνταξης του νέου Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027».

Ο συντονισμός σχεδιασμού και η ευθύνη κατάρτισης του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ ανατέθηκε, με την 2η εγκύκλιο για την προετοιμασία του σχεδιασμού των Προγραμμάτων 2021-2027 της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ΕΣΠΑ του Υπ. Ανάπτυξης & Επενδύσεων (α.π. 125192/25.11.2020), στην Υποδιεύθυνση Τομέα Περιβάλλοντος της ΕΥΔ-ΕΠ- ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία και τις Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ στο πλαίσιο Ομάδων Σχεδιασμού Προγράμματος.

Με την ΕΥΔ/ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 9334/30-10-2020 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύσταση και συγκρότηση Ομάδας Σχεδιασμού Προγράμματος (ΟΣΠ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΕΠ «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027», καθορίζονται η σύσταση, η συγκρότηση, το έργο και τα μέλη της εν λόγω Ομάδας Σχεδιασμού.

Στο ανωτέρω πλαίσιο εκπόνηθηκε το Concept Paper και πραγματοποιήθηκε ο πρώτος κύκλος διαβουλεύσεων διάρκειας δύο εβδομάδων. Κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης χρησιμοποιήθηκε ερωτηματολόγιο για την άντληση στατιστικών στοιχείων από τους συμμετέχοντες φορείς.

Η απαραίτητη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης του concept paper του προγράμματος διενεργήθηκε μέσω:

A) Έρευνας κοινού μέσω ερωτηματολογίου (διαδικτυακά)

Ταυτότητα έρευνας

Φορέας : ΕΥΔ ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ / Τομέας Περιβάλλοντος

Τύπος & Μέθοδος : Διαδικτυακή έρευνα (web Survey) με συμπλήρωση ερωτηματολογίου.

Δομή ερωτηματολογίου : Ερωτηματολόγιο 22 ερωτήσεων στην ελληνική γλώσσα, με δυνατότητα απαντήσεων πολλαπλών επιλογών, λίστας επιλογών με απάντηση ανά γραμμή, μίας επιλογής, ελεύθερου κειμένου απάντησης κλπ

Πληθυσμός : Γενικός πληθυσμός 18 ετών και άνω.

Περιοχή : Ελλάδα

Δειγματοληπτική συμμετοχή : Ελεύθερη συμμετοχή κοινού

Χρόνος διεξαγωγής : Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στο χρονικό διάστημα 12 Ιανουαρίου έως 22 Ιανουαρίου 2021.

Προσωπικό έρευνας (σχεδιασμός – ανάλυση) : Ομάδα ΟΣΠ Τομέα Περιβάλλοντος ΕΥΔ ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ Συμμετείχαν 71 πολίτες

B) Έρευνας εταίρων μέσω γραπτής επικοινωνίας

Υπέβαλαν το σχολιασμό τους για το concept paper του Προγράμματος

- Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)
- Οι Επιτελικές δομές του ΥΠΕΝ
- Το Υπουργείο Μεταφορών και Υποδομών
- Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών
- Η Επιτελική Δομή του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Η Ελληνική Εταιρεία Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων
- Η Ελληνική Αστυνομία

Κατά την παραπάνω διαδικασία δόθηκε η δυνατότητα σε πολίτες, φορείς και υπηρεσίες, να εκφράσουν μέσω αποστολής με κάθε πρόσφορο μέσο, τις απόψεις, παρατηρήσεις και προτάσεις τους με χρήση ελεύθερου κειμένου, επί του διαμορφούμενου προγράμματος.

Αποτέλεσμα των κύκλων διαβούλευσης του προγράμματος ήταν η συγκέντρωση αντιπροσωπευτικού πλήθους σχολίων και παρατηρήσεων από φορείς όπως η ΕΑΓΜΕ, η ΕΥΔΑΠ, η ΕΥΔΕ ΒΕΚ, το ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ, το Τμήμα Ελέγχου Λυμάτων ΥΠΕΝ, το ΠΕΠ Αττικής κ.α.

Η πλειοψηφία των προτεινόμενων σχολίων και παρατηρήσεων ελήφθησαν υπόψη, σε συμφωνία με τους κανόνες επιλεξιμότητας των κανονισμών και του ΣΠ2.

Επιπλέον, όπως θεσμικά προβλέπεται, διενεργήθηκε κατά το διάστημα από 28/3/2022 έως 23/5/2022 η **δημόσια διαβούλευση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων** του προγράμματος, η οποία αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας και επί της οποίας σχόλια, παρατηρήσεις και σχετικές γνωμοδοτήσεις φορέων (πχ Περιφερειακά Συμβούλια), διαβιβάστηκαν αρμοδίως στην αδειοδοτούσα Αρχή (ΔΙΠΑ/ΥΠΕΝ)

Μέσω των δύο παραπάνω διαδικασιών :

Α) διαπιστώθηκε ότι η ενεργός πλειοψηφική συμμετοχή όσων αυτοπροσδιορίζονται ως απλοί πολίτες, επιβεβαιώνεται από την συμμετοχή τους στην διαδικτυακή έρευνα, αποτυπώνοντας έτσι την ανάγκη τους να συνεισφέρουν στην σχεδίαση του νέου ΕΣΠΑ για το περιβάλλον με εποικοδομητικό τρόπο. Οι πολίτες που συμμετείχαν στην έρευνα, ιεραρχούν χωρίς ιδιαίτερα μεγάλες διακυμάνσεις τους στρατηγικούς τομείς γύρω από το Περιβάλλον. Υπάρχει σαφής αποτύπωση του αυξημένου ενδιαφέροντος των πολιτών σχετικά με τα θέματα της κλιματικής αλλαγής, της ενεργειακής επάρκειας και της διαχείρισης απορριμμάτων, τομείς οι οποίοι κατέχουν εξέχουσα θέση στο νέο πρόγραμμα του ΕΣΠΑ για «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή»

Β) Οι στοχευμένες επιστημονικές των εταιρών φορέων ελήφθησαν υπόψη στη σύνταξη των κεφαλαίων του προγράμματος αφού άπτονταν τόσο σε θέματα ουσίας (πχ στερεά απόβλητα, ενέργεια κλπ), όσο και σε θέματα πληρότητας, σαφήνειας και συμβατότητας με του Ευρωπαϊκούς κανονισμούς

Όλο το υλικό της δημόσιας διαβούλευσης αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Εξάλλου στο πλαίσιο της ΟΣΠ και της διαιτησιακής διαβούλευσης, διενεργούνται τακτικά συσκέψεις και ανταλλαγή απόψεων-παρατηρήσεων και πληροφοριών, για την πληρέστερη ενημέρωση των Υπηρεσιών που εμπλέκονται και διαρκή ανατροδοδότηση της συλλογικής εργασίας.

Ο ρόλος των εταιρών στην υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΕΠ

Κορυφαίο όργανο για τη συμμετοχή των εταιρών στην υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΕΠ είναι η Επιτροπή Παρακολούθησης (ΕΠΠα), για την οποία λαμβάνονται μέτρα ουσιαστικής λειτουργίας της και ενίσχυσης της αποτελεσματικότητάς της. Πέραν των τυπικών μέτρων ενίσχυσης του επιχειρησιακού της χαρακτήρα, όπως η ολιγομελής και αντιπροσωπευτική σύνθεσή της και η υποστήριξη της λειτουργίας της από ισχυρή γραμματεία της Διαχειριστικής Αρχής, πρόκειται να ληφθούν και άλλα μέτρα άμεσης επικοινωνίας και ενημέρωσης των μελών της, με αναμενόμενο αποτέλεσμα την μεγαλύτερη

κινητοποίησή τους. Τέτοια μέτρα είναι ενδεικτικά η διαδικτυακή επικοινωνία των μελών της μέσω του ΔΙΑΥΛΟΥ, όπου είναι δυνατή η επικοινωνία των μελών σε πραγματικό χρόνο, η υποβολή ερωτημάτων και παρατηρήσεων, καθώς και η εξατομικευμένη ενημέρωση μέσω email για κάθε νέα ανάρτηση. Τα μέλη της ΕπΠα θα έχουν τη δυνατότητα να θέτουν ερωτήματα και να λαμβάνουν απαντήσεις για ειδικότερα ζητήματα, όπως το πλαίσιο υλοποίησης του ΕΠ, την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων, την αξιόπιστη εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής των πράξεων, την πορεία σύνταξης των ετήσιων εκθέσεων και της τελικής έκθεσης εφαρμογής, την αξιολόγηση του προγράμματος, την εφαρμογή των αρχών της προσβασιμότητας κλπ. Με τα μέτρα αυτά αυξάνεται η διαφάνεια της εφαρμογής του ΕΠ και η παραγωγική συμμετοχή των μελών της ΕπΠα σε αυτό, με αναμενόμενη άμεση θετική επίπτωση στην αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων και στην επίτευξη των τεθέντων στόχων.

Ανάλογα χαρακτηριστικά διαθέτει η συμμετοχή των αντιπροσωπευτικών εταίρων στις φάσεις παρακολούθησης και αξιολόγησης της υλοποίησης του ΕΠ μέσω της οικείας ΕπΠα. Στο πλαίσιο του εσωτερικού κανονισμού της εν λόγω Επιτροπής θα καθοριστούν με σαφήνεια τα οριζόμενα στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό της ΕΕ σχετικά με τον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων.

7. Επικοινωνία και προβολή

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ι) του ΚΚΔ

A. Εισαγωγή

Η Στρατηγική Επικοινωνίας του Προγράμματος (ΣΕ) επιδιώκει τη διασφάλιση της διαφάνειας στη διαχείριση & υλοποίησή του, την ανάδειξη της συμβολής της ΕΕ στην επίτευξη των αποτελεσμάτων & του αντίκτυπου των παρεμβάσεων για τη χώρα. Η ΣΕ και η υλοποίηση δράσεων επικοινωνίας ενσωματώνει τις αντίστοιχες κατευθύνσεις & κανονιστικές υποχρεώσεις.

Η ΣΕ πρέπει να είναι συνδεδεμένη με το περιεχόμενο του Προγράμματος, να συνάδει με τους στόχους και να αναδεικνύει το ρόλο και τα οφέλη του.

B. Επικοινωνιακοί Στόχοι

Κύριος στόχος:

- Προβολή του ρόλου του ΠΕΚΑ στην εφαρμογή ενός φιλόδοξου & ρεαλιστικού Προγράμματος για τον εκσυγχρονισμό της Π.Π στη χώρα μας και ειδικότερα της συμβολής της ΕΕ στην προστασία του περιβάλλοντος, την ενεργειακή μετάβαση, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την μετάβαση στην Κυκλική Οικονομία & τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Η στρατηγική εξειδικεύεται σε 5 ειδικούς στόχους:

1. Δημιουργία και λειτουργία αξιόπιστου και προσβάσιμου μηχανισμού πληροφόρησης και επικοινωνίας με πληροφορίες για τον χρονοπρογραμματισμό και την δημόσια διαβούλευση.
2. Διασφάλιση διαφάνειας στην υλοποίηση του ΠΕΚΑ και αύξηση εμπιστοσύνης στην ΕΕ
3. Υποστήριξη των δικαιούχων και εμπλεκόμενων φορέων στην υλοποίηση, επικοινωνία και προβολή των αποτελεσμάτων των πράξεων με πληροφόρησή τους για τις ευκαιρίες, διαδικασίες και τους όρους χρηματοδότησης, καθώς και στην τήρηση των υποχρεώσεών τους.
4. Ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας, θετικής στάσης συμβολής της ΕΕ στους στόχους του ΥΚΚΙΠΠ, με την προβολή του περιεχομένου και των στόχων όλων των Προτεραιοτήτων του ΠΕΚΑ, των δράσεων και έργων και τελικό στόχο την βελτίωση της ποιότητας της ζωής από τις παρεμβάσεις.
5. Εξασφάλιση της κατανόησης από το ευρύ κοινό των αποτελεσμάτων και επιπτώσεων του ΠΕΚΑ με τη συγχρηματοδότηση των ΕΔΕΤ.

Επιμέρους στόχοι:

- Ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης βιωσιμότητας των έργων.
- Προώθηση διοργάνωσης επικοινωνιακών δραστηριοτήτων Στρατηγικής Σημασίας (OSI), σύμφωνα με τον Κανονισμό και προβολή «καλών πρακτικών», ώστε να αναδειχθούν τα οφέλη του πολίτη.
- Εμπλοκή φορέων και δικτύων.

Γ. Κοινά – Στόχος

I. Δυνητικοί Δικαιούχοι (Υπουργεία, Δημόσιοι Οργανισμοί, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, ΟΤΑ, ΔΕΥΑ, ΦοΔΣΑ, ΦΔΠΠ, ΑΕΙ, ΤΕΕ, Ερευνητικοί Οργανισμοί, Ιδιώτες, Νοικοκυριά).

II. Δικαιούχοι (νομικά πρόσωπα & φορείς που συμμετέχουν)

III. Ευρύ Κοινό

- Δικαιούχοι άλλου κράτους – μέλους που θα συνεργαστούν με Έλληνες δικαιούχους Πολίτες – Κάτοικοι περιοχών παρέμβασης του ΠΕΚΑ.

- Επιχειρήσεις: ενίσχυση επενδύσεων & ανάπτυξη ενεργειακών τεχνικών για επιχειρηματικότητα φιλική προς το περιβάλλον.
- Ευρύ Κοινό & Ειδικές Πληθυσμιακές Ομάδες

IV. Πολλαπλασιαστές Πληροφόρησης

- Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης: Έμφαση σε περιφερειακά ΜΜΕ για προσέγγιση τοπικών κοινωνιών.
- Διαμορφωτές Κοινής Γνώμης στο Διαδίκτυο (π.χ. bloggers, αρθρογράφοι)
- Οικονομικοί & Κοινωνικοί Εταίροι
- Ευρωπαϊκοί Φορείς & Δίκτυα
- Περιβαλλοντικές Οργανώσεις & Επιστημονική/Εκπαιδευτική Κοινότητα

Δ. Στρατηγική Προσέγγιση Επικοινωνίας

Το Πρόγραμμα Επικοινωνίας προτείνεται να επιμεριστεί σε 3 Φάσεις:

- Α': Γενική Πληροφόρηση - Γνωριμία
- Β': Εξειδικευμένη Πληροφόρηση - Θεματική για τους άξονες και τις δράσεις
- Γ': Απολογισμός - Διάδοση αποτελεσμάτων

Ε. Μέσα Επικοινωνίας

Ενημέρωση με έκδοση Οδηγού Επικοινωνίας και Δημοσιότητας, για δημιουργία ενιαίας ταυτότητας Προγράμματος και τήρησης των κανόνων δημοσιότητας, σύμφωνα με τους Κανονισμούς.

Δημιουργία ιστοτόπου, που θα διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη Στρατηγική και θα επικαιροποιείται, σύμφωνα με τους Κανονισμούς, ως προς την διαφάνεια των διαδικασιών διαχείρισης. Η ιστοσελίδα θα συνδεθεί με την ενιαία εθνική ιστοσελίδα espa.gr., θα αξιοποιηθεί δε, το σύνολο των ΜΜΕ ανάλογα με τον στόχο, το κόστος, το κοινό-στόχος και τη συγκυρία, ανά Φ.Ε..

I. Ψηφιακή Παρουσία

II. Εκδηλώσεις - Ημερίδες - Εκθέσεις - Τεχνικές Συναντήσεις

III. Γραφείο Πληροφόρησης

IV. e-Newsletter

V. Γραφείο Τύπου & Έμμεση Δημοσιότητα

VI. Έντυπο & Ηλεκτρονικό Ενημερωτικό Υλικό

VII. Προβολή στα ΜΜΕ, το Διαδίκτυο & τα Social Media

VIII. Αξιολόγηση Σχεδίου Δράσεων - Έρευνες Αναγνωρισιμότητας.

ΣΤ. Προϋπολογισμός

Ο εκτιμώμενος Π/Υ δύναται να ανέλθει στο 0,25% των συνολικών διαθέσιμων Πόρων του ΠΕΚΑ (συνημμένος Πίνακας).

Παρακολούθηση και Αξιολόγηση

Οι δράσεις επικοινωνίας παρακολουθούνται τακτικά από την Ομάδα Επικοινωνίας (ΟΕ) & τον Υπεύθυνο Επικοινωνίας (ΥΕ), στον οποίο θα δοθούν συγκεκριμένες διαχειριστικές αρμοδιότητες που συμπεριλαμβάνουν & τις ενέργειες των Δικαιούχων. Ο ΥΕ θα φροντίζει για τις υποχρεώσεις επικοινωνίας, σύμφωνα με τον Κανονισμό & για την ανάδειξή της, μέσω της

υλοποίησης της επικοινωνιακής στρατηγικής του Προγράμματος. Κατά την παρακολούθηση θα προκύψουν «Βέλτιστες πρακτικές» που θα διαχυθούν στις Ομάδες – Στόχους με σκοπό την βελτίωση των θεμάτων επικοινωνίας και ενσωμάτωσή τους στην ΣΕ, που χρήζει συνεχούς αξιολόγησης.

Δείκτες Υλοποίησης: Αριθμός εκδηλώσεων, συμμετέχοντες, επισκεψιμότητα ιστοσελίδας & ακόλουθοι σελίδων ΜΚΔ, αριθμός Δελτίων Τύπου, Οπτικ/ο Υλικό, impressions ιντερνετικών διαφημίσεων, συχνότητα προβολής εκπομπών, spots σε ΜΜΕ.

Δείκτες Αποτελέσματος: Ποσοστό αναγνωσιμότητας, engagement social media, downloads προγράμματος & εντύπων, βαθμός ικανοποίησης χρηστών των αποτελεσμάτων του Προγράμματος.

8. Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες

Παραπομπή: Άρθρα 94 και 95 του ΚΚΔ

Πίνακας 14: Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες

Προβλεπόμενη χρήση των άρθρων 94 και 95 του ΚΚΔ	Ναι	Όχι
Από την έγκριση, το πρόγραμμα θα κάνει χρήση της επιστροφής της ενωσιακής συνεισφοράς βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών στο πλαίσιο της προτεραιότητας σύμφωνα με το άρθρο 94 του ΚΚΔ	☐	☒
Από την έγκριση, το πρόγραμμα θα κάνει χρήση της επιστροφής της ενωσιακής συνεισφοράς βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο 95 του ΚΚΔ	☐	☒

Προσάρτημα 1: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών

A. Σύνοψη των κύριων στοιχείων

Προτεραιότητα	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Κατηγορία περιφέρειας	Εκτιμώμενο ποσοστό του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου στο πλαίσιο της προτεραιότητας στην οποία θα εφαρμοστούν οι ΑΕΚ σε %	Τύπος/-οι καλυπτόμενων πράξεων		Δείκτης ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών		Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών	Τύπος ΑΕΚ (τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών)	Ποσό (σε EUR) ή ποσοστό (σε περίπτωση ενιαίων συντελεστών) των ΑΕΚ
					Κωδικός(1)	Περιγραφή	Κωδικός(2)	Περιγραφή			

(1) Αναφέρεται στον κωδικό για τη διάσταση του πεδίου παρέμβασης στον Πίνακα 1 του παραρτήματος I του ΚΚΔ και στο παράρτημα IV του κανονισμού ΕΤΘΑΥ

(2) Αναφέρεται στον κωδικό κοινού δείκτη, κατά περίπτωση

Προσάρτημα 1: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών

B. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης

Γ. Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών

1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παράγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα, πού αποθηκεύονται τα δεδομένα, προθεσμίες, επαλήθευση κ.λπ.)

2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για τον τύπο πράξης.

3. Να προσδιορίσετε τον τρόπο διενέργειας των υπολογισμών, ιδίως περιλαμβάνοντας τυχόν παραδοχές ως προς την ποιότητα ή τις ποσότητες. Κατά περίπτωση, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται και, εάν ζητηθεί, να παρέχονται στατιστικά αποδεικτικά στοιχεία και τιμές αναφοράς, σε μορφότυπο που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την Επιτροπή.

4. Να εξηγήσετε πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες.

5. Αξιολόγηση από την ή τις ελεγκτικές αρχές της μεθοδολογίας υπολογισμού και των ποσών, καθώς και των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της επαλήθευσης, της ποιότητας, της συλλογής και της αποθήκευσης των δεδομένων.

--

Προσάρτημα 2: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες

A. Σύνοψη των κύριων στοιχείων

Προτεραιότητα	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Κατηγορία περιφέρειας	Ποσό που καλύπτεται από τη μη συνδεδεμένη με τις δαπάνες χρηματοδότηση	Τύπος/-οι καλυπτόμενης πράξης		Όροι που πρέπει να πληρωθούν / αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν και που ενεργοποιούν την επιστροφή ποσών από την Επιτροπή	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης για τους όρους που πρέπει να εκπληρωθούν / αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν και που ενεργοποιούν την επιστροφή ποσών από την Επιτροπή	Προβλεπόμενο είδος της μεθόδου επιστροφής που χρησιμοποιείται για την επιστροφή ποσών στον/στους δικαιούχο/-ους
					Κωδικός (1)	Περιγραφή		Κωδικός (2)	Περιγραφή		

(1) Αναφέρεται στον κωδικό για τη διάσταση του πεδίου παρέμβασης στον Πίνακα 1 του παραρτήματος 1 του ΚΚΔ και στο παράρτημα IV του κανονισμού ΕΤΘΑΥ

(2) Αναφέρεται στον κωδικό κοινού δείκτη, κατά περίπτωση

Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης

Άρθρο 22 παράγραφος 3 του ΚΚΔ

- Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα – Πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» -> Π/Υ -> 625Μ€ -> ΕΝΑΡΞΗ 05/23 -> ΛΗΞΗ -> 05/2025
- Αντιπλημμυρική θωράκιση της Χώρας Π/Υ -> 170Μ€ -> ΕΝΑΡΞΗ 01/21 -> ΛΗΞΗ -> 12/2025
- Ολοκλήρωση Οικολογικού Πάρκου στο Φαληρικό Όρμο -> Π/Υ -> 140Μ€ -> ΕΝΑΡΞΗ 12/22 -> ΛΗΞΗ -> 12/2025
- Προσαρμογή των υφιστάμενων ή / και των εν εξελίξει Μονάδων Μηχανικής – Βιολογικής Επεξεργασίας (ΜΕΑ) ή/ και η δημιουργία νέων Μονάδων, ως σύγχρονες Μονάδες Ανάκτησης και Ανακύκλωσης (RRF) οι οποίες θα επεξεργάζονται διακριτά συλλεγόμενα βιολογικά απόβλητα, καθώς και διακριτά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα απόβλητα (πλαστικό, μέταλλο, χαρτί/χαρτόνι, γυαλί κλπ.), όπως προβλέπεται από τον εθνικό σχεδιασμό και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851, καθώς και υπολειμματικά σύμμεικτα, τα οποία θα βαίνουν, σταδιακά, μειούμενα μέχρι το 2035 σε ένα τελικό ελάχιστο ποσοστό. -> Π/Υ -> 500Μ€ -> ΕΝΑΡΞΗ 01/21 -> ΛΗΞΗ -> 12/2026.
- Πρωτοβουλία “GR-eco Islands”-> Π/Υ 100Μ€ -> ΕΝΑΡΞΗ 05/23 -> ΛΗΞΗ -> 05/2026
- Δημιουργία ποδηλατικών διαδρόμων και δικτύου τους -> Π/Υ 32Μ€ -> ΕΝΑΡΞΗ 06/23 -> ΛΗΞΗ -> 06/2026

ΕΓΓΡΑΦΑ

Τίτλος εγγράφου	Είδος εγγράφου	Ημερομηνία εγγράφου	Τοπικός κωδικός αναφοράς	Κωδικός αναφοράς της Επιτροπής	Αρχεία	Ημερομηνία αποστολής	Απεστάλη από
Programme snapshot 2021EL16FFPR003 1.2	Συνοπτική απεικόνιση δεδομένων πριν από την αποστολή	29 Ιουλ 2022		Ares(2022)5475163	Programme_snapshot_2021EL16FFPR003_1.2_el_en.pdf Programme_snapshot_2021EL16FFPR003_1.2_el.pdf Programme_snapshot_2021EL16FFPR003_1.2_en.pdf	29 Ιουλ 2022	Κωστοπούλου, Μαρία